

4545 W. 63-RD ST.,
CHICAGO, ILL. 60629
U.S.A.

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 4 (1095) 1971 SAUSIO - JANUARY 28

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA • Tel. 368-6813

Ka gauna jaunimas?

Vyresniosios kartos akys yra nukreiptos į jaunimą. Visi trokšta, kad jis būtų geras, lietuviškas, suprantas savo misiją ir pajėgus testuoti kovą už laisvą Lietuvą bei lietuvių išlikimą išeivijoje. Kai pasirodo ženklai, priešingi tam lūkesčiui, vyresniosios kartos veidai apsiniaukia, pasigirsta rūstūs papeikimo žodžiai, kyla nusiylimas. Jaunieji, tai matydami ir girdėdami, stebisi bei klausia savo širdyse: ko gi tie seniai nori? Jauniesiems atrodo, kad jie nėra blogesni už kitų tautybių jaunimą, augusį panašiose sąlygose, kad jie atliko viską, kas buvo reikalaujama. Deja, situacija, kuri atrodo normali jauniesiems, iš tikrųjų nėra tokia. Bet kas kaltas? Vieni jaunimas? Anaipol! Jeigu jaunimas atitolsta nuo lietuviškumo, pirmoje eilėje kalti patys tėvai. Tautinis susipratimas nėra iš dangaus atnešanti dovana. Tai ilgų pastangų vaisius, brandinamas auklėjimo kelyje. Jeigu tėvai neideigė lietuviškumo savo vaikams, jeigu mokykla neatėjo į pagalbą, jeigu parapija ir organizacijos neprisiėmė, — tai iš kur tas lietuviškumas atsiras? Mūsų jaunimas tiek yra lietuviškas, kiek to lietuviškumo gauna iš savosios visuomenės. Dėlto nėra ko stebėtis, jei tos ar kitos šeimos vaikai nutautėja. Juk niekas jų savon tauton neįjungė, neįtautino. Tokie vaikai nėra kalti, jei netapo sąmoningais lietuviais.

Tai, nuo lietuviškumo perteikimo priklauso ir mūsų jaunimo tautiškumas. Pažūrėkime, kiek gi to lietuviškumo gauna mūsų atžalynas iš savosios visuomenės, kuri daug reikalauja, bet dažnai nepakankamai duoda. Pirmiausia šeima. Tai pagrindinė mūsų bendruomeninio gyvenimo ląstelė. Jei čia vaikai įdiegti pirmieji lietuviškos pradi, — sudaromas pagrindas tolimesniam ugdymui, kuris ateina per mokyklą, parapiją, organizacijas, spaudą. Kai visi šie veiksniai dirba koordinuotai, perteikia jauniesiems bent minimalinę dozę lietuviškumo, palenkia jaunuolių savarankiškai toliau domėtis lietuviškąja kultūra. Palyginus betgi su tuo kultūrinio krūviu, kurį jaunimas gauna kanadiečių bei amerikiečių mokyklose, ana lietuviškumo dozė yra labai maža. O ką besakyti apie tuos lietuvių vaikus, kurie neturi progos mokytis lietuviškojo mokykloje, dalyvaui savose organizacijose! Jie turi patenkinti tikėtį šeimų gauti lietuviškumo kraiciu, kuris dažniausiai būna gana menkas. Juk vaikai išties dienas praleidžia vietinėse mokyklose, bendrauja su kitataučiais draugais. Atsverti šeimai tai aplinkinė itaką yra gana sunku. Tai pajėgia tikrai labai sąmoningos šeimos, nesigailinčios specialių pastangų.

Šeštadieninės mokyklos tebėra labai svarbus veiksnys lietuviškumo perteikime. Jos turi daug sunkumų, tačiau iki šiol pajėgę sustiprinti lietuviškumą tų vaikų, kurie ateina iš lietuviškų šeimų. Žymiai sunkiau yra su mokiniais iš mišrių šeimų, bet ir čia mūsų mokyklos stengiasi atlikti savo uždavinį. Viskam per daug tiktis iš tokių mokyklų negalima, nes per tris savaitines valandas išsinešamas tik minimalinis kursas, kurį vėliau pagilina liutuanistini seminariai. Deja, pastaruosius turi tik didžiosios kolonijos su labai negausiu lankytojų skaičiumi. Organizacijos, ypač ateitinių ir skautų, įveda mūsų jaunimą į lietuviškąjį gyvenimą, ruošia jį visuomeninei veiklai. Galia, kad nevisi jaunuoliai dalyvauja organizacinėje veikloje. Be to, mažėjant vadovų skaičiui iš vyresniosios kartos, lietuviškoji dvasia organizacijose ima silpnėti. Kyla pavojus prarasti lietuviškumo pagrindą ir tapti pramoginiais junginiais, mažai kuo besiskiriančiais nuo vietinių jaunimo klubų. Lietuviškos parapijos jaunimui yra gana stipri atrama, bet jos galėtų duoti daugiau, jeigu kreiptų daugiau dėmesio į jaunimo dalyvavimą parapijos gyvenime. Bet visa tai, nors ir daug pasiekta, negali padaryti jaunimo taip lietuviško, kaip pačioje Lietuvoje. Nežiūrint rusiškos ir komunistiškos okupacijos, jaunimas ten auga dar gana lietuviškoje atmosferoje, sugeba atskirti gryną lietuviškumą nuo sovietinės propagandos ir maskvinės politikos, kuri siekia visur įsiskverbti. Dėlto ir išeivijos jaunimas turėtų žiūrėti ir okupuota Lietuvą kaip ir savo kraštą ir kaip į lietuviškumo atramą mūsų politinių veiksmų nurodytuose rėmuose. Lietuva jaunimui neturėtų būti vien tolma dausų šalimi, bet realia tėvyne, nors okupacijos engiama, tačiau spinduliuojančia savo šimtmetiniais dvasiniais lobiais ir gaivinčią visą išeiviją.

Pr. G.

KANADOS ĮVYKIAI

AŠTREJA BEDARBIŲ PROBLEMA

Naujovė tenka laikyti dviejų fabriku vadovų paskelbtą kovą darbininkų unijoms. Dunlop padangų gamykla Withby miestelyje, Ontariu, pareikalavo sumažinti atlyginimus 10% ne tik darbininkams, bet ir visiems įmonės tarnautojams, įskaitant ir direktorių. Priešingų atvejų grasinama šią padangų gamyklą uždaryti. Dėl pagrauštų atlyginimų ji neįstengia varžyti padangų rinkoje. Ši britų firma 1970 m. gegužės 1 d. jau yra uždariusi savo padangų gamybą įmonėje Toronte. Vidutinis jos darbininkų atlyginimas yra apie \$4.25 ir valanda. Antrąją panašus pobūdžio staigmena buvo Toronte "Canadian Acme Screw and Gear" automobilių dalių fabriko ultimatumas beveik tūkstančiui darbininkų, reikalaujantis atsakyti algų padidinimo sekančią dieną metų laikotarpį. Šioje įmonėje vidutinis valandinis darbininkų atlyginimas yra \$3.50 — \$3.90. Jos vadovė skelbėsi praradusi dideli užsakymą greičiu dėžiu JAV kariuomenės automobiliams ir dėlto negalinti naująja sutartimi kelti atlyginimų. "Acme Screw" darbininkams atstovauja amerikiečių automobilių pramonės "United Auto Workers" diidžioji unija. Jos itakoje darbininkai turėtų pat pradėti streiką, nors jiems buvo pranešta, kad tokiu atveju fabrikas bus uždarytas per tris mėnesius. Streikui prasiidėjus, buvo oficialiai paskelbta, kad jau imamasi priemonių imonei likviduoti. Žymusis Toronto CFRB radio komentatorius G. Sinclair pirmasis puolė amerikietišką uniją, kurios dė-

ka dabar gali užsidaryti kanadiška automobilių dalių gamykla, viena seniausių imonių Toronte. Joje dirba nemažas skaičius lietuvių. Po kelių dienų unija nusileidė. Naujoji sutartis pusantur metų laikotarpį palieka ligšiolinius atlyginimus. Bedarbių skaičius, pasiekęs naują paskutinio dešimtmečio rekordą, gerokai padidino provincijos socialinės gerovės pašalpų išlaidas. Jos mokamos tiems kanadiečiams, kurie negauna darbo draudos ir neturi jokių pajamų. Gerovės pašalpas šiems metams Alberta provincija jau padidino \$14.1 milijono. Ontario ministeris socialiniam ir šeimų reikalams J. Yaremko taip pat pranešė, kad šiemet reikės net \$25 milijonų papildomai. Triukšmingas demonstracijas Britų Kolumbijos parlamento naujosios sesijos atidarymo proga Viktorijoje surengė apie 1.500 bedarbių, kurių eilėse buvo didelis skaičius jaunimo. Nemažą problemą sudaro valstybinės nedarbo draudos pavėluoti čekiai bedarbiams. Seniau bedarbiai visus dokumentus užpildydavo ir pinigais atsiimdavo vietinės draudos įstaigose, o dabar ši procedūra atliekama namuose. Yra daug atvejų, kai bedarbis net porą mėnesių nesujau pat pradėio streiką, nors jiems buvo pranešta, kad tokiu atveju fabrikas bus uždarytas per tris mėnesius. Streikui prasiidėjus, buvo oficialiai paskelbta, kad jau imamasi priemonių imonei likviduoti. Žymusis Toronto CFRB radio komentatorius G. Sinclair pirmasis puolė amerikietišką uniją, kurios dė-

Nuteisė mirti lietuvi

Vytautas Simokaitis ir jo žmona Gražina laukia tolimesnės bylos eigos Vilniuje

Dar nenutylus Brazinskių ir Simo Kudirkos dramai, staiga iškilė nauja byla — Vytauto Simokaičio, 34 m., ir jo žmonos Gražinos Mickutės, 21 m. amžiaus. Pagal "New York Times" pranešimą, kurį perspausdino Toronto "The Globe & Mail", V. Simokaitis nubaustas mirties bausme, o jo nėsčia žmona — trejų metų sunkiųjų darbų kalėjimu. Pasak "NYT", sprendimas paskelbtas sausio 19 d. Vilniuje po 10 dienų trukusio teismo. Nuteistieji turėję dvi dienas laiko apeliacijai. AP ir Reuterio žinių agentūros Maskvoje sausio 22 d. paskelbė tą patį faktą, pažymėdamos, kad teismo sprendimas padarytas sausio 14 d. ir kad nuteistųjų advokatas padavęs malonės prašymą augščiausiam Lietuvos respublikos sovietui. Tikslėsnis, atrodo, UPI pranešimas, kurį paskelbė Toronto dienraštis "The Telegram" sausio 23 d. Pasak jo, apeliacijos prašymą padavė nuteistųjų advokatai augščiausiam Lietuvos teismui. Pastarojo sprendimas esą gali būti apeliuojamas augščiausiam Sov. Sąjungos teismui. Paskutinis žingsnis būtų malonės prašymas augščiausiam Sov. Sąjungos sovietui. Sakoma, kad Simokaičiai nebuvo linkę apeliuoti ar prašyti pasigailėjimo. Apeliacija buvusi paduota advokatų.

Už ką nubaudė?

Visi šaltiniai sako, kad Simokaitis su žmona bandė pabėgti keleiviniu lėktuvu į Švediją 1970 m. lapkričio 9 d. Keleivinis "Aeroflot" lėktuvas skridęs iš Vilniaus Palangon. Jo pilotas buvęs V. Simokaičio bičiulis ir įleides jį su žmona į lėktuvą be bilietų. V. Simokaitis turėjęs revoliuteri, bandęs įsakyti lėktuvo pilotui skristi Švedijon, bet navigatorius jį įveikęs ir net sužeidęs. G. Simokaitienė bandžiusi uždegti kažkokį išpiltą žibala, bet nesukubusi. Manoma, kad šion bylon yra įveltas ir lėktuvo pilotas, kuris būsiąs teisiamas atskirai. Pagal sovietinius įstatymus, bandymas nelegaliai pabėgti iš krašto yra lygiai baudžiamas kaip ir jo įvykdymas, t. y. mirties bausmė. Nežiūrint tos žiauriausios bausmės, sovietinėje vergijoje gyvenę žmonės rizikuoja. Iki šiol ta rizika labiausiai išgarsėjo lietuviai ir žydai. Jie nėra jokie kriminalistai, o paprasčiausi laisvės jieskų žmonės. Kai nėra kitų priemonių išvykti iš vergijos krašto, žmonės rizikuoja savo gyvybe.

Švedijos spauda

"TZ" korespondento pranešimu, komentuojamas žinia apie mirties nuosprendį, Stockholm dienraštis "Expressen" savo vedamajame pareiškė nusistebėjimą, kad 30 mylių kelionei reikalingas "navigatorius". Tai esąs neįtikėtinas dalykas. Kaip iš tikrųjų įvyko drama Lietuvos padangėje, pakeliusi iš Vilniaus į Palangą, taip ir lieka nežinia. "Expressen" priduria: Sovietų Sąjunga ir toliau skiria mirties bausmes slapčiuose teismuose, lauzydama savo konstituciją. Perduodama AP žinia iš Maskvos, švedų didžioji spauda atkartojo tvirtinimą, kad Simokaitis jau prieš trejus metus mėgino pabėgti iš Lietuvos laivu: tuo tikslu buvęs jame pasislėpęs, bet surastas. Tačiau ir šita smulkmena atrodo labai neįtikima, nes visi žino, kaip griežtai sovietai baudžia už tokių mėginimus. Jeigu Simokaitis būtų tada sumtas, tai geriausiai atveju jis ir šiandien būtų kalinamas ir nebūtų galėjęs eiti atsakingų pareigų ministerijoje bei ruošti žygį, už kurį šiandien jam graso mirtimi.

Telegramas, protestai demonstracijos

Laisvojo pasaulio spauda, vos gavusi žinią apie Simokaičius, paskelbė kaip sensacija. Ją pakartojo televizijos ir radio tinklai. Atrodo, žinia sovietų buvo ilgokai slepiama: teismo sprendimas padarytas sausio 14 d., o pirmieji pranešimai užsienį pasiekė sausio 19-20 d. ir vėliau. Lietuvių reakcija buvo greita. Panašiai kaip ir S. Kudirkos atveju, bene pirmoji protesto demonstracija įvyko Niujorke prie

Sov. Sąjungos delegacijos Jungtinėse Tautose būstinės. Veiksnių centrai ėmėsi iniciatyvos veikti įvairiomis kryptimis. Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba tuojau pasiuntė protesto telegramas JT gen. sekr. U Thant, pabėgėlių komisarui princui Sadrudin Aga Khan, Kanados užsienio r. ministeriui M. Sharp, einančiam premjero pareigas, ir kitiem autoritetam. Valdyba taipgi paragino apylinkių valdybas siusti protesto telegramas ir rengti protesto demonstracijas.

Lietuvių veiklai šioje byloje labai pritaria ir kitos tautinės grupės. Vieną iš pirmųjų protesto telegramų pasiuntė etninės spaudos sąjunga Kanados vyriausybei, prašydama intervencijos, kad mirties bausmė V. Simokaičiui būtų pakeista.

Kanados Lietuvių Katalikų Centras pasiuntė telegramą popiežiui Pauliui VI ir Kanados vyskupų konferencijos pirmininkui arkiv. A. Plourde. Telegramą popiežiui pasiuntė ir Moksleivių Ateitininkų Sąjungos centro valdyba. M.

Lietuvaitė, "Gyvataro" šokėja, Kanados vakarų vietovės Red Deer laikraštyje

PRANEŠIMAS IS MONTEVIDEO

Diplomatų grobimai

Urugvajus išgarsėjo užsieniečių grobimu: paskutiniiais metais net šeši! Pirmas ambasadoriaus pagrobimas pasaulyje šiemet įvyko taip pat šios šalies sostinėje. Tai jau savotiškas rekordas...

Ši kartą pagrobta britų ambasadorius Geoffrey Jackson, tik prieš porą metų perkeltas iš Kanados. Dar jaunas, 55 metų, P. Amerikos reikalams specialistas. Sausio 8 d. prieš dešimtą valandą važiuodamas iš savo įstaiga Montevideo senamiesty buvo gudriai užblokuotas, jo šoferis išmestas, o iš paskos važiuoję dalydovai (paties ambasadoriaus patvarkymu nebuvo ginkluoti) primušė. I Jacksono automobilį žaibo greitumu įlpe vadinamieji miesto partizanai jį apsaugini ir nuvairavo nežinoma kryptimi. Tai įvyko taip greitai, kad visi draugai maži kas ir pastebėjo. Vėliau buvo rasta apdaužyta diplomato mašina netoli JAV ambasados. Kaikas matė, kaip iš jos buvo be sąmonės pagrobtas perkeltas į mažą sunkvežimį, turėjusi auką vežti iki slėptuvės. Už valandos miestą ir apylinkes užplūdo tūkstančiai kariuomenės ir policijos, bet jokių kitų žymių nebuvo rasta bent iki šiol, rašant šį pranešimą.

Komunistiniai partizanai "tupamarai" turi jau nemažai patyrimo. Paskutiniiais metais jie pagrobė tris amerikiečius, italą, brazilą ir anglą. Brazilijos konsulas Aloysio Dias Gomide ir amerikietis agronomijos ekspertas mokslininkas Claude Fly jau šeštas mėnuo tebelaikomi siėptuvėse, nors saugumiečiai pakurtosinai šukuoja miestą ir apylinkes. Abejojama, ar jie bus išlaisvinti gyvi.

Urugvajus vyriausybė, priešingai Brazilijos ir kai kurių kitų kraštų vyriausybėms, betkokių derybų su partizanais atsiskako, laikydama juos kriminalistais. "Tupamarai", Kuboje, Kinijoje ir Sovietijoje paruoštų teroristų vadovaujami, pasižymi nepaprastu žiaurumu, atkaklumu ir išradingumu.

Jie nužudė jau keliolika saugumiečių, išsprogdino ar sudegino eilę imonių ir įstaigų (žinoma, pirmoji vietoj amerikiečių), privieči namu. Aniplėšė daugybę krautuvių ir bankų, pridarydami vien piniginių nuostolių milijonus dolerių. Daro žaibinius įsiveržimus į šeimas, kinus, net bažnyčias. Bandė užimti vieną kitą miestelį, kareivines. Atviro susirėmimo su kareiviais šį pranešimą.

Pasaulio įvykiai

DEVYNIAS DIENAS TRUKUSI BRITŲ BENDRUOMENES KRASTŲ konferencija Singapūre nepadarė jokių esminių sprendimų. Ginklų pardavimo klausimas Pietų Afrikos respublikai buvo atidėtas iki paskutinio momento, o tada pasirinktas kompromiso kelias. Konferencijos dalyvių priimtoje Britų Bendruomenės principų deklaracijoje skelbiama, jog nė vienas narys neteiks pagalbos rasistiniams režimams stiprinti, tačiau kiekvienam nariui paliekama teisė nutarti, kada tokia pagalba laikytina režimo stiprinimu ir kada ji tėra eilinė parama rasistų valdomui kraštui. Šio kompromiso priėmimo nemažą vaidmenį suvaidino Kanados premjeras P. E. Trudeau, remiamas Australijos delegacijos. Pagrimo žodžių P. E. Trudeau nepagailėjo konferencijos šeiminkas — Singapūro premjeras Lee Kuan Yew. Didėjančiai sovietų karo laivyno grėsmėi Indijos vandenynė ištirti buvo sudarytas astuonių kraštų komitetas, kuris turės paruošti specialų pranešimą šiuo klausimu sekančiame pusmetyje. Pagrindinė atsakomybė tenka Britų Bendruomenės generaliniam sekretoriui gen. A. Smith. Jis turės surinkti visus duomenis apie sovietų laivyno išgalėjimą Indijos vandenynė bei pietiniam Atlante ir juos įteikti minėtam komitetui, kurio narių eilėse yra Britanijos, Australijos ir Kanados atstovai. Iš visu konferencijoje dalyvavusių kraštų Britanijos nutarimą parduoti ginklus Pietų Afrikos respublikai rėmė tik viena Australija, juntanti didesnę sovietų grėsmę susisiekimui su Europa aplink Afrikos žemyną.

PUOLĖ SOSTINĖ
Pastaruoju metu visų užmirstą Vietnamo karą vėl priminė įvykiai Kambodijoje. Š. Vietnamo kariai ir komunistai partizanai, sėkmingai įsiveržę į tarptautinį aerodromą prie sostinės Phnom Penh, sunaikino beveik visus Kambodijos karo aviacijos lėktuvus — sovietų gamybos "MIG-17" naikintuvus ir amerikiečių propelerinius "T-28". Iš esmės šis nuostolis nėra labai reikšmingas, nes pagrindinius bombardavimus Kambodijoje atlieka JAV ir P. Vietnamo aviacija. Žymiai reikšmingesnis yra pats faktas, kad pirmą kartą komunistų raketos ir minosvaidžiai sviediniai jau sproginę Kambodijos sostinės Phnom Penh centre, nors šiame mieste dar tebėra Sovietų Sąjungos ir jos R. Europos satelitų ambasados. Apsaugos žiedą aplink Phnom Penh dabar sudarė paskubomis suteikti Kambodijos kariuomenės daliniai. Pagrindinės kautynės vyksta dėl komunistų atkirsto plento, sostinėje jungiančio su vieninteliu jūros uostu Kompong Som. Jose dalyvauja nemažas skaičius ir P. Vietnamo karių. Nors prez. R. Niksonas 1970 m. birželio 30 d. buvo pažadėjęs atitraukti visus amerikiečių karių, patarėjus ir aviaciją iš Kambodijos, pablogėjusi karinė būklė jį privertė mesti į kautynes amerikiečių lėktuvus, kurie skrydžius vykdė iš P. Vietnamo aerodromų ir lėktuvnešių.

TAIKOS PRIZIŪRETOJAI

Egipto, Jordanijos ir Izraelio taikos derybose konkrečiausią pasiūlymą Jungtinių Tautų atstovui G. Jarringui padarė Egipto ambasadorius M. El-Zayyat. Jis siūlo demilitarizuoti pasienio zoną ir jos priežiūrą patikėti keturių didžiųjų kariuomenė — sovietams, amerikiečiams, prancūzams ir britams. Tačiau prieš tai Izraelis turi pasitraukti iš visų arabų okupuotų sričių. Tada būtų pasirašyta sutartis, garantuojanti kariuomenės kraštų neliečiamumą, laisvą susisiekimą Suez kanalu. Arabų partizanų centrinė vadovybė taip pat pritarė šiam politiniam sprendimui, jeigu bus suteiktas reikiamas dėmesys Palestinos pabėgėlių problemai. Izraelio vyriausybė jau nekartą yra pabrėžusi, kad jos kariuomenė nebus atitrukta iš visu okupuotų arabų žemių ir kad ji nieko nenori girdėti apie betkokių keturių didžiųjų įsikišimą. Susidaro išpuolis, jog Izraeliui du pagrindiniai Egipto taikos plano punktai yra neįprastai.

NERAMUMAI DANCIGE

Gdansku pavadintame Dancige dalinius streikus ir darbo suletinimą tesia Lenino laių statybos darbininkai. Kompartijai jie įteikė ilgą dviejų tūkstančių reikalavimų sąrašą. Jie nori, kad iš pareių būtų atleistas saugumo viršininkas M. Moczar, neseniai priimtas į politbiurą. Darbininkų teigimu, jis buvo davęs įsakymą kariams šaudyti į demonstrantus. Darbininkai taipgi reikalauja ir kompartijos biurokrato S. Kocioleko atsistatydinimo. Pastarasis televizijos programoje demonstrantų buvo pavadinęs chuliganais. Iš kitų reikalavimų minėtini: kompartijos vado E. Giereko ir premjero P. Jaroszewicz vizitas Lenino laių statyklai, panaikinimas praegstų darbo normų, paleidimas demonstracijos metu suimtų darbininkų, garantavimas spaudos laisvės. Spaudos cenzūra jau ir dabar yra gerokai sušvelninta. Nors Varšuvos laikraščiai nieko nerašo apie neramumus Gdanske, vietinis laikraštis "Głos Wyrzeza" pateikia net smulkiausias jų detales. Įvykių nevyntioja į vilnas ir Gdansko radijas, gerai girdimas beveik visose Lenkijoje. Tai, kompartijos vadas E. Gierek nerimaujantiems darbininkams yra padaręs nemažų nuolaidų. Kyla klausimas, ar jis sutiks patenkinti kitus jų reikalavimus, nes iš tikrųjų tai reikštų visišką kompartijos kapituliaciją.

PASTININKŲ STREIKAS

Britaniją paralyžavo 230.000 pastininkų streikas ir jų reikalavimas padidinti atlyginimus 13%. Kadangi tai unijai priklauso ir telegrafas su telefonu, nutrūko ir telegramų siuntimas. Didžiosiose miestuose telefonai tinkle vis dar veikia, nes telefonistės atsisakė dalyvauti streike. Jos teisinasi, kad be algų neglėtų pragyventi. Unija neturi streiko fondo ir streikuotojams neduoda jokių pašalpų. Britanijos vyriausybė leidžia privatiems asmenims organizuoti pašto siuntų pristatymą. Seniau laiškas oro paštu iš Londono į Ameriką kainuodavo apie 18 centų, o dabar privatus asmenys jį išsiunčia už 84 centus. Streiku grasiina ir suvalstybinto geležinkelio tarnautojai bei darbininkai.

SKAUDUS NUOSTOLIS

Pietinėje Prancūzijoje, audros metu atsidaužęs ir kalno viršūnė, nukrito kariuomenės keleivinis lėktuvas. Šioje nelaimėje žuvo 13 geriausių Prancūzijos atominių ginklų specialistų, skridusių į mokslininkų posėdį su kariuomenės atstovais. Kadangi jie vežėsi eilę naujų planų, policija sustabdė susisiekimą su kaimyniniu Mezilhac miesteliu, kol saugumiečiai surankios išlikusius dokumentus.

NUBAUDĖ PABEGELIUS

Teismas Miunchene užbaigė rumunų keleivinių lėktuvų pagrobų keturių vengrų bylą. Trys vyrai gavo po pustrėčių metų kalėjimo, o vieno jų žmona — suspenduota pusės metų kalėjimo bausmė. Bėgliai iš Bukarešto į Pragę skridusį lėktuvą nukreipė į V. Vokietiją ir pasiparšė politinės globos. Bausmė jiems paskirta už keleivių gyvybės išstatymą pavojon. Vokiečių teismai yra gerokai švelnesni už sovietinius. Tai mums liudija dar lėktuvo nepagrobusių žydų byla Leningrade ir Vilniuje pačių lietuvių mirti nutiestas Vytautas Simokaitis.

ŠNIPŲ ATOSTOGOS

Amerikiečių teismas 1964 m. sovietų prekybos atstovybės šoferiui Igorui Ivanovui paskyrė 20 metų kalėjimo už špionažą. Neseniai jam buvo leista apeliacija į augščiausiąjį teismą, o jis pats išėjo iš kalėjimo už \$100.000 užstatą. Valstybės Departamentas jam davė leidimą aplankyti Sovietų Sąjungoje sergančią tėvą. Skelbiama, jog Sovietų Sąjungos vyriausybė pasirašė oficialų išpareigojimą savo šnipą I. Ivanovą grąžinti į JAV, kai pasirasės jo byla augščiausiajame teisme.

Tėviškės Žiburiai — lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata \$7, pusmetinė — \$4. Rėmėjo prenumerata \$10
Skelbiamai ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų
turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostatais.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$7 per year, \$4 per 6 months. Deadline for
advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ont., Canada
Tel. 368-6813

RELIGINIAME GYVENIME

* Popiežius Paulius VI savo kalboje pasaulio vyskupsams pareiškė, kad vyskupų pareiga nurodyti tikintiesiems, ką jie turi tikėti, nes daug dviprasmiškumų, neaiškumų bei abejonių apie tikėjimo pagrindus inėse tie, kurie nevienodai rašė apie pagrindines tiesas, kaip Šv. Trejybę, Kristų, Eucharistiją, Kunigystę, kitus sakramentus bei moralinius principus. Tokie žmonės bando tas tikėjimo tiesas pastatyti grynai ant psichologinių bei sociologinių pagrindų, nutraukdami ryšius su apaštališkąja tradicija bei religine plotme. Teologų vaidmuo esąs svarbus, tačiau autentišką tikėjimo tiesų aiškinimą Dievas patikėjo ne mokslininkams, o vyskupsams, kurie yra atsakingi už savo ganomuosius.

* Kardinalas S. Wyszyński ganytojiškai laisvę, kuri pasirašė Lenkijos vyskupai, reikalauja pilnos tikėjimo bei religinių įstaigų veikimo laisvės iš naujosios E. Giereko valdžios. Jis pabrėžia, kad žmonėms turi būti leista laisvai apspręsti tautos kultūrą pagal krikščioniškusius principus, reikalauja galimybių laisvai reikšti savo ištikiminius bei reikalavimus. Jis kviečia vyriausybę sunormalinti valstybės ir Katalikų Bendrijos santykius. P. Jaroszewicz, ministras pirmininkas, nieko konkretaus nepažadėjęs, pareiškė sieksias santykių sunormalinti, tačiau augstas Lenkijos dvasininkas korespondentams tai išaiškino šitaip: "Kai žmonės iniršta, valdžia šaukia Bendrijos, bet kai politikai mano, kad pavojus praėjęs, Bendrija imama dar daugiau slopinti".

* Atgailos sakramento nuostatai šiuo metu Vatikano yra peržiūrimi, kad juos būtų galima pritaikyti modernios moralinės bei pastoracinės problemoms. Tikimasi, kad bus leista kunigui dėl laiko stokos duoti bendrą atleidimą tikintiesiems, neatlikusiems ausinės išpažinties. Tačiau pirma pasitaikiusia proga tokie žmonės bus įpareigoti priviariausine išpažintimi atlikti. Tokia forma iki šiol būdavo praktikuojama tik fronto kareiviams. Šiuo metu skleidžiami gandai, kad ausinė išpažintis bus panaikinta, yra be pagrindo ir jokie vyskupai ar vyskupų konferencijos panašioms dalykams leidimų nėra gavę.

* Arkiv. Luigi Raimondi, apaštališkasis Vatikano delegatas Amerikai, pranešė, kad nauju popiežiaus potvarkiu, pasitraukia iš savo vyskupijų vyskupai nebebus skiriami tituliniais kokioms jau nebeegzistuojančios vyskupijos vyskupsais. Jie ir toliau vadinsis savo turėtosios vyskupijos vyskupsais altariomis.

* Pavergtoje Lietuvoje, pagal 1970 m. lapkričio 1 d. duomenis, Kauno arkivyskupijoje yra 187 kunigai: 116 klebonų, 24 vikarai, 32 altaristas (kurie valdžios neleidžiama dirbti parapijose, o tik priviariai laikyti Mišias), 4 invalidai ir 11 neturintį valdžios leidimo kunigauti. Veikia 85 bažnyčios: 75 su nuolatiniais klebonais, o 10 — aptarnaujamoms kaimyninių bažnyčių kunigų. Vilkiškio vyskupija turi 124 kunigus: 90 klebonų, 17 vikarų, 14 altaristų, 2

invalidus ir vieną be valdžios leidimo kunigauti. Ten veikia 94 bažnyčios: 91 su nuolatiniais klebonais, o 3 — kaimynų aptarnaujamoms. Telsių vyskupija turi 165 kunigus: 121 kleboną, 22 vikarus, 14 altaristų, 5 invalidus ir 3 neturintius valdžios leidimo kunigauti. Ten yra 144 atviro bažnyčios: 121 su nuolatiniais klebonais ir 23 aptarnaujamoms kaimynų. Panevėžio vyskupijoje yra 160 kunigų: 113 klebonų, 14 vikarų, 12 altaristų, 17 invalidų ir 4 be valdžios leidimo kunigauti. Veikia 120 bažnyčių: 115 su nuolatiniais klebonais, o 5 — aptarnaujamoms kaimyninių parapijų kunigų. Kašiadorių vyskupijoje yra 79 kunigai: 62 klebonai, 2 vikarai, 2 altaristas, 11 invalidų ir 2 be valdžios leidimo kunigauti. Veikia 65 bažnyčios: 62 su savo klebonais, o 3 — aptarnaujamoms kaimynų. Taigi, iš viso Lietuvoje yra 816 kunigų, kurių 670 yra aktyvioje tarnyboje ir aptarnauja 630 bažnyčių. Be to, yra 6 vyskupai, kurių du — namų areštė. Kunigų amžiaus vidurkis pagal vyskupijas yra toks: Kauno — 57,4, Vilniaus — 56,5, Vilkiškio — 54,3, Telsių — 47,5, Panevėžio — 55,6 ir Kašiadorių — 55,6. Bendras Lietuvos kunigų amžiaus vidurkis yra 54,6 metai.

* Romos vyskupijoje, pagal 1970 m. duomenis, gyvena 77 vyskupai, 3,360 kunigų ir 22,300 seselių. Tik 433 yra vietinės vyskupijos kunigai ir aptarnauja 109 parapijas. Likusias 136 Romos parapijas aptarnauja vienuoliai kunigai. Daugumą Romoje esančių kunigų sudaro iš svetur atvykusieji studijoti. Jų yra 1,340. Be to, Romoje yra dar 1,406 užsieniečiai klierikai, gyvena 53-jose tautinėse kolegijose. Romėnų klierikų yra 66.

* Arkiv. Edward Cassidy, naujasis Vatikano pranciškus laisvajai Kinijai, jau iškėlė savo kredencialus prez. Chiangkaišui. Naujai paskirtasis yra australas ir pirmasis angliškai kalbąs pranciškus Kinijai. Jis diplomatinę tarnybą pradėjo 1955 m. Indijoje, Airijoje ir El Salvadore. Paskutiniu metu jis buvo pranciškus patarėju Argentinoje.

* Kun. Adrian J. Simonis, 39 m., paskirtas Rotterdamo vyskupu Olandijoje. Šis paskyrimas susilaukė didelio triukšmo, nes daug kunigų bei tikinčiųjų nenorėjo jo turėti vadovu, motyvuodami, kad per daug konservatyvus ir kad nebuvo įtrauktas į siūlomų kandidatų sąrašą. Pasirodo, kad įvairios tos vyskupijos įstaigos turėjo teisę siūlyti kandidatus. Tuose siūlymuose antrą daugiausią balsų gavusią vietą užėmė kun. Simonis, tačiau į galutinį sąrašą vyskupijos pastoracinė taryba jo pavardės neįtraukė. Spėjama, kad tai sužinojęs Vatikanas, jis palaikė autentiškų žmonių kandidatų, negalėjusių praeiti liberališkų nuotaikų taryboje. Kun. Simonis turi Šv. Rašto doktoratą, yra aiškiai pasisakęs už "Humanas Vitae" encikliką ir yra priešingas vedantiems kunigams leisti toliau kunigauti. Olandijos vyskupai š.m. sausio 12 d. susirinkime visi pasisakė už kun. Simonio paskyrimą vyskupu.

Kun. J. Stš.

Atkaklus ir ilgas nervų karas

Kiniečių ir rusų tautinę kovą paastrina partiniai ir politiniai pasitarimai 1960 m. Tais metais sovietai atšaukė iš Kinijos talkininkus, vadinamus patarėjais, kurie paliko neužbaigtą jonių statybą. Dalis karininkų jau anksčiau buvo palikę Kiniją.

Smūgis Kinijai

"Naujasis šuolis" sulaukė smūgio — Kinijos pramonė pergyveno sunkmetį. Iyko ne tik tai ūkinį santykių su sovietais pablogėjimas, bet ir išryškėjo ypač nesugebėjimas vadovauti pramonei, nepatvirtimas planingai ūkį tvarkyti ir pakrikusi prekinių vaizma.

Komūnų steigimas nepavyko, nes vyriausybė nepajėgė sunaikinti kiniečių tautos tradicijos gyventi šeimoje.

Zemės ūkis negalėjo atsiplėsti nuo įprastinio ūkininkavimo. Šiai ūkio šakai daug ko trūko: mokslinės pažangos, technikos priemonių, trąšų. Šūkis didinti maisto gamybą prieaugliui pasotinui nuaidėjo, o tikrovė liko ta pati. Tas laikotarpis atnešė bado grėsmę kaimuriose Kinijos srityse, bet ji nebuvo tokia siaubinga, kaip tais laikais, kai Kinijos atskiros sritys vedė aršias tarpusavio kovas.

1962 m. pakriko Sovietų Sąjungos ir Kinijos diplomatiniai santykiai. Dėvyni Sov. Sąjungos konsulatui Kinijoje buvo uždaryti, o sovietų ambasada Pekinge buvo priversta persikelti į nepageidaujamą vietą. "Kultūrinės revoliucijos" tarpynėje, ypač 1966 m., kelis kartus sovietų ambasada buvo užpulta, jos teisės pažeistos. 1967 m. balandžio mėn. sovietų ambasadorius išvyko iš Kinijos ir tik 1970 m. spalio mėnesį tebuvo paskirtas naujas ambasadorius.

Partijų susidūrimas

Panašis padėtis buvo ir Kinijos diplomatinėje tarnyboje Sovietų Sąjungoje.

1963 m. prasidėjo ideologinė kova. Kiniečių ir rusų komunistų partijų pokalbis ideologiniais klausimais baigėsi kaltinimais. Dvi didžiosios komunistinės sto-

vykos pradėjo atvirą ideologiskai politinę kovą. Po pasitarimų kiniečių komunistų partija pasiskelbė ilgą ir labai piktą atvirą laišką, kurio tikslas buvo suniekinoti sovietus komunistiniame pasaulyje. Sovietai į kaltinimus atsakė kaltinimais. Maskva ir Pekingas šios kovos metu didžiausiom pastangom telkė savo šalininkus. Maskva šaukė jų suvažiavimus, kurie pasižymėjo nelauktais sprogimais, sovietų politikos smerkimais. Pekingas pajėgė sujungti mažesni užsienio komunistų partijų skaičių, tačiau jų bendravimas buvo sklandesnis.

Neramumai Kinijoje

Kinijoje virė neramumai, o jos komunistų partijoje iškilo nesutarimai. Vieni kitus emė kaltinti dėl nesėkmių ūkyje, aleisto krašto valdymo ir ypač dėl blogų santykių su sovietais. Kiniečių nepasitenkinimui maldyti ir jų nuotaikai pakelti partija ėmėsi nepaprastų priemonių: viešai kelti Rusijos užgrobtų sričių grąžinimą ir skelbti "kultūrinę revoliuciją", kuri palaulyt Mao priešus.

Nuo pilietinio karo pabaigos politikai vis garsiau kalbėjo apie seną žaidimą — rusų užgrobtas Kinijos valdas. Prarastų žemių klausimas buvo keliamas spaudoje, kalama milijonams mokinių ir galvas: esame apiplėšti. 1964 m. Mao pareiškė: Kinija dar nepateikė Sovietų Sąjungai sąskaitos grąžinti prarastas valdas. Tiesą sakant, toji sąskaita ir šiandien nėra pateikta, nes Kinija jaučiasi persilpną mesti savo svorį ant svarstyklių lėkštės. Kinijos rikiuotojams rūpėjo ne žemes atgauti, bet jų reikalavimų įkaininti nuotaikas tautoje.

Pasienio kovos

1969 m. kovo 2 ir 15 dienomis pasienio dalinių susidūrimai prie Ussurio upės sukėlė pačią didžiausią įtampą. Kiniečiai siautėjo, kaltino sovietus ir šaukė: sovietai — popierinis tigras! Rusai nirsio ir spaudoje vartojo piktus žodžius kiniečiams smerkti. Tass, sovietų žinioms

skleisti įstaiga, rugsėjo 21 d. pranešė, kad per du mėnesius, t. y. nuo pusės birželio iki pusės rugpjūčio 1969 m., kiniečiai pažeidė sieną net 488 kartus. Ar galima Tassu patikėti, kad vieni kiniečiai tepažeidė ilgiausią sausumos sieną?

Sovietai buvo santūresni nervinami išpuolyje. Jų vairuotojų kalbose buvo apstu tužies, raštuose — nepakantūs kiniečiams, tačiau jie neparado pusiausvyros. Jie pasiūlė kiniečiams tartis dėl laivybos Tolimųjų Rytų pasienio upėmis. Gegužės 12 d. prasidėjusios derybos baigėsi, tačiau sutartį pasirašius įvyko susišaudymų. Birželio 11 — 12 dienomis ir rugpjūčio 13 d. įvyko kariniai susidūrimai Sinkiang ir Kazachstano pasienyje. Jie vėl sukėlė nervinę įtampą, bet ji nebuvo tokia didelė kaip kovos mėnesį.

Kariuomenės telkimas

Vakariečių žiniomis, jau 1969 m. kovo mėnesį kiniečiai pradėjo telti kariuomenę Sovietų Sąjungos pasienyje. Esą kovo mėnesį pasienyje buvo 22 divizijos, t. y. 264.000 kiniečių karių, o rugsėjo mėnesį jų skaičius buvęs padidintas ligi 600.000. Sie duomenys vargu yra tikslūs. Kaip įprasta, kai neturima tikslų įrodymų, kariuomenės skaičius samoningai perdedamas pagal siekiamą tikslą. Ryšium su ta grėsme sovietai pertvarkė pasienio dalinius ir žymiai sustiprino kovos ugnį.

Be to, Sovietų Sąjunga ir Kinija susirūpino kitu, žymiai svarbesniu reikalu, būtent, kuo tankiau apgyvendinti pasienį patikimais gyventojais. Sovietų vyriausybė padarė eilę žygių Sibire, stengdamasi suteikti daugių gyventojų. Ši politika, bent iki šio momento, neatnešė ryškesnio laimėjimo. Europinės dalies gyventojai vyksta į Sibirą nuotykių įieškoti ir uždarbiauti, tačiau tik mažą dalis jų pajėgia neįprastose sąlygose pastoviai įsikurti.

Nervinė įtampa tarp abiejų milžinų buvo apvaldyta tik 1970 m. vasarą.

Maloni gyvenimo prosvaistė

Sparnuota keliuonė, atitrukusi nuo pilkos kasdienybės rūpesčių

(Tėsinys iš praėjusio nr.)

Sakalių šeima

Visa p. Sakalių šeima yra labai darbštūs žmonės. Stai Viktoras baigęs 3 metus Brown universitetą, džiaugėsi, kad profesoriaus leido dirbti su juo biologijos laboratorijoje vasaros atostogų metu. Jau pirmą atostogų dieną jis išskubėjo universiteto laboratorijon. Primintais, kad jis visai neturės atostogų, atsakė, jog tai geriausias atostogos, nes gali dirbti savo mėgstamiausią darbą! Besiklausant šio jauno 20 metų vyro kalbos apie malonumą mokytiis ir dirbti, nenoromis skverbėsi mintis į galvą apie tūkstantčius jaunuosius, kurie taip pamina parenginimą mokykloje ir gyvenime, pasirinkdami žemiausios rūšies vandalizmą net ir universitetuose būdami. Kodėl vieniems studentams viskas tvarkoj toj pačioj mokykloj, o kitiems — viskas bloga? Baisu klausyti kaikiuriuos suaugusius, pateisinančius toki jaunimo palaidumą, esą ir jiems jauniems taip būvę ar panašiai. Tai didelė netiesa. Tie pagyrimai tik didina prarają, į kurią anksčiau ar vėliau sudarės šių laikų palaidos kartos dalis.

Prieš 30 metų

Man pas p. Sakalius viešint kažkas atsijuntė Vytautui iškarpa iš Lietuvos laikraščio. Ten parašytos Baltijos aviamodelistų varžybos straipsnyje "Prieš 30 metų". Lietuvių tada dalyvavę 6, jų tarpe V. Sakalys. Visi turėję po tris skirtingus modelius. Varžybose dalyvavusių modelių kokybė ir apdaila buvusi maždaug vienoda. Paminėti V. Sakalio modeliai išsiskyrė iš kitų savo gražia išvaizda, meistriskai atliktu darbu. Pabaigoje sakoma: susumavus atskirose klasėse pasiektus rezultatus, buvo sudarytas dvilykos geriausių aviamodelistų sąrašas. I jį pateko: 1. Sakalys (Lietuva) 1757,6 tšk., 2. Titus (Estija) 1669,7 tšk. ir t. t. Į tą sąrašą pateko dar du lietuviai. Ši laimėjima V. Sakalys pasiekė būdamas tik 20 metų amžiaus! Šis prisiminimas buvo labai mielas mums visiems. Nors V. S. buvo entuziastas aviamodelistas, tačiau studijoms pasirinko ir baigė smulkiųjų instrumentų inžineriją.

Kitas šeimos džiaugsmas buvo — tai Brown universiteto laisvas studentui Viktorui. Jame pranešama, kad Viktoras priimtas penkerių metų magistro kursui inžinerijoj.

S. Sakalienė yra biologijos

MARJA YOKUBYNIENE

technikė vienoje Providence ligoninėje. Taigi, atrodo, kad šeima lengvai ras bendrą kalbą. Geriausios sėkmės!

Telefonas iš Toronto

Vieną vakarą gaunu pranešimą telefonu iš sūnaus Benedikto, kad jo žmona Stasytė po sunkios operacijos guli ligoninėje, bet viskas tvarkoje. Dar savaitę viešėjau, bet ne be rūpesčių...

Grazus, ankstyvas sekmadienio rytas. Visi skubam, judam, rušiamės keliuonėn į Bostoną, kur turim gauti lėktuvą Torontan. Skrendant iš Providence, nėra gero ryšio — reikėtų laukti kelias valandas. Dėlto bene valandą vykstame automobiliu. Keliuonė pasakiškai graži, ypač kad arčiau Bostono daugiau pušų. Esu gimusi ir augusi Alytaus pušynuose, tai pušis man — kaip relikvija. Todėl gaudžiau akimis pušis ir taip džiaugiausi.

Kliūtys Niujorke

Skridau per Niujorką. Čia turėjom sustoti bene 15 minučių, bet motorams pradėjus ūžti, pilotas praneša, kad prieš mus yra keli lėktuvai ir turime laukti jų pakilimo. Po pusvalandžio pilotas išjungia motorus ir praneša, kad sugedo skaitytuvai: esą ilgiau trunka formalumus užpildyti. Užuoat deginės 300 galionų kuro ir valandą, jis išjungė moto-

rus. Tuojau pasirodė aptarnaujančios nešinos atvirutėmis, popierium, kortomis, žurnalais, kava. Ir taip išlėkėm dar valandą! Torontan atskridom su 1½ val. pavėlavimu. Anukėlė Daivutė ir jos sužadėtinis Jonas išlaukė 2 valandas. Nudžiugau juos pamatę, nes jau buvau savo šeimos pasiūlysiu. Namuose pasitiko Stasytė, dar gerokai nuvargusi veidu. Benediktas ir anukėlis Raimundas. Nežiūrint negalavimų namuose, manęs laukė karališki pietūs. Kiek vėliau atvyko ir dukra Genovaitė, tik prieš kelias dienas grįžusi iš atostogų Europoje. Mūsų nedidelį šeimą truko tik Stasio Kuzmo keliuonės užbaigtuvėms.

Stud. Viktoras R. Sakalys, gimęs ir augęs Toronte, vėliau su tėvais persikėlęs į JAV

Patarimų tarnyba "Tėviškės Žiburių" skaitytojams, bendradarbiaujant su dienraščio "The Telegram" Action Line skyrus tarnyba. Skaitytojai kviečiami kreiptis raštu į "T2" redakciją įvairiais klausimais, į kuriuos atsakymai bus parūpinti Action Line arba "T2".

1970 m. rugpjūčio mėnesį persikėlė iš Toronto į Kingstoną. Prieš išsikraustydami iš buto Toronte, palikom prižiūrėti naujajai sūnui adresą, kad jis galėtų persiųsti mums mokesčių Ontario nuolaidą. Kadangi prižiūrėtojas nieko neatsakė. Tada paskambinom jam telefonu ir sužinojom, kad mūsų laišką jis perdavė savo savininkui. Esą anksčiau ar vėliau gausime tą nuolaidą. Nesulaukę jos dar vieną mėnesį, prašėm jam laišką, prašydami grąžinti mūsų pinigų. Deja, savininkas neatsiliepė ir pinigų negrąžino. Abu esame studentai, ir mums yra svarbu atgauti tuos pinigų. V.S.

Jūsų buvęs savininkas yra tikras Skrudžas. Savivaldybės departamento (The Municipal Subsidies Branch of the Department of Municipal Affairs) pareigūnas applanė senąjį Skrudžą, kuris visdėlot atsiveikino su jūsų pinigais. Jūs gavote čekį \$36.19 kaip Ontario vyriausybės dovaną.

Mylimam Tėvui ir Seneliui
A. A. Jokūbai Cipariui
mirus, žmonai MATILDAI, dukrai STASEI GAIDAUŠ-
KIENEI, sūnams JOKŪBUI ir PRANUI su šeimomis
bei visam gausiam būriui vaikaičių reiškiam gilią
užuojautą —
Dabkai Morkūnai
Stirbiai

Radio programos okupuotai Lietuvai

Čia pateikiame lietuvių kalba radio transliacijų laiką Lietuvai ir ilgį radio bangų, kuriomis programos transliuojamos.

Iš Madrido radijo siųstuvo lietuvių kalba programos girdimos Lietuvoje kasdieną po 15 min. tris kartus. Programa pradeda 11.30 v.; kitos programos kartojamos: 17 v. ir 22.30 v. 32.04 metrų banga.

Iš Romos radijo stoties programos lietuvių kalba transliuojamos po 20 min. kasdieną nuo 19.45 v. Bangos: 41,24 ir 49,38.

Iš Vatikano radijo stoties — kiekvieną vakarą (ir sekmadieniais) po 15 min. nuo 21.20 v. 31.15, 41,92 ir 48.90 m. bangomis. Sekmadieniais transliuojama pusės valandos programa pradėdant 9.30 v. 25.55 arba 31.10 metrų bangomis.

Iš Manilos (Filipinuose) radijo

"Veritas" siųstuvo programa lietuvių kalba perduodama kasdieną po 25 min. Pradedama 7.30 v. ryto ir kartojama nuo 20 v. Rytų Sibiro laiku (tarp Jakutsko ir Irkutsko). Bangos 19-25 metrų.

"Amerikos Balsas" (Voice of America) lietuvių kalbos pusės valandos programos transliuoja 18.30 v. 13 ir 19 m. bangomis. Programa kartojama 20 v. vidurnemės bangomis ir 19 m. trumpomis bangomis.

Visur nurodytas Lietuvos laikas. JAV-se, pvz. rytų laiku, klausantis turi pranešimų tenka atsižvelgti į 8 valandų skirtumą (Čikagoje — 9 val. skirtumas ir t.t.). "Amerikos Balso" programa transliuojama Rytų Amerikos laiku 10.30 v. ir kartojama 12 v. dieną. E.

Tūkstančiai Lietuvos laisvinimui

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖS KANADOJE 1970 METŲ APYSKAITA

Pajamos:	4. Spaudiniai, raštinės reikmenys, pato ženklai, telefonas ir kt. \$ 54.08
Gauta iš KLB apylinkių valdybų, Tautos Fondo apylinkių atstovybių, igaliotinių ir kitų šaltinių:	Iš viso \$8,259.43
1. Toronto \$3,000.00	1971 m. sausio 1 d. likutis \$1,419.98
2. Hamiltono \$1,600.00	Balansas \$9,679.41
3. Sudburio \$ 485.00	
4. Delhi \$ 431.00	
5. Londono \$ 323.00	
6. Windsorso \$ 287.00	
7. Vankuverio \$ 227.00	
8. Wellando \$ 216.00	
9. Montrealio \$ 200.00	
10. Edmontono \$ 182.00	
11. Sault Ste. Marie \$ 131.30	
12. Calgary \$ 105.00	
13. Rodney \$ 102.00	
14. Otavos \$ 100.00	
15. St. Catharines \$ 90.00	
16. Winnipego \$ 90.00	
17. Oakvilles \$ 78.00	
18. Thunder Bay \$ 30.25	
19. Atskirų asmenų ir įstaigų \$ 324.00	
20. % už indėlius \$ 264.86	
Iš viso \$8,266.41	
1970 m. sausio 1 d. likutis \$1,413.00	
Iš viso \$9,679.41	

Išlaidos:

1. Išsiųsta Tautos Fondo centrui \$8,000.00	
2. Išlaidos ryšium su lėšų telkimu \$ 93.15	
3. Už skelbimus spaudoje ir per radiją \$ 112.20	

St. Banelis, TF Atstovybės pirm. J. Gustainis, sekr. VI. Kazlauskas ižd.

KETINA PIRKTI \$300.000 PASTATĄ

Toronto Lietuvių Namų dalininkai nutarė sąlyginai pirkti buvusią unitarų šventovę

Toronto Lietuvių Namų dalininkų susirinkimas įvyko sausio 17 d. L. Namų patalpose. Atidarė v-bos pirm. A. Petryla, pakviesdamas pirmininkauti Aug. Kuolą, sekretoriauti — VI. Kazlauską. Perskaitys valdybos pateiktą darbotvarkę, susirinkimui pagedaujant, buvo įrašytas atskirų punktų naujų namų pirkimo klausimas. Praeitų metų visuotinio susirinkimo protokolais priimtas be pataisų. Metinė apžvalga padarė pirm. A. Petryla. Iš stambesnių atliktų darbų pažymėti: tūkstantinis L. Namų ruošiamų alučių pobūvis ir tradicinis metinis pobūvis, kurie davė virš \$500 pelno; atliktas smulkus namų remontas, padaryti pirmieji žingsniai naujų namų pirkimo reikalui. Atsižvelgiant į tylos minutę pagerbti praeitais metais mirę 6 LN dalininkai, jų tarpe ilgametis v-bos narys Al. Statulevičius.

Patinę apyskaitą perskaitė sekr. V. Kazlauskas. Iš viso namų buvo \$11,176.25, išlaidų \$10,944.71. Liko pelno \$231.50. Šerų įnašai sudaro \$27,590.80. Ta suma jau eilę metų esanti pastovi. Skolų už namus dar likę \$10,800.00. Mirus v-bos nariui Al. Statulevičiui, kuris tvarkydavęs ir LN. atskaitomybę, to darbo nerėmė kitas tos srities žinovas, dėlto praeitų metų išvestas balansas esąs su kaikiuriais formaliniais trūkumais.

Revizijos komisijos atskaitomybės patikrinimo aktą perskaitė dr. M. Anyšas. Iš jo matyti, kad išdų pajamų išlaidų įrašai atitinka pateisinamuosius dokumentus, tačiau atskaitomybė ir išvestas pr. metų balansas esąs su formaliniais trūkumais. Revizijos komisijos siūlymas LN biblioteką, kurios vertė balanse yra \$500, likviduoti ir esamas knygas perduoti vietos lietuvių parapijų bibliotekoms, susirinkusiuo daugumos nebuvo priimtas. Biblioteka ir toliau paliekama prie L. Namų.

Dauguma balsų valdybos pateiktą pr. metų apyskaitą patvirtinta. Naujų namų įsigijimo klausimą referavo Pr. Bastys. Namai, kurie numatomi pirkti, yra Bloor-Alhambra gatvėje, vienas blokas nuo Keele požeminio traukinio stoties. Tame

pastate yra erdvi unitarų bažnyčia su keletu erdvių salių ir kitų patalpų. Atlikus reikalingą remontą, galėtų tilpti visos lietuviškos institucijos ir dar duoti gražaus pelno. Už tą bažnyčią prašoma kaina buvo \$160,000. LN valdyba sudarė komisiją iš lietuvių statybininkų, verslininkų ir kitų žinovų. Apžiūrėjusi iš vidaus ir lauko pastatą, komisija padarė išvadą, kad už tą pastatą verta duoti \$130,000 su sąlyga, jei toje vietoje bus gautas leidimas alkoholiniams gėrimams, jei prie to pastato esamoje miesto aikštėje bus leista statyti automobilius ir jei turime LN. Namai bus parduoti. Su tokiomis sąlygomis pasiūlymas padarytas ir dabar laukiama atsakymo.

Archit. dr. A. Kulpavičius paruošė braižinius pavaizdavo vidaus ir išorės esamą stovį ir pateikė pertvarkymo projektą. Ten, be kitų patalpų, būtų įrengta viena salė 1100 vietų ir kita 600. Architekto ir kitų statybininkų provizoriniu apskaičiavimu, pilnas to pastato-bažnyčios remontas atsieitų \$150,000 — \$190,000. J. Strazdas, kaip statybininkas, įvertindamas sumanyto namo gerą ir pelningą ateitį mano, kad su pateiktomis sąlygomis tą jau nebenaudojamą tikybiniam reikalingam bažnyčiai reikėtų pirkti, o tam reikaliui trūkstamų pinigų jau iš anksto net keliolika gerai besiverčiančių mūsų tautiečių yra pažadėję, ir tai stambiomis sumomis.

Už turimus

Esate rytojaus avių banda...

J. SAVASIS

Pamoka apie Dante — šių metų mokyklos vaizdelis

Pasaulinės literatūros mokytoja, dar tik antri metai mokytoje, vaikščiodama arti suolu, dėstė mišriai klasei apie Dante. Staiga ji nutilo. Tada buvo aiškiai girdėti, kaip vienas pirmojo suolo mokyns pusbalsiu pasakojimo nešvanku anekdotą, o kiti aplink jį susispietę kikendami klausėsi. Mokytoja nuėjo į katedrą ir iš ten apžvelgė klasę. Paskutiniuose suoluose keli mokiniai lošė kortomis, kiti juos stebėjo, o vienas, ten kampe, rūkė cigaretę.

— Pasakok, pasakok toliau. Juk už tai algą gauni! — šūktelėjo vienas iš kortuojančių grupės.

— Mums neįdomus tas makaronėlis italas Dante. Teprasmenga jis savo sukurto pragarę, — pridėjo kitas.

— Verčiau mums papasakok apie Beatricę — ką su ja Dante išdarinėjo, — pašaipiai šaukė trečias.

Mokytoja, atsėdusi katedroje, liūdnai žiūrėjo į klasę.

— Ko taip žiūri? Turbūt mes esame labai gražūs? — šaipė vienas drimba ilgaplaukis, ir jo pastaba buvo palydėta draugu kvatojimui.

— Žiūriu, nes man jūsų gaila, — atsakė mokytoja. — Jūs esate mokytojų persekiojami, esate rytojaus avių banda. — Mokytoja vėl apžvelgė klasę. — Esate jau baigti, mano draugai, ir man skauda dėl jūsų likimo. — Kalbėkite, kortuokite, blevygzokite ir toliau. Juk vistik... — Kaip tai vistik? — prieštaravo vienas, kuris atrodė esąs klasės "vadas". Jis atsisotojo ir išsukiamai įsiremė rankas į šonus.

— Rytoj aš neateisiu į klasę, — atsakė mokytoja švelniu balsu. — Jūs visada džiaugiatės, kai mokytojas neateina į pamokas. Galėsite pilnai pasidžiaugti, nes aš visai neateisiu. Vistik nėra naudos.

— Tau už atėjimą algą moka. Nepamiršk to! — šaukė vienas kortuotojų. Kiti tarp savęs ir toliau kalbėjosi, bet jau ne taip garsiai. Klasėje buvo jaučiama nerisikumo atmosfera. Tačiau ir toliau mokiniai plepėjo, kortavo, rūkė, o vienas net užsuko atsineštą transistorinį radiją.

— Taip, tikrai, nuo rytdienos daugiau neateisiu. Galėsite protestuoti prieš mokyklos netvarką, streikuoti, mitinguoti, o svarbiausia — eiti pirmyn nieko neveikdami, nesimokydami.

Kortomis lošę mokiniai atėjo prie pirmųjų suolu. Viena mokinė išsilaisvino iš savo savo "draugo", kuris ją laikė apkabines glėbyje. Pasakojęs nešvankius anekdotus nutilo, o jo klausytojai pabiro. Mokytoja ir toliau liūdnai besisypsodama ir žiūrėdama į klasę, kalbėjo:

— Turiu jus, mano draugai, įspėti, kad šiais laikais į darbą ar tarnybą priima tik tuos, kurie yra baigę mokyklą iki 1965 metų. O kas baigė jau po tu metų, tokių niekas nenori. Tas pats ir su diplomuotais. Diplomas prieš 1965 metus turi vertę, o po tu metų jau ne. Sakysime, jūs gaunate diplomą 1972 metais. Ir ką su juo veiksite? Žinau, kad tai ne jūsų

kalbė. Jūs esate stačiai nelaimingi, labai nelaimingi. Gimėte labai netinkamu laiku. Turėjote gimti arba pirmiau, arba vėliau, žinoma, jei ateityje kas nors pasikeis.

— Bet kodėl negalima mokyti dabar? Paaškinsk! — kalbėjo klasės "vadas".

— Manau, kad dabar neįmanoma, — atsakė mokytoja. — Aš dėjavu visas pastangas, kad jūs mokytumėtės, bet niekas neišėjo. Kitose mokyklose, net ir čia kitose klasėse, šios problemos nėra. Mokytojas atlieka savo pamokas, už jas gauna algą ir viskas. Jami nesvarbu, ar mokiniai mokosi, ar ką nors išmoksta. Tokio tipo mokytojai jau reizinavo prieš šiu dienų realybę. Gal taip ir patogu, gal taip reikia. Pavyzdžiui, mūsų direktorius...

— Direktoriaus niekad su mumis nebuvo nuoširdus, — paaškinsko klasės "vadas". — Aš norėjau tai pasakyti mūsų mitingui, bet kadangi tas mitingas buvo suauktas tik dėl juoklo, niekas neišėjo, štai kas!

— Tikrai viskas vyksta tik dėl juoklo. Dėlto aš daugiau neateisiu, — pareiškė mokytoja. — Labai stengiausi, tačiau vis tiek niekas neišėjo. Matote, draugai, tokie mokytojai, kaip aš, gavę diplomą dar prieš 1965 metus, visiškai atsideda savo pašaukimui, panaudodami savo mokslą, žinias, patyrimą, tačiau viskas baigiasi tuo, kad jie tik šildo mokytojo kėdę ir ima menką algą. Ar suprantate, ką tai reiškia?

— Kalta mokykla, kuri smunka! — šūktelėjo ilgaplaukis drimba.

— Tikrai kalta, nes ji ne smunka, bet jau yra smukusi.

Tačiau ji ir toliau gyvuoja, gamina diplomatus asilus, kurie paskui niekam netinka, net ir paprastam ranku darbu. O asilus visuomenė, kaip jūs manote, kaip toli nueis? Tai bus nepatenkintųjų, prieštaraujančiųjų, revoliucininkų, bedarbių, dvasinių ir medžiaginių skurdžių visuomenė... Tokia yra mūsų ateitis. Štai dėlko ankščiau sakiau, kad man jūsų gaila, nes matau, kad esate aukos, mokytojų persekiojamieji, rytojaus avys...

— Bet mes norime būti geri, — nedrąsiai pareiškė užraudes pats mažiausias klasės mokyns.

— Jeigu jūs būsite geri, liksite gyvenime izoliuoti, nesuapstai. Reikia tad prisitaikyti, būti blogais, nes tik blogieji vyrauja, sudaro jėgą. Ką reiškia būti geru šiais laikais? Turite tūnus, kurie nori, kad jūs baigtumėte mokslą betkokia kaina, nieko nemokėdami. Turite direktorių, kuriam rūpi, kad mokytojas būtų vis didesnis skaičius mokinių, priimtų be jokios atrankos. Ir po to vis norite būti geri? Būkite blogi, paklausykite mano patarimo. Juk vieną dieną vistik būsite avių banda, nes toks yra jūsų likimas...

Mokiniai grįžo į savo vietas. Buvo taip tylu, kad girdėjosi skrendanti musė. Mokytoja dar kurį laiką žiūrėjo į nuričiusius, paskui pakilo, atėjo prie suolu:

— Taigi, kaip sakiau, Dante...

Toronto tautinių šokių grupė "Gintaras", dalyvavusi Kalėdų parodė, gražiai pasirodžiusi sausio 16 d. Maironio mokyklos tėvų k-to parengime, sausio 24 d. šoko tarptautiniame šokių pasirodyme

Dabartinės Lenkijos lietuviai

"Aušra" negauna leidimo tapti periodiniu leidiniu, nors lenkai Lietuvoje turi net dienraštį

Žinių apie lietuvių gyvenimą suvalkų trikampyje, Varšuvoje, Slupске, Vroclave bei kitose Lenkijos vietovėse suteikia neperiodinis laikraštis "Aušra", leidžiamas Lietuvių Visuomeninės Kultūros Draugijos centro valdybos. Ji redaguoja vyr. red. Zigmuntas Stoberskis, vyr. red. pavaduotojas Algirdas Skripka, redakcinės kolegijos nariai Jonas Karčiauskas, Mykolas Kmita, Vytautas Markevičius ir Eugenijus Petruškevičius, talkininkai dailininko ir techninio red. Kazio Svainoskio. "TŽ" redakcija yra pasiekę šio laikraščio nr. 14, 15 ir 16. Pirmieji du — išleisti 1969 m. pavasarį ir rudenį, paskutinis — 1970 m. spalio mėnesį. Nors LVK Draugijos suvažiavimuose jau ne kartą buvo keltas klausimas "Aušra" padaryti periodiniu leidiniu, tačiau, atrodo, lig šiol nepavyko gauti leidimo. Jeigu seniau "Aušros" kasmet būdavo išleidiama po porą numerių, tai 1970 m. jos leidejai kažkodėl turėjo tenkintis tik vienu numeriu.

Susidaro liūdnas įspūdis, kad Lenkijos vyriausybė ir toliau tęsia prieš lietuvių nukreiptą diskriminaciją. Lietuvoje gyvenantiems lenkams Vilniuje yra leidžiamas "Czerwony Sztandar" dienraštis. Iš "Aušros" patiria, kad šio dienraščio vyr. red. Leonidas Romanovičius, žurnalistas Alvydas Bajor, Juozas Jurevičius ir Nifodijus Nezamoras lankosi Varšuvoje, o lenkų žurnalistai yra dažni svečiai "Czerwony Sztandar" redakcijoje. Jeigu lenkai turi lenkišką dienraštį Lietuvoje, kodėl lietuviams Lenkijoje neleidžiama turėti bent jau lietuviško savaitraščio? Šį klausimą galėtų išspręsti kompartijos pareigūnai Vilniuje atitinkamu spaudimu Lenkijos vyriausybei. Kortų kaladės tūzai — dienraštis "Czerwony Sztandar" — yra juo rankose. "Aušrai" savaitraščio teises tikriausiai išrūpintu atviras grasinimas dienraštį "Czerwony Sztandar" paversti savaitinuku ar net mėnesiniu žurnaliuku. Šiuo atveju lazda turėtų du galus. Deja, net kultūrinių ryšių propaguotojas V. Kazakevičius, nei pagaliau kompartijos 1 sek. A. Sniečkus "Aušrai" neištiesia pagalbos rankos, nors žymi jos puslapių dalis yra skiriama Lenkijoje viešintiems lietuviams menininkams ir aplamai Lietuviai.

Pagrindinė organizacija Pagrindinė lietuvių organizacija Lenkijoje yra LVKD (Lietuvių Visuomeninės Kultūros Draugija), kurios V suvažiavimas įvyko Seinuose 1968 m. gruodžio 1 d. Jame centro valdybos pirm. Algirdas Skripka konstatavo LVKD nuolatini augimą: 1951 m. ši organizacija turėjo 680 narių, 1962 m. — 1.000, 1965 m. — 1.260, o V suvažiavime 1968 m. jau buvo atstovaujama 1.545 nariams. A. Skripka taipgi džiaugėsi, kad iš bendro 1.545 narių skaičiaus net 608 yra jaunesni kaip 30 metų. Taigi, jaunimas sudaro 39% LVKD narių. Seinų apskrityje gyvena apie 7-9.000 lietuvių. kurių 1.017 yra įsijungę į LVKD. Veiklą pasižymi LVKD skyriai Varšuvoje, Vroclave ir Slupsko ratelis.

A. Skripkos teigimu, pastarųjų trejų metų laikotarpyje meno saviaveiklą puoselėjo 10-13 kolektyvų, s a v o programose vengusių lėkšto turinio kūrinii. Saviveiklos ansamblių metiniai saskrydžiai kasmet renjami Burbiškėse ar Klevoose. Tarp tautinės vaikų dienos proga apžiūrose dalyvauja mokyklų vaikų ansambliai. Jis taipgi suminėjo pradėtus rengti soorto šventes, užbaigiamas meninėmis programomis ir bendru pasilinksminimu.

LVKD V suvažiavime buvo išrinkta 7 asmenų centro valdyba: pirm. Algirdas Skripka, vicepirm. Juozas Leončikas, sekr. Eugenijus Petruškevičius, nariai Antanas Janča, Algimantas Uzdila, Danuta Dzieman ir Vy-

tautas Čepinskis. Suvažiavimo priimtuose nutarimuose sekančiam tretem metam pabrėžiamas LVKD centro valdybos dėmesys lietuviškoms mokykloms ir jų mokytojų lygii. Valdyba žada rūpintis lietuvių kalbos mokytojų kvalifikacijų kėlimu, švietimo kursais suaugusiems, lietuviškais vadovėliais, mokyklinės meno saviaveiklos organizavimu, masiniais renginiais švenčių proga, ekskursijomis mokslo pirmūnams. Suvažiavimo dalyviai taipgi patvirtino Punkske įsteigtą lietuviškosios inteligentijos klubą ir žadėjo imtis priemonių "Aušrai" padaryti periodiniu leidiniu.

Valdybos posėdis

Naujoji valdyba savo nuveiktus darbus apžvelgė 1970 m. balandžio 10 d. Seinuose įvykusiam visuotiniame posėdyje. Iš jų minėtini: lietuvių ansamblių apžiūra Punkske, tautinių mažumų ansamblių koncertas Balstogėje, kur du lietuvių ansambliai lėmėjo pirmąsias vietas, jubilėjinis ansamblių saskrydis Burbiškėje, jaunimo festivaliai Vaitakiemyje, Zagariuose ir Klevoose, mokyklų ansamblių saskrydis Vaitakiemyje. Posėdžio dalyviai konstatavo, jog geriausias lietuvių ansamblias laikytini: Vaitakiemio choras, Vidugirių dramos kolektyvas, mokytojų choras, Dušnųs, Agurkių, Zagarių ir Punksko moterų kolektyvai, Punksko meniniai ansambliai, laimėję dvi 1 vietas dainų festivalyje Seinuose.

Posėdyje vėl iškeltas "Aušros" klausimas: "Buvo nutarta kreiptis į partinius ir valdžios organus, kad laikraščio leidimas būtų perduotas leidybinei įstaiagai, kuri išleistu "Aušrą" bent 4 kartus per metus." Šia proga tenka priminti, jog 1969 m. rugsejo 23 d. LVKD centro valdybos penki nariai su pirm. A. Skripka lankėsi pas anuometinį Lenkijos vidaus reikalų ministerio pavaduotoją Stachurą: "Besilankantieji paprašė viceministrą drg. Stachurą, kad būtų paskirta valstybės lėšų Punksko moksleivių bendrabučio statybai ir "Aušros" laikraščio periodiniam leidimui, o taip pat LVKD centro valdybos erdvesnių patalpų statybai. Pokalbis užsitęsė daugiau kaip dvi valandas. Ministras teigiamai įvertino LVKD veiklą ir neatsisakė toliau lietuviams padėti." Ko iš tikrųjų yra verta ta pagalba, liudija "Aušros" pasirodymas 1970 m. tik vieną kartą.

Vroclave "Vilnelė"

Pernai pavasarį 8 metų sukaktį atšventė bene veikliausias visoje Lenkijoje LVKD Vroclave (Breslau) skyrius, vadovaujamas inž. Vytauto Markavičiaus. Rinkos aikštės 7 nr., kiemo gilumoje, lietuviai turi savo seklyčią, kurios sienas puošia senojo Vilniaus vaizdai. Eilinių šokių metu šioje seklyčioje gimė mintis suorganizuoti "Vilnelės" ansamblį, kurį sudarytų tautinių šokių grupė ir mišrus lietuvių choras. Šokėjų vadovo pareigos teko geriausiaim šios srities atstovui Antanui Zukauskui, talkon pasikvietusiam žmonai, o vėliau įjungusiam ir dukrai. Šiandien "Vilnelė" turi 8 šokėjų poras. Kadangi Vroclave nedaug lietuviško jaunimo, A. Zukauskas b u v o priverstas įtraukti ir keletą lenkaičių, kuriuos dabar jau pramokusios lietuviškai. Akordeoną "Vilnelėi" nupirko Vroclave kultūros skyrius, pirmuosius tautinius drabužius atsiuntė Punksko kultūros namai.

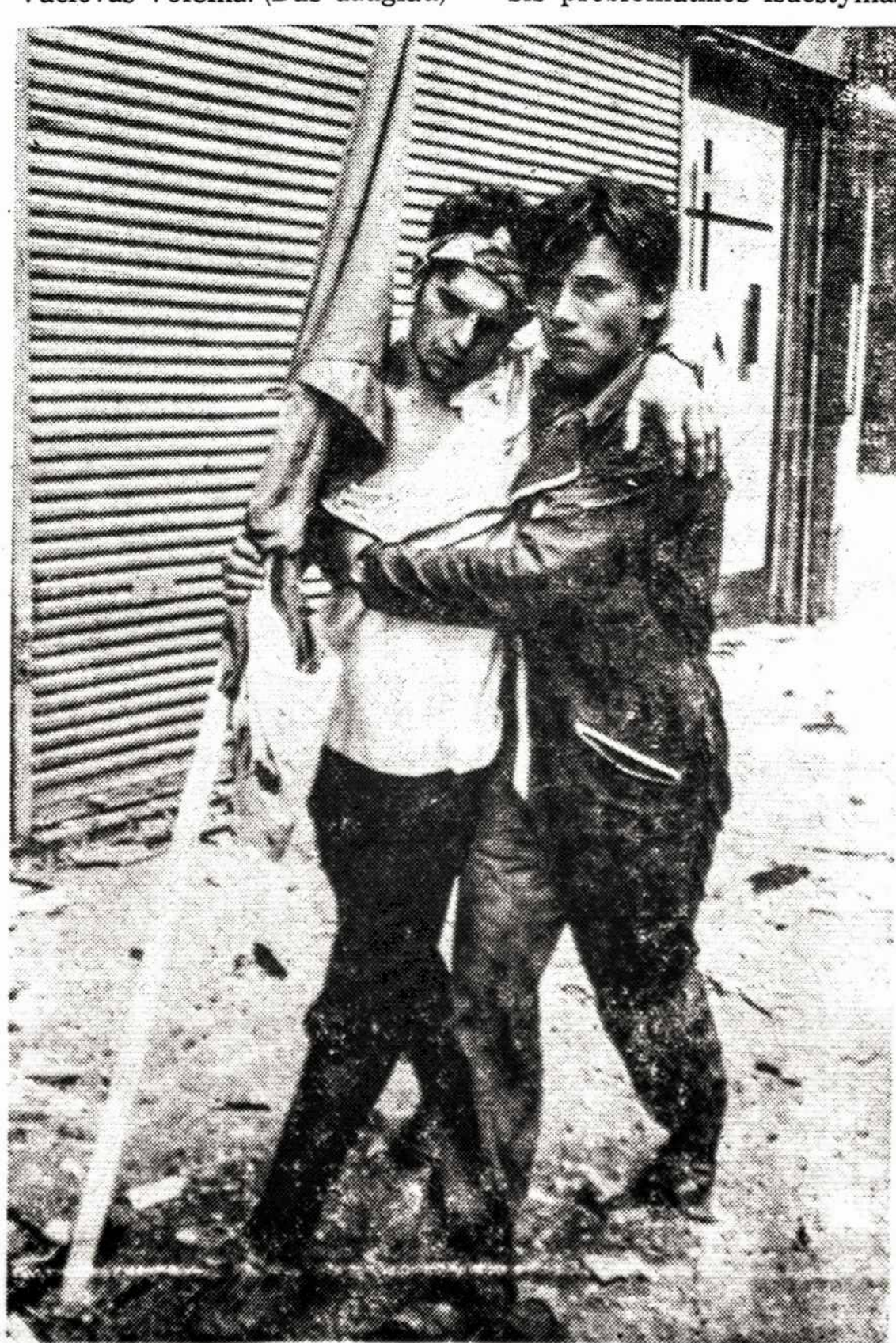
Dainininkus suorganizavo kvalifikuotas muzikos specialistas Aloyzas Pakuckas. Entuziazmą lietuviškai dainai ir šokiui liudija Gražina ir Viktoras Voroneckai, gyvenantys tolokai nuo Vroclave ir kiekvieną savaitę keliasdešimt kilometrų važiuojantys į repeticiją. Daugiausia paramos buvo susilaukta iš Vroclave koncertavusio Kauno politechnikos instituto choro "Jaunystė", kurio nariai visiems "Vilnelės" šokėjams ir dainininkams parūpino tautinius drabu-

žius. Šiltu žodžiu "Aušros" puslapiuose LVKD Vroclave skyriaus pirm. inž. V. Markavičius mini pianistę Aldoną Dvarionaitę, vargonų virtuozą Leopoldą Digrį, dirigentą Juozą Domarką, dail. Stasį Krasauską ir Vilniaus universiteto chorą už "Vilnelėi" parodytą rūpestį ir suteiktą paramą. Šiandien "Vilnelė" nesitenkina vien tik lietuvių seklyčia — dalyvauja lenkų koncertuose Vroclave salėse, ruošiasi koncertuoti Seinuose ir galbūt Vilniuje. Vroclave savi valdybė jau yra pažadėjusi didesnes patalpas lietuvių seklyčiai.

Kultūrinė veikla

LVKD Vroclave skyrius per 8 metus turėjo apie 60 susirinkimų, susitikimų su tautiečiais iš Vilniaus, minėjimų. Atskirai buvo prisiminti ir pagerbti: kun. A. Strazdelis, Maironis, K. Donelaitis, S. Neris, vysk. A. Baranauškas, S. Daukantas, M. K. Čiurlionis, žemaitė dr. V. Kudirka ir kt. Nemažos dėmesio susilaukė parodos — "Lietuvos literatūra", "Lietuvių meno dirbiniai", "Lietuvių — lenku santykiai amžių bėgyje", "Vilnius nuotraukose". Seklyčios sienas puošia M. K. Čiurlionio, A. Zmuidzinavičiaus, V. Jukūno, D. Vizgirdos, A. Kučo, P. Kalpoko, S. Krasausko, A. Makūnaitės bei kitų dailininkų kūrinių ar jų reprodukcijos. Seklyčioje veikianči biblioteka turi 650 knygų ir brošiūrų. Čia surengti lietuvių kalbos kursai vaikams, eilė lietuvių tradicinių švenčių, kurių metu lietuvių Seimos susėdė už bendro stalo.

Vroclave lietuviai nuo 1964 m. globoja S. Dariaus ir S. Girėno žuvimo vietą Pšcelniko kaime — ten prikalta jų atminimui skirta lenta lietuvių ir lenkų kalbomis. Jie taipgi dažnai aplanko Seinus, kurių bažnyčioje yra palaidotas vysk. A. Baranauškas, Zakopane, kur ilgas metus išleisję dabar jau A. Anykščius parvežtas J. Bilūnas, Pucko kapines, kuriose yra palaidotos nacių koncentracinės stovyklos aukos — kun. A. Lipniūnas ir Sapalas. Dabartinė LVKD Vroclave skyriaus valdyba sudaro: pirm. inž. Vytautas Markavičius, vicepirm. Stanislovas Žvirėla, sekr. Antanas Zukauskas, išd. Antanas Glušauskas, nariai Vincas Marcinkevičius, Gražina Voroneckienė ir Vaclovas Voleika. (Bus daugiau)

Prisimenant sovietinę Čekoslovakijos okupaciją: sužeistas Prahos studentas, padedamas draugo, tebelaiiko savo krašto vėliavą.

Jaunimas eina savo keliu

ALGIRDAS BUDRECKIS

S. m. sausio 8 d. Niujorke įvyko veiksmų ir "ad hoc" (tam reikalui sudarytų) komitetų pasitarimas tolimesnei akcijai Simo Kudirkos reikalui nustatyti. "New Yorker" viešbutyje 10 v. ryto VLIKo ir ALTos atstovai sutarė, kad JAV-bėse Vasario 16 proga renkamos aukos siunčiamos ALTai. Iš surinktų pinigų ALTa skiria VLIKui sutartą sumą. VLIKas ir ALTa taipogi sutarė, kad Brazilinkų byla yra VLIKo kompetencijoje. Kadangi Simo Kudirkos incidentas įvyko JAV-bių ribose, tai ALTa koordinuos Amerikos lietuvių akciją šiuo reikalu. Pastarime taip pat dalyvavo JAV LB centro valdybos nariai. Atrodė, kad reikalai suderinti, bet popietinė posėdis buvo kupinas nuomonių skirtumų ir staigmenų.

Rami pradžia

VLIKo pirm. dr. J. K. Valiūnas 2 v. p. p. atidarė veiksmų ir "ad hoc" komitetų atstovų posėdį. Dalyvavo 55 veikėjai — daugiau kaip pusė buvo lietuvių kolonijų veikėjai. Atidarydamas posėdį VLIKo pirmininkas visiems priminė, kad "susirinkome Simo Kudirkos kraujo ženkle... norime darbo posėdžio". Į prezdiumą buvo pakviesti dr. J. K. Valiūnas, K. Bobelis ir Vyt. Volertas (trijų veiksmų centru pirmininkai). M. Drunga ir S. Goštautas sekretoriavo.

Pirmojoj sesijoje, kuriai pirmininkavo dr. J. K. Valiūnas, buvo pranešimai iš vietovių komitetų. Suglaustai veiklos pranešimus padarė šių kolonijų veikėjai: Bostono — C. Mickūnas, Čikagos ir ALTos — dr. K. Bobelis, Niujorko — R. Kezys, Filadelfijos — A. Gečys, LSS-gos — Ant. Kalvaitis, Klevelando — A. Pautienius, BATUNo — K. Miklas, Newarko, N. J. — Pr. Vaškas ir Konektikuto — dr. P. Vileišis. A. Matjoška papildė Bostono žinias.

Jaunųjų balsai

Buvo paklausimu. Čikagos studentų vadov R. Sakadolskis sukritikavo ALTos pirmininko pranešimą, pridurdamas, kad jame praleista Čikagos studentų veikla. Lietuviai studentai Čikagoje surinko \$4000 aukų, jas įteikė ALTai ir kad studentai surinko 10.000 parašų po petijaciją JT pabėgėlių komisarui Aga Khanui.

Kiti kritikavo dr. K. Bobelio pareiškimą, kad ALTa toliau neorganizuos politinio spaudimo i amerikiečius, kol JAV kongreso komisija nebaigs tyrinėjimo. Kritikai argumentavo, kad tyrinėjimas gali ilgai užsistoti ir ALTa praras iniciatyvą. Dr. K. Bobelis paaškinsko, kad ALTa nėra sustabdžiusi demonstracijų.

Po trumpos pertraukos posėdžiui toliau pirmininkavo Vytautas Volertas. Inž. dr. Kontrimas, Bostono "ad hoc" komiteto pirmininkas, išdėstė savo planus, kaip sistemingai testti akciją už Kudirką. Anot jo, veikimo tikslai turėtų būti: 1. viešas ir aiškus JAV pareiškimas Pabaltijo kraštų okupacijos klausimu; 2. įsteigimas Pabaltijo kraštų skyriaus JAV Valstybės Departamente; 3. pasiuntinybių tolimosnio likimo klausimas; 4. sužinoti, kas su Kudirka atsitiko.

Sis problematikos išdėstymas

sukėlė diskusijas dėl tolimesnės akcijos vadovavimo. "Ad hoc" komitetai ir jaunimo atstovai teigė, kad būtų patogiau tiekiems, tiek veiksmams sudaryti atskirą koordinacinį komitetą. Dr. J. K. Valiūnas argumentavo, esą akcijai turėtų vadovauti ALTa ir VLIKas. Štie klausimai nebuvo išryškinti, nes pirmininkaujas Vyt. Volertas diplomatiškai atidėjo balsavimo klausimą ir paskelbė pertrauką, kad galėtų persikelti i didesnį salę.

Karštos diskusijos

Erdvesnėje salėje posėdžiui pirmininkavo dr. K. Bobelis. Diskusijos buvo karštos. Dr. J. K. Valiūnas nematė reikalo steigti naują komitetą. Antanas Mažeika jam stadiškai atkirtu: "Senos institucijos bijo jaunimo. Jūs esate senas "establishmentas", kuris lankstosi Valstybės Departamentui. Mes žinome, kad ALTa bijo Valstybės Departamento ir jam pataikauja... Komitetai atsirado spontaniškai ir efektingiau nei veiksniai vedė akciją. Tie "ad hoc" komitetai turi visuomenės pritarimą ir mandatą." Žinoma, šitokios pastabos sudilgino posėdį. Susidarė įspūdis, kad "ad hoc" komitetai nesilenks ALTai. Tai pastebėjo ALTos pirmininkas ir pasiūlė kompromisą, būtent, "ad hoc" komitetas veiks atskirai, bet tarsis su VLIKu, ALTa ir L. Bendruomene.

Po tokio pasiūlymo įtampa atslugo. Posėdžiautojai be pertraukos nagrinėjo inž. Kontrimo projekto detales iki 10 val. vakaro. Vadinasi, posėdis su trumpomis pertraukomis truko 8 valandas!

Koordinacinis štabas

Sekantį rytą, 10 v., tame pačiame "New Yorker" viešbutyje įvyko "ad hoc" komitetų pasitarimas. Jam vadovavo Bostono komiteto žmonės. Pirmininkavo inž. Česlovas Mickūnas, sekretoriavo M. Drunga ir St. Goštautas. Buvo aptarti organizaciniai ir koordinaciniai klausimai. Posėdis buvo grynai techninio pobūdžio. Jau nebebuvo nei retorikos, nei bendrybių. Buvo nutarta paversti Bostono akcijos komitetui sudaryti viso tinklo koordinacinį štabą. Taip pat buvo įgalioti ryšiniaiškai, kurių uždavins bus sustiprinti vietos komitetai ir palaikyti ryšius su centru. Numatyti ryšiniaiškai: Niujorkui — Daiva Kezienė, Filadelfijai — Alg. Gečys, New Jersey — Valentinas Melinis, Vašingtonui — Arvydas Barzdukas, Baltimorei — kun. Kazimieras Pugevičius, rytų Pensilvanijai — Antanas Mažeika, Klevelandui — Antanas Kalvaitis, Čikagai — Romas Sakadolskis ir Povilas Žumbakas. "Ad hoc" komitetas užsimojo reikalaui SIMO Kudirkos grąžinimo i JAV-es.

"TEVIŠKĖS ŽIBURIŲ" AUKOTOJAI

\$13: Stasys Azubalis; \$10: U. Vitienė, J. Tumosa, Hamiltono DLK Algirdo Šaulių kuopa, Toronto Sv. Jono Pašalpinė Draugija; \$5: B. Grajauskas, B. Pranskas, K. Pakalniškis, A. Povilaitis. Rėmėjo prenumeratas po \$10: už dvejus metus — Br. Norkus, V. Bruzgis, J. Tumosa; už vienerius metus — J. Šulcas, P. Dicevičius, R. Šukevičius, J. Budreika, kun. A. Žilinskas, A. Rukšys, E. Rakauskienė, V. Vaitkus, V. Norkevičius, K. Stundžia, A. Drušeikis, V. Karasevičius, J. Pikelis, A. Saladzius, V. Miklukas, A. Čepėnas, T. Klova, A. Jonkutė, J. Čipkus, A. Želvas, B. Stasiulis, I. Samal, A. Raškevičius, B. Arūnas, Juozas Žiurinskas, K. Poderys, Antanas Čičikas, K. Gaputis, G. Repčys, J. Bakšys, J. Sinkėvičius, V. Turūta, F. Juozaitis, kun. I. Gedvila, J. Simanas, J. Astrauskas, J. Petronis, B. Misius, F. Ramonas, P. Kitra, K. Mileris, V. Dauginis, J. Karasiejus, C. Valiukas, J. Adomaitis, K. Vaitkūnas, K. Strikaitis, A. Kutka, V. Rutkauskas, M. Jasionytė, J. Petravičius, M. Krivickas, V. Miniauskas, A. Ripkevičius, J. Laimikis, A. Kelmelis; \$3: J. L. Giedraitis; \$2: A. Markov, J. Azubalis, M. Judis, M. Welke, P. Polgrimas; \$1: J. Mickeliūnas, A. Raslanas, J. Oscila, A. Stankevičius, V. Miškinis, A. Žilėnas, L. Pevečienė, V. Skaržinskas, T. Anderson, B. Kavaliauskas, L. Grigelis, A. Styras. Nuosirdus ačiū visiems.

SAUSIS — SPAUDOS MĖNUO. Kanados Lietuvių Bendruomenės valdybos dėka daugelio tautiečių dėmesys buvo atkreiptas i lietuviškąją spaudą. Daugelis jų atnaujino savo laikračių prenumeratas arba naujai užsisakė pasirinktą lietuvišką laikraštį. Kurie tos pareigos dar neatliko, laikas tai padaryti. Ta proga kviečiame neužmiršti ir "Tėviškės žiburių". Jų metinė prenumerata — \$7, naujiems skaitytojams — \$5.

AR JAU SUMOKĖJOTE "TEVIŠKĖS ŽIBURIŲ" PRENUMERATĄ UŽ 1970 METUS?

Tautinių šokių ir dainų sambūrio "Vilnelės" nariai Vroclave, buvusiam Breslau mieste

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

A. A. MATAS GRIGONIS

Mirė senosios kartos pedagogas, rašytojas ir vertėjas a.a. Matas Grigonis. Vėlonis, gimęs 1889 m. Miškiniose, Rokiškio apskr., jau 1908 m. pradėjo bendradarbiauti spaudoje ir kurti eilėraščių rinkinius. Jis buvo skirti poezijos rinkiniai „Kvietėlis“, „I vaikų širdis“, „Vaikų džiaugsmas“, „Aligimantėlis“, „Pas vargą svečiuose“ ir 1969 m. išleistas „Zemuogetis“. Tautosakai, liaudies žaidimams, gyvulių ir paukščių garsiažodžiams atstovavo jo paruošti rinkiniai „200 žaidimų“, „Vaikų žaidimai“, „Seimyniškiems vakariams pramogėlis“, „Žaidimų vainikas“ ir kt. A. A. Grigonis taip pat yra išvertęs nemažą rusų klasikų ir kitų tautų rašytojų kūrinių. Lietuvos mokyklose ir gimnazijose mokytoja nuo 1908-30 m. o vėliau gyveno savo sodyboje prie Panevėžio, domėjosi sodininkyste.

ORIGINALI PARODA

Utenos II vidurinėje mokykloje įdomia paroda surengė kauniečiai bitininkai, išstatę medingus augalus, vaistinius bičių gaminius, bitininkystės įrankius, iš medaus pagamintus saldinius, įvairius kepinus. Apie medaus gydomąsias savybes kalbėjo kauniečiai gydytojas R. Leonavičius, gaminius iš bičių medaus — kauniečiai Senkuvienė, apie bičių pagalbą gamtos apsaugai — Vilniaus universiteto dėstytojas V. Bergas.

KETVIRTIS MILIJONO

1970 m. Kaunas susilaukė daugiau kaip 250.000 svečių iš Lietuvos, Sovietų Sąjungos ir užsienio kraštų. Jais rūpinosi G. Masaitis, N. Berytė, N. Protienė bei kiti Kauno ekskursijų biuro darbuotojai. Ekskursijoms ir užmiesio vietovės vadovavo D. Valaitytė ir E. Sidlauskas. Ekskursijų biuro direktoriaus pareigas kažkodėl eina rusas M. Sokolovas, kuris siūmė žada priimti ir aptarnauti 310.000 ekskursantų.

LAIMEJO LIETUVIAI

Kalėdinių ir naujametinių atostogų proga Kauno sporto halėje buvo surengtas II tarptautinis moksleivių pramoginių žinių konkursas „Baltijos gintarėliai-71“, kuriame dalyvavo apie 50 šokių porų. Pirmą vietą laimėjo kauniečių pora — J. Jablonskio vidurinės mokyklos abiturientė Aušra Bankauskaitė ir J. Aleksonio vidurinės mokyklos asistentas Rikardas Satkauskas. Sekančios dvi vietas teko maskviečių ir berlyniečių poroms. Konkurso laimėtojus sveikino didieji šokių entuziastai Jūratė ir Česlovas Norvaisos.

JŪROS MUZEJUS

Zoologijos ir parazitologijos instituto direktorius, biologijos mokslų dr. P. Zajančauskas ir hidrobiologijos laboratorijos vadovas, biologijos mokslų kandidatas R. Volskis siūlo steigti Jūros muziejų. „Tiesos“ sausio 10 d. laidoje paskelbtame laiške jie rašo: „Tinkamiausia vieta, mūsų manymu, būtų tarp Palangos ir Kunigiškių, netoli Naglio kalno. Kelio kilometrų pasivaikščiojimas ir Jūros muziejų būtų gera ir naudinga pramoga poilsiautojams. Iš čia būtų netoli ir i numatomas statyti šis Kunigiškių poilsio namų kompleksas. Jūros muziejus turėtų turėti akvariumą, atvirus baseinus, ekspozicijos sales, trumpametražių filmų demonstravimo salę, laboratoriją ir gyvenamąjį administracinį pastatą... Akvariume įdėtų norėtų matyti Baltijos ir Šiaurės jūrų gyvius, mažesnius akvariumuose salės sienose — Lietuvos vidaus vandens žuvis. Parodų salėje turėtų būti suteikti senoviniai žvejojimo įrankiai, archeologinės ju bei žuvų iškasenos, dabartinių žvejojimo įrankių pavyzdžiai, laivų modeliai, jūrų žemėlapiai, literatūra apie jūrą. Kino salėje muzėjus lankytojų laukia trumpi filmai jūros bei žvejojimo temomis. P. Zajančauskas ir R. Volskis norėtų, kad žvejojimo laivyno nariai jau dabar pradėtų muziejui rinkti reikšmingas žuvis, moliuskus, vėžiagyvius. Muzėjus steigimu, jų nuomone, turėtų pasirūpinti moksline organizacija.“

ANTIKOMUNIZMO TAIKINYS

1970 m. gruodžio 30 d. laidoje „Komjaunimo Tiesa“ visa puslapis paskyrė rašinių serijai „Antikomunizmo taikynas — jaunioji karta“. Jau esame minėję Kaune surengtą „moksline“ konferenciją „Buržuazinės propagandos, nukreiptos prieš tarybinį jaunimą, antikomunistinių koncepcijų kritika“. „KT“ puslapis kaip tik pateikia to konferencijos dalyvų „moksline“ mintis. Konferencijos tikslą bene geriausiai atskleidžia viliškių komjaunimo I sekr. V. Morkūno prasiitarimas: „...Dar ne visi vaikai ir merginos sugeba žiūrėti į visus pasaulio įvykius per klasių darbo žmonių interesus prizmę. Tai reikalauja iš komjaunimo, iš mūsų aktyvo nuolat rūpintis jaunimo komunistiniu auklėjimu, formuoti jo klasių supratimą...“ V. Portniaginas labai susirūpinęs, kad „Amerikos Balsas“ vis didesni dėmesį savo radijo laidoje skiria jaunimui. Jam ypač nepatinka lietuviškųjų laidų istorijos „falsifikavimas“, liečias nepriklausomo gyvenimo ir sovietinės okupacijos metus. Nepatinka ir suklastas „buržuazinių propagandistų“ triukas duoti tokias žinias, kurių tikrumas jaunimas negali patikrinti. V. Portniaginas nenuorodo jokio konkretaus pavyzdžio, o juo galėtų būti kad ir įvykis su Simu Kudirka. Argi jaunimas kaltas, jei apie S. Kudirką išstikusias tragedijas jis išgirdo ne iš komunistinių laikraščių, o iš užsienio radijo pranešimų? Kalte tenka viliškiams ir maksimalistų kompartijos praktikams cenzūrai, bandančiai nuslėpti komunistinį nemalonius įvykius. Vatikano radijo laidas puola P. Beniušis ir save istorijos mokslų kandidatu vadina J. Aničas. P. Beniušis užsimena apie šių laidų religinių klausimų skyrelį „Paskalbėjimas su moksleiviais“, kuriame priemenama komunistinė atnešta tuštuma jaunimo sielose, atkreipiamas dėmesys į Kristų ir krikščionybę. Remdamasis Markso žodžiais, jis atmeta mintį, kad religijos vystymasis galėtų būti istorinės pažangos kriterijus. J. Aničas gina tariamą religijos laisvę sovietų okupuotoje Lietuvoje, tėvų teisę auklėti savo vaikus religijai dvasioje. Pasak jo, mokiniams niekas nedraudžia eiti bažnyčios, mokyti religijos privaciai. Visa tai garantuoja tarybinė konstitucija, Lenino dekreto. Kad tai tarybinė konstitucija nevykdoma praktikoje, J. Aničas nutili: negi skelbsi, kad ji yra bevertis popierėlis sovietinėje diktatūroje. Pagal konstituciją net ištisos respublikos gali pasitraukti iš Sovietų Sąjungos, o praktiniame gyvenime kyla didžiulias triukšmas, kai tokį žingsnį sugalvoja padaryti vienas ar keletas žmonių. Konkretūs atvejai — S. Kudirka, Leningrade nužudyti žydai, Brazilskai, Simokaičiai.

PALANGOS AERODROMAS

Palangos aerodromo iki 2 kilometrų pagilinta pakilimo ir nusileidimo taką išbandė sovietų gamybos keleivinis lėktuvas „TU-124“, valdomas ruso pilotu V. Kačkajevu. Siame skrydyje iš Vilniaus į Palangą ir atgal dalyvavo Lietuvos civilinės aviacijos valdybos viršininkas G. Liachovas, skrybius viršininko pavaduotojas K. Sirovka, valdybos vyriausias inžinierius T. Čirkovas, ryšių skyriaus viršininkas K. Grenadioras ir keli lietuviai žurnalistai. Atrodo, jog visa ta Lietuvos civilinės aviacijos valdyba yra rusų rankose. Palangos aerodromo padidintinis tikslas — sekančią vasarą pradėti tiesioginį susisiekimą su Maskva greitaisiais keleiviniais lėktuvais, kad mažiau laiko sugaištų rusai vasarotojai.

VANTOS IR SAGOS

„Tiesos“ redakcija savo skiltyje „Dienos aidai“ 1970 m. gruodžio 23 d. svarsto vantu trūkumą: „Kai kuriuose mūsų miestuose iškilo vantos problema. Ypač ją suprantama, jaučia tie, kurie mėgsta pasivaikinti pirtyje. I visus mėgėjus klausimus pirtininkai atako vienu — vantu neturime. Pasirodo, pirtininkams vantas tiekia miškų ūkiai. O miškininkai sako, kad jie vantu galėtų pagaminti daugiau, bet jie vykdo tik duota planą. Kad vantu trūksta, tegu planuotojai savo planus suderina geriau. Štai ir visa problema...“ Šia proga „Tiesa“ užsimena ir apie kitas problemas tampančias smulkmenas: „Norė, skystime, žmogus savo bute suglaudinti perdviusius grindis. Jam reikėtų vienintelės lentos, bet jos jokioje ūkinio daiktų parduotuvėje negausi. Štai ir tenka dailintis ir artimiausią statybą... Nuneši drabužį ir chemine valykla. Čia jau pačiam paliepa išpaustyti visas sagas, nardyti kailinę apykaklę. Kai nueini pasiimti išvalyto drabužio, prisiūti sagą niekas nesiteikia...“

V. Kst.

Kunigas, gydytojas ir misijonierius F. A. Bendoraitis Brazilijoje, Amazonės džiunglėse, tarp vietinių indėnų.

HAMILTON

KLB APYLINKESVALDYBA ruošiasi Vasario 16 minėjimui vasario 14, sekmadienį, 4 v. p.p., Scott Park gimnazijos auditorijoje. Pakviestas labai idomus kalbėtojas, o meninė programą sudaro paruošti rež. E. Dauguvietis-Kudabienė. Ji tai proga specialiai yra parasiusi tautinės minties montazą, kurio išpildymui yra pasiūlyti mergaičių ir AV parapijos chorą, tautinių šokių grupę „Gyvatė“ ir „Aukuro“ aktorius. Dekoraciją piešia dail. St. Dramantas ir šviesų efektai rūpinasi H. Švažas.

LIETUVIAI MOKYTOJAI suvažiuoja kovo 27 į Hamiltoną. Siemė čia įvyksta KLB švietimo komisijos šaukiama Kanados lietuvių mokyklų mokytojų metinė konferencija. Suvažiavimą globoja mūsų apylinkės valdyba.

KAZYS ŽUKAUSKAS yra pakviestas KLB krašto tarybos rinkimų vietos rinkimines komisijos pirmininku. Pagal naujas rinkimų taisykles mes galime išrinkti iš savo apylinkės 8 tarybos narius. Siūlykime kandidatams, kurie aktyviai dalyvauja mūsų apylinkės lietuviškame gyvenime.

VIETOS SACHMATININKAI įsteigė savo klubą. Valdybą išrinko: pirm. P. Savickas, sekr. V. Subutinskaitė ir ižd. Alf. Paukštis. Pirmininko adresas: 103 West 23rd St., Hamilton, Ont.

KAZYS MIKŠYS turėjo sunkią nu-

WINNIPEG, MAN.

AUKOS BRAZINKŲ BYLAI GINTI: mokyt. Br. Bujokienė—\$100, J. Grabys — \$10, po \$5: V. Januška, K. Strikaitis, M. Sarauskas, K. Blažys, Z. Brazauskas, J. Demereckas; \$3: kun. J. Bertasiūnas; po \$2: J. Barauskaitė, dantų gydytoja V. Ambrozaitytė, D. Januškaitė, A. Kuncaitis, J. Bėžys, V. Dargužas; po \$1: V. Stankevičius ir Ev. Federas. Anksčiau KLB Winnipeg apylinkės v-bos pasiūstas \$25. Tuo būdu iš viso surinkta aukų \$182. Valdyba dėkoja aukotojams, ypač Br. Bujokienei, už tokią didelę auką, o taip pat ir v-bos ižd. J. Demereckui už uolų aukų rinkimą. Apylinkės valdyba

KANADOS LIETUVIŲ KLUBAS Manitoboj Prano ir Algirdo Braziškių bylai ginti atsiskė menkiausios aukos, o komunistiniam „Liaudies Balsui“, kuriame tilpo straipsnis: „Ką apsiėmė ginti veiksniai“, kur bjauriniai šmeižimai minėti tautiečiai, klubo nariai suaukojo \$68. Ar ne gėda jiems lietuviams vadintis?

K. Strikaitis

VEIKLA GYVEJA. Sausio 10 d. tuojau po pamaldų Sv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje KLB Winnipeg apyl. v-bos pirm. V. Januška sušaukė valdybos narių ir visuomenės atstovų susirinkimą, kuriame plačiai nusiūstė savo pasiskelbėjimą su Manitoba Museum of Man and Nature direktoriumi J. D. Herbert. Direktoriui pasiūlyti sutikęs muziejų duoti lietuvių tautiniam kampeliui vietą. Po vienu stiklu tilps visos trys Baltijos valstybės — Lietuva, Latvija ir Estija su savo tautiniais ekspozitais. Jie bus sudėti atskirai pagal tautybes. Vieti labai mažutė, todėl ten bus patalpinta labai nedaug eksponatų, kurie turi išsiskirti savo lietuvišku savitumu, kad muzėjus lankytojas tuojau pastebėtų kuri tautybė čia atstovaujama.

Bus užrašas: Lietuva, Latvija ir Estija, atitinkama ekspozatų metrika. Keli ekspozantai jau gauti. Valdybos pirm. V. Januška prašo Bendruomenę bei pavienius asmenis, kurie turi daiktų bei dokumentų, ypač susijusių su senosios kartos imigracija į Kanadą bei Manitobos provinciją, paaukoti juos šiam tikslui. Daiktai negrąžinami ir neribotam laikui pasilikami muzėjus nuosavybėje. Vertingi dokumentai gali būti nufotografuoti, o jų originalai grąžinami savininkui. Senieji ateiviai pamau iškeliaujama amžinybėn, o jų vertingi dokumentai lieka be priežiūros ir dažnai kaip bereikšmiai svetimųjų išmetami į šiukšlių dėžes. Įžanginė panašius daiktus bei dokumentus palikdami juos apsaugoti, įžanginis — parodomas lietuvių tautinis skrysius turi būti užbaigtas iki š. m. sausio pabaigos. Smulkesnių žinių galima gauti pas apyl. pirm. V. Januška, kuris priima ir ekspozitatus.

Tenka džiaugtis, kad mes, winniegiečiai ir Manitobos provincijos lietuviai, tokį savo tautinį kampelį muziejų turime. Savo mielus tautiečius, atsilankančius Winnipege, kviečiame stabtelėti ir jį aplankyti. Be to, pirm. V. Januška praneša, kad Vasario 16 minėjimo proga Kanados kariuomenės majoras R. V. Paukštaitis maloniai sutiko skaityti paskaitą, bet dar turi gauti savo kariuomenės vadovybės sutikimą. Perėjais metais gruodžio 24 d. (Kūčių vakare) E. M. Sarauskai lietuvių parapijos salėje surengė šaukų pabūvį, kurį pavadino „vienungė vakariene“. Kaip ja be vadintume, netaip jau svarbu, bet šeimai, kuri tiektų būtų buvo išskirta, vėl suėiti į krivą, yra neeilinis dalykas.

1969 m. Kūčių dieną lėktuvu iš Maskvos atskrido M. Sarausko žmona Emilija su sūniumi Aloyzu. Taigi, suėjo lygiai vieneri metai. Pobūvyje linksmomis artimieji draugai ir džiūgausieji rėta šeimos laime.

K. Str.

ERNIUS A. SAMULAITIS tarnauja Winnipeg universiteto administraciniame skyriuje kaip „Director Technical Services“. Jis, vakarais studijuodamas, pasiekė šią vietą. Jo žinioje yra visi universiteto geografinės, fizikos, chemijos, elektronikos aparatai ir jų užsakymai. Savo skyriuje jis turi 5 mechanikus ir telefoninę. Jo tėvai Antanas ir Lionė Samulaitiai, ankstyvesnės kartos imigrantai, išaugino du sūnus: Eriką, kuris yra Atlanto Sąjungos tarnyboje, ir Ernių, kuris pasirinko elektroniką.

RIMANTAS JONAS VAICAITIS praėjusiais metais baigė Manitobos universitetą ir gavo gamtos — matematikos mokslų bakalaurą laipsnį. Gimė 1943 m. Lietuvoje. Užklupus kamoro aurodromui tėvui pasitraukus į Vokietiją, jis su motina ir seserimi Danute pasilikio Lietuvoje. Po didelių pastangų 1966 m. jo motinai, jam ir sesutei pavyko gauti leidimą atvykti į Kanadą pas tėvą. Tais pačiais metais abu su sesute įstojo į Manitobos universitetą, nes abu buvo studijavę Lietuvoje. Danutė pasirinko odontologiją, kurią baigė sekančiais metais. O Rimantas gamtos — matematikos mokslus. Pastarasis yra šachmatų mėgėjas, turi daug laimėtų turnirų ir yra Winnipeg miesto šachmatų čempionas. Kor.

Welland, Ont.

SENUJŲ METU pabaigoje Welland buvo rinkimų šūkurys. Išrinktoji ir jau spaudoje minėtoji apylinkės valdyba aktyviai ruošiasi Vasario 16 minėjimui. Taipogi perinkta Medžiotų ir Meškerojų Klubas „Lituanica“ valdyba, kuri pasiskirs pareigoms: J. Staškevičius

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

LIETUVIŲ KATALIKŲ MOKSLO Akademijos Niujorko židinio susirinkime naujų valdybą išrinkti: pirm. — dr. D. Jasaitis, vicepirm. — prof. dr. A. Šlepytė-Janačienė, sekr. — kun. dr. O. Gidžiūnas, OFM. Praeitų metų veiklos apžvalga padarė dr. D. Jasaitis, iždo apyskaitą — dr. V. Vygantas. Dėmesio centre buvo dr. J. Girnauks aktualia paskaita „Katalikas intelektualas dabarties samasyje“.

KUBOS DIKTATORIAUS Fidel Castro sesuo Juanita sutiko dalyvauti ALTOS rengiamame Vasario 16 minėjime Čikagoje ir tirti žodį lietuviams. Ji rėmė savo brolių Fidel, kol jis vedė partizaninį karą prieš diktatorių Batistą, bet nusiūvė juo, kad Fidel pasirinko komunistinės diktatūros kelią. Atvykusi Meksikon, Juanita Castro 1964 m. birželio 29 d. pasmerkė savo brolio režimą ir atsiskė grįžti Kubon. Nuo to laiko ji dažnai skaito paskaitas apie tikrąjį komunizmo veidą ne tik JAV, bet ir kitose kraštuose. Neseniai ji dalyvavo Japonijoje įvykusiam Pasaulinės Antikomunistinės Sąjungos kongrese. Vasario 13 d. Juanita Castro dalyvaus ALTOS Čikagos skyriaus spaudos konferencijoje.

PREL. J. BALKŪNAS gavo Brooklyn vyksupo F. J. Mugarevo sutikimą organizuoti specialias pamaldas Niujorko lietuviškos mokyklos mokiniams, kurių dabar yra apie 200. Specialios pamaldos jaunimui bus laikomos kiekvieno mėnesio pirmąjį sekmadienį Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd. Jos pradėsiamas vasario 7 d. Po pamaldų bus kultūrinės, meninės, sportinės programos ir vaizės, kurias pakaitom suorganizuos skautai, ateitininkai ir sportininkai. Liturginių jaunimo paruošimų rūpintis mokyklos kapelionai Paulius Baltakis, OFM, ir Tadas Degutis, OFM, lietuviškų giesmių mokytojai jaunėjų ateitininkų bei skautų muzikai — Monika Vainiūtė, Rita Bobelytė, Eglė Sukytė, Rasa Vilgaitė, Dalia Norvilaitė ir Andrius Osmolskis.

UŽGAVENIŲ KARNAVALĄ mokyklinio amžiaus vaikams Detroito Lietuvių Namuose, paverstose Eglės žaliųjų karalienės pilimi, vasario 21 d. rengia moksleivių ateitininkų tėvų komitetas. Dėmesio centre bus pasakas „Eglė žaliųjų karalienė“ inscenizacija, dainos, žaidimai ir socialiai vaikams.

Argentina

BUENOS AIRES LIETUVIAI N. Metus sutiko Dr. J. Basanavičius Argentinos Lietuvių Centro rūmose. ALC pirm. V. Misiūni 12 val. tarus atitinkamą žodį, visi dalyviai, vadovaujami O. Ozinskienės, sugiedojo „Ilgiausių metų“ ir ištisino taurės šampano. Nuotaika kėlė lietuvišką pokštelių muziką, šeiminkinių L. Mankuviens, K. Sprindienės, V. Viskaitienės, O. Misiūniens, A. K. Misiūniens ir O. Ozinskienės paruoštas penkių patiekalų vakarienė.

DANTŲ GYDYTOJŲ EILES papildė 1970 m. gruodžio 29 d. Buenos Aires universiteto odontologijos fakulteto baigęs Viktoras Strakalaitis, gerai kalbąs lietuviškai. Pranešdamas šią žinią, „Argentinos Lietuvių Balsas“ mini anksčiau universitetą baigus lietuvių dantų gydytojus: Stulgį — Berisę, A. Maminskaitę — Avellanedoje, Matačiūną — Berazetėje ir prof. A. M. Miskūnaitę-Bereke. Medicinos gydytojo diplomą neseniai gavo Osvaldas Račauskas iš Quilmes miesto.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ ARGENTINOJE 1970 m. veiklos užbaigtas ir Kalėdų eglutė surengė gruodžio 19 d. Dainų ir tautinių šokių programą atliko I. Veličkaitė-Simonskienė vadovaujamas SLA ansambliu. Vadovė I. Simonskienė ir šokių mokytojai O. Zbarauskaitė gėlių puokštės SLA vardu įteikė A. Ramanauskaitę, padėkos žodį tarė pirm. J. R. Stalioraitis. Prie Kalėdų eglutės buvo išdalintos dovanos ir ansamblio dalyviams, kurių lauke prie scenos paruošti stalai su pyragais ir vaisvandenių.

Urugvajus

SPAUDOS SRITYJE sėkmingai veikė K. Čibiras, kelių knygų ispanų kalba autorius. Žurnalas „Critico“

— pirm., Br. Luomanas — medžiojo reikalų vicepirm., Stp. Bogart — meškerojimo reikalų vicepirm., Pr. Bersėnas — iždininkas, E. Bersėnienė — sekretorė. Po J. Sinkaus vadovauto susirinkimo sekė vakariene ir pasidalinimas mintimis ateities klubo reikalais. Klubas valdyba ir šiemet suruošė N. Metu sutikimą Crowland viešbučio patalpose. Jis praėjo sklandžiai. Tai pažymėjo savo kalbese J. Blūzas, J. Sinkus, klubo įkūrėjas Br. Simonaitis. Raštu sveikino KLB St. Catharines pirm. J. Sarapnickas ir klubo kriošio tėvai J. ir Z. Radvilai iš Floridos.

Nauji Metai sutikti Tautos Himnu. Kalbą pasakė KLB Wellando apyl. pirm. J. Pauzolis. Kalba buvo turtinga, apimanti bendruomeninį, politinį ir visuomeninį gyvenimą. Abiejose organizacijų susirinkimuose ir N. Metu sutikime dalyvavo klebonas kun. Juvenalis Liauba, OFM, kuris savo populiarumu įnešė daug vienin-gumo dvasios. J.

rio“ neseniai atspausdino Lietuvos kunigų grupės raštą Sov. Sąjungos vyriausybei ir vyskupijai valdytojams. Šis žurnalas yra palankus lietuviams. Karo metu kiekviename jo numeryje būdavo K. Verax-Čibiro straipsniai apie Lietuvą. Jie buvo viešai skaitomi Argentinos kunigų seminarijose. „Criterio“ yra įsteigtas 1927 m. Buenos Aires mieste ir yra vienas rimčiausių žurnalų Argentinoje.

MONTEVIDEO DIENRASTIS „El Pais“ (1970. 10. 26), kritikuodamas mažų politinių grupių pastangas sudaryti bendrą rinkiminį frontą su komunistais ir kitais marksistais, konkretiais pavyzdžiais atmetė prieilaidą, kad komunistas gali būti nacionalistinis ir demokratinis. Veda-mojo autorius plačiai cituoja iškil-mingus Molotovo tvirtinimus 1939 m. apie Lietuvą, Latvijos ir Estijos nepriklausomybės užtikrinimą iš SSSR pusės, taip pat Didžiųjų Sovietų Enkiclopedijos ištrauką apie komunistinę tautybės sąvoką, klausdamas, ar liaudies fronto organizatoriai Urugvajuje žino, ar nori žinoti, ka sovietai padarė Baltijos kraštuose, Čekoslovakijoje, Vengrijoje ir kitur? Ka Urugvajaus katalikams pasakytų, jei galetų, įkalintais lietuvių vyskupais Steponavičiais? Tas straipsnis buvo paruoštas K. Čibiro iniciatyva.

Brazilija

ATEITININKŲ SVENTĖ 1970 m. gruodžio 20 d. įvyko klebono prel. Pijaus Ragažinskio vadovaujamoj Saulo Paulo Vila Zelinos parapijoje. Po Misiūni surengtoje arbatėlėje moksleivių ateitininkų žodį davė A. Aleknavičius, S. Bendoraitis, A. Vosyliūtė, L. Vrubliauskaitė, K. Kairytė, T. Aleknavičiūtė ir N. Guzikauskaitė, jaunučių žodį — S. Banytė, L. Vrubliauskaitė, B. Bacevičiūtė ir L. Banytė. Globėja Magdalena Vinskaitienė pranešė, kad kuopa yra pavadinama dr. Elizijaus Draugelio vardu, pagerbiant jį kaip pirmojo ateitininkų suvažiavimo dalyvį, gyvenantį Brazilijoje. Dr. E. Draugelis jauniesiems ateitininkams linkėjo eiti Dievo ir tėvynės keliu. Sveikimo žodį tarė ir ilgametis ateitininkų veikėjas kun. J. Šeškevičius. Nors dr. E. Draugelio kuopos ateitininkai jau yra trečios kartos lietuviai, visi dar kalba lietuviškai.

Australija

PRIES NAUJUS METUS Lietuvių Dienų proga Melbourne įvykusiam Australijos Lietuvių Bendruomenės tarybos suvažiavime buvo patvirtintas sumanymas krašto valdybos būstinę pasirinkti ne vien tik Sidnėj, bet ir kitus miestus. Sekančių dvejų metų kadencijai į ALB krašto valdybą išrinkti Adelaide lietuviai: V. Neverauskas, J. Neverauskas, M. Po-cius, E. Dainienė, R. Pocius, J. Vasiliauskas ir Baltutis. ALB leidžiamo savaitraščio „Mūsų Pastogė“ redaktoriui V. Kazokui pasitarkus, laikinai jį sutiko pakeisti dr. A. Nauragis, talkinamas redakcinės kolegijos.

ESTŲ, LATVIŲ IR LIETUVIŲ metiniam šachmatų turnyre Lidcombe Lietuvių Namuose del Talino, Rygos ir Vilniaus pereinamosios taurės varžėsi 8 geriausi žaidėjai, jų tarpe lietuviai V. Patašius, A. Kabaila, V. Kozeniauskas ir J. Damb-rauskas. Turnyrą laimėjo po lygų taškų skaičių surinkę latvis B. Strazdinis ir V. Patašius. Po keturių per-žaidimų taurė teko didesnę laimę turėjusiam latviui. Antrinio deim-tuko varžybas ir Kovo sporto klubo pereinamąjį skydą laimėjo V. Augustinavičius.

HAVAJŲ VAKARA Bankstown „Dainavos“ salėje suferę Neris sporto klubas. Dalyvių linksmo ne-reicijų orkestras, nerietės dainininkės Z. Belkutė ir D. Dulinskaitė. Vaisėmis ir bufetu taip pat rūpino si nerietai. Net ir vakaro karalietės konkursą laimėjo nerietė Zita Belkutė.

Kipras

SVENTOSIOS ŽEMES misijonierius Jeronimas Petrauskas, pranciš-konas broliukas, pradėjo darbuoto Kipro salos sostinėje Nikosijoje. Lietuvišką spaudą ir finansinę paramą jo msių darbai jam galima siųsti šiuo adresu: Rev. Fr. Hieronymus, OFM, Terra Sancta Church, P.O.B. 1964, Nicosia, Cyprus.

Italija

„LIBRERIA ROMANA“ 1970 m. gruodžio 16 d. surengtoje kultūrinio bendradarbiavimo vakarų programoje diplomatus šefas St. Lazoraitis skaitė paskaitą „Lietuva praityje ir dabartyje“. Vakaro dalyvių tarpe buvo Romos lietuvių bendruomenės atstovai ir gausi italų visuomenė.

SV. KAZIMIERO KOLEGIJOS rektorius mons. Ladas Tulaba sutiko atvykti į Los Angeles vestį rekolcicijų kovo 31 — balandžio 4 d.d.

Isplanija

VLIKO FINANSUOJAMA Madrido radijo valandėlė kalėdinėje apžvalgoje lietuvių tėvynėje supažindino su dviem naujomis knygomis: K. Bradūno „Donelačio kapu“ ir S. Ričienės Šibiro tremties atsiminimų tomu „Grįžimas į laisvę“. Programos metu buvo perkaityta ir „Donelačio kapo“ ištrauka, primenantį Tolminkleio surusimą ir pavadinimą Cystyle Prady.

Kryžius kelti Vėprieus. Jų koplytėlės sudegintos, išskyrus tik koplytėlę šventoriuje. Nuotrauką daryto 1970 m. per Sekmines

ADMIROLAI IR MŪSŲ JAUNIMAS

ALGIRDAS GUSTAITIS

Ryšium su jūrininko Simo Kudirkos tragedija staiga pabudo mūsų jaunimas. Tuo labai džiaugiamės. Dabar svarbu, kad tas jaunimas nedingtu bespalvėje, bedvasėje amerikiečių jaunųjų masėje.

Tai jaunimą patraukusieji (tai įvykdė irgi jaunuoliai!) turėtų stengtis jį išlaikyti. Siūlau:

a. Savo mokslo įstaigose steigti lietuvišką kultūrą, lietuviškos egzistencijos reikalingumą, lietuvių kalbą ir kt. nagrinėjantį sambūris, įtraukti ir užsieniečius.

b. Organizuoti lietuviškos spaudos, meno, dailės ir kt. parodas.

c. Studijuoti lietuvių istoriją, senąją lietuvių-prūsų religiją. Tuo nebus prieštaraujama dabartinei religijai, bet stengiamasi geriau pažinti savo tautos senovę. Dabar jaunime kaip tik yra gyvas sąjūdis religijoms, ypač pamirštoms, bandoma naujas kurti nieku nepagrįstais šūkavimais.

d. Demonstruoti įvairiais atvejais prieš okupantą—Sov. Sąjungą.

e. Atsalusius bandyti sugrąžinti į lietuvišką veiklą.

Reikalavimai gražinti Kudirką

Tokie reikalavimai siūstini Jungt. Tautoms ir JAV prezidentui. Demonstracijos tokias ir panašias reikalavimus karštai priėmė. Prezidentas ir kiti pareigūnai labai stipriai pasireiškė iš dalies ir dėl gausybės protestų telegramų, laiškų, kurių buvę dešimtys tūkstančių. Kai kurie protestai buvę kietai, bet maž remia prie sienos prezidentą. Tą išėjo į naudą. Neleiskime atvesti nuotaukoms. Taipgi neleiskime „pailsėti“ didiesiems nusikaltėliams Bostono Coast Guard „didvyriams“. Nuolat reikia priminti juo nusikaltimą—juo stipriau, juo geriau.

Vienas Bostono lietuvių lakūnų norėjo vyti „Sovietskąją Litvą“ laivą ir jį padegti ar bombarduoti. Pokalbį išgirdusi lietuvių paklausė: „Tai kodėl nebombardavo? Išsigando?“ O kitas jaunas lietuvis aiškino, esą amerikiečiai jau įstengė net lietuvių jaunimą padaryti neryžtingą — kaip vaikišiojančias baimės šluotas, teigiančias apie „good time“.

Studentė, graži kaip karaliaus Kęstučio Birutė, nusiskundė, esą jiems labai stokojo ryšių su amerikiečių redakcijom. Prašė parašyti, paraginti jaunimą, kad daugiau studijuotų žurnalizmą, radijo komentavimą, televiziją ir pan., bet nelistu kaip vištos ir inžineriją ir mediciną. Pinigų trokšta, o darosi dvasios skurdžiai, — baigė ji. Gal per stipriai išsireiškė, bet daug tiesos.

Los Angeles jaunimas labai aktyviai demonstravo. Jam talkino ir vyresnieji. Pavzdžių gausybė. Sakysime, kun. R. Kasponis naktimis ėjo sargybą prie juodo karsto, dienomis atlikdamas kasdienines savo pareigas.

Kaikurie jaunuoliai nėjo į pamokas ar net į darbą. Nevenias ėjo sargybą prie gedos karsto ne tik jiems paskirtas keturias valandas, bet aštuonias ir dvyliką valandų, nes kaikurie pasidėję neatvykdavo.

Los Angeles demonstracijų tvirtybės pagrindas Uogintas Kubilius, Vietnamo karo veteranas, prašydamas tautos, skambino žinomų organizacijų vadovams apie 10 val. vakaro. Iš kai kurių ne tik negavo žmonių, bet

buvo išbartas už tai, kad trukdo taip vėlai; esą laikas miegoti!

Visi Los Angeles laikraščiai spausdino tuo reikalu straipsnius, vedamuosius, karikatūras. Televizija, radijas mirgėjo žiniomis apie Simą Kudirką. Didelė amerikiečių radijo stotis KABC, kuri turi pasikalbėjimus su visuomene, pranešė, kad lapkr. 28, šeštadienį, apie 80% skambinių lietuvių lietuvių „Vigilant“ ir lietuvių jūrininką. Viso pasaulio žinios buvo užgožtos lietuviškos temos! Nemažai skambinių buvo lietuvių. Jaunimas kalbėjo angliškai be jokio akcento.

Los Angeles lietuvių atžalynas tikėjosi bent į paskutinę demonstraciją sulaukti daugiau kitataučių, todėl plakatuose mažai teminėjo Lietuvą, lietuvių vardą. Vis dėlto kitataučių nedaug atvyko. Pasirodė, reikėjo daugiau Lietuvos vardą mininčių plakatus, nes amerikiečiai vis tiek kėlė lietuvių, Lietuvos vardą. Televizijai, radijui, spaudai tai nebūtų pakenkę. Simas Kudirka buvo lietuvis, ne koks be tautybės asmuo.

Girdėjosi gražių atsiliepimų apie R. Kežį iš Niujorko, dirbantį VILKE. Jis iš pat pradžių pateikė teisingų pasiūlymų. Per amerikiečių radiją jis davė teisingą, gerą, drąsų pranešimą.

Reikia spausti JAV-es, kad nubaustų nusikaltėlius. Amerikiečiai daug dėmesio kreipia į demonstracijas, laiškus.

MARIJA AUKŠTAITE

JAUNIMUI

Arai!

Į naują amžių
Tekyla sparnai!
Kilniom kaskadom, šuoliu —
Neškvitvuri, jaunuli!

Tavy viltys, tavy jėgos,
Tavy talentai visi!
Tavy atžalos jaunos stiebias,
Tavy ateitis šviesi.

Tavy dainos, tavy šokiai,
Tavy meilė ir malda!
Tavy menas, tiesūs šūkliai,
Tavy siela nekaltai.

Tu tik saulę žemes lenktum,
Išvyniotum jai kasėn...
Aukso pluoštais viską puostum,
Kažkur kiltum į dausas.

Tad, jaunuli, pirmyn drąsiai,
Su žibintu iškilui!
Tu išveski dienų dvasią —
Iš tamsų gilių.

GAILE KERNIŪTĖ

KLAUSIMAS SAU

Nežinau
Pamišusi ar klijdžiū
Pavargusi ar beprogtė
Kai visk traukinio bėgiai
Danguen veda
Skardžios paukščių melodijos
Pakelia mane simfonijon
Brezento palapinė, kurioje sėdžiu
Pavirsta Panteonu
O medžiai
Stiebiasi virš kalnų
Zinau
Esu keistoje
Žmonių susitikom vietoje
Turėčiau stabtelėti akimirai
Kaino kvadratiniam paviršui
Stebėti svaigius judesius
Dangaus
Sustot ir pažiūrėt
Sveika ar beprogtė
Aš esu aš.

(Versta iš anglų kalbos)

Klevelando lietuvių kanklių orkestras "Aukuras", vadovaujamas O. Mikulskienės, koncertuoja Toronte "Birbynės" parengime

Naujas bandymas studentų veikloje

Š. m. sausio 9 d. įvyko Kanados Londono — Windsorso universiteto lietuvių studentų suvažiavimas Rodney, Ont. Lietuvių Klubu patalpose ir aikštėje. Oras pasitaikė geras. Į suvažiavimą atsilankė virš 40 dalyvių. Salia studentijos, dalyvavo vietos jaunimo ir vyresniųjų. Toks regionalinis studentijos susibūrimas Kanadoje buvo bene pirmas savo apimtimi ir originalumu savo programa. Ji, kaip bandymas, reikia laikyti labai pavykusi ir įdomiai. Tikėtina, kad tokių ar panašių suvažiavimų, susibūrimų bus ir daugiau. Be to, Londono lietuvių studentų valdyba, kuri ruošė šį suvažiavimą, parodė gražią iniciatyvą, kuri susilaukė tinkamo visų įvertinimo ir paramos.

Programoje buvo numatyta žaidynės, vaišės, oficialioji dalis ir pasilinksminimas. Programos vadovas — V. Navickas.

FUTBOLAS IR VAISĖS

Suvažiavimas pradėtas amerikietinio futbolo žaidynėmis, kuriose dalyvavo dauguma studentų, studentėlių ir vietos jaunimas. Žaidynės išjudino visus dalyvius ir daugiau apjungė mažai pažįstamus. Tad vaizėms atėjus, nesiskirstė kas sau, o bendrai sėdo ir vaišinosi.

Vaišės ruošė patys studentai, bet jas daugiausia įvykdė studentės: I. Jakubaitytė, L. Petraškaitė, H. Kerševičiūtė, N. Narbutaitė ir kt. Vaisių metu žodį tarė V. Ignaitis. Jis paminėjo, kad studentai visuomet nesitenkino vien studijomis. Jie eidavo į visuomenę, su ja kalbėdavosi, ją judindavo. Šis suvažiavimas yra kartu ir bandymas rasti naujų kelių bendrauti su lietuviška visuomene. Jis sveikino ir linkejo, kad lietuvių studentai taptų aktyviu tarpiu veiksmu tarp jaunimo ir vyresniųjų ir kad savo ateities planuose nebijotų užsiąngauzoti ir stipriai paremti lietuvišką darbą.

PRANESIMAI

Po vaisių įvyko oficialioji dalis. Pirmininkaujantis V. Navickas pakvietė vietos jaunimo atstovą Algį Rastapkevičių pasveikinti suvažiavimą. Algis pasidžiaugė suvažiavimu, bet kartu ir prašė, kad ypač vyresnieji studentai parodytų gyvenimą universitete tikrą, o ne išpūstą ir išdailintą.

Algis Puteris (Londonas) pranešė apie lietuvių Studentų Sąjungos suvažiavimą Klevelande 1970 m. gruodžio mėn. Suvažiavimas buvo gausus, jame dalyvavo 300 atstovų. Tai rodo, kad lietuviškoji studentija atsigauja visame Amerikos žemyne. Studentija sujaudino Simo Kudirkos išdavimas. Siuntė telegramas, demonstravo. Vieną tokią demonstraciją, kuri buvo aprašyta Klevelando spaudoje ir rodyta televizijoje, suorganizavo lietuvių studentų suvažiavimas ir jo delegatai. Demonstracija pavyko. Iš suvažiavimo dalyvių pranešimų galima buvo just, kad lietuvių studentai stengiasi pasireikšti plačiai tiek lietuviškame, tiek kitataučių gyvenime.

R. Stoškutė (Londonas) siūlė sugestijas, kaip studentai turėtų paminėti Lietuvos nepriklausomybę—Vasario 16 šventę. Ji siūlė iškelti Lietuvos vėliavą, aplankyti svarbius asmenis, ta proga atlikti programą, visuomenę supažindinti su Lietuvos laisvės reikalais per televiziją.

V. Jonynas, vadovas informacijos reikalams, pasiremdamas spauda ir televizija, padarė pranešimą apie lietuvių aktualijas. Jis palietė tėvo ir sūnaus Brazilsko pabėgimą. Simo Kudirkos išdavimas. Pranešimas buvo apgalvotas ir paliustruotas spaudos ištraukomis taip, kad kaikurios įvykių detalės buvo girdimos pirmą kartą. Informacinis skyrius studentijos gyvenime yra labai naudingas ir reikalingas. Jis turėtų dar plačiau

rinkti žinias ir ne vien iš lietuvių gyvenimo, bet ir iš tarptautinių šaltinių, iš vietos oficialių įstaigų, spaudos ir pan. Dabartinis to skyriaus vadovas V. Jonynas sugeba tai padaryti.

A. Paulionis (Londonas) kalbėjo finansų reikalu. Dabartinė mis sąlygos studentams dirbti finansai netrukdė. Išde yra \$150. Didėsnių išlaidų tuo tarpu nenumatoma.

R. Petrauskas (Windsoras) kalbėjo lietuvių vindsoriečių vardu. Kol kas vindsoriečiai studentai neturi savo organizacijos. Ryšius palaikydavo tik asmeniškai tarp savęs. Netolimoj ateityje mano susiorganizuoti. Tuo tarpu jie galvoja suorganizuoti kartu su Windsorso kitu jaunimu

taut. šokių grupę. Šiuo metu lietuvių studentų Windsorso universitete yra 15.

"LIETUVA, BRANGI"

Baigiant posėdį, V. Navickas padėkojo vietos Lietuvių Klubui už patalpas ir lengvus gerumus, kalbėtojams už tartą žodį ir sveikinimus, studentams šeiminiškams už paruoštas vaišes, pranešėjams už pranešimus ir kolegoms studentams už gausų atsilankymą. Pranešė, kad sausio 30 d. numatyta suruošti linksmus šokius. Tai padaryti pasiūlė Kęstutis — Gerry. Oficialioji suvažiavimo dalis baigta "Lietuva, brangi", pritariant J. Valaičiui akordeonu. Suvažiavimas buvo baigtas privačiu pasilinksminimu Londone. V.

ŽODIS ATEITININKŲ VEIKLOJE

Šaltos buvo dienos, bet šiltos širdys Dainavos žiemos kursuose

Štai ir Dainava! Matosi Baltieji Rūmai. 1970 m. gruodžio pabaiga. Apsašles Spyglius. Visur tarp balta, taip mirguliuoja sniegas. Matosi bėgioja moksleiviai, lagaminų pilni koridoriai, girdisi džiaugsmo klyksmai susitikusių draugų. Vieniem čia pirmieji metai, kitiem jau keltiniai. Tai ir susirinkome, moksleiviai ateitininkai, iš Čikagos, Cicerio, Klevelando, Detroito, Hamiltono, Niujorko, Toronto, Vašingtono ir Dainavos žiemos kursas.

Ta patį šeštadienį, kai susirinkome, įvyko kursų oficialus atidarymas. Eugenijus Girdauskas, MAS centro valdybos pirmininkas, pasveikino visus atvykusius kursantus ir pristatė mums vadovus. Vakare pasilinksminome.

Sekmadienį po Mišių ir pusryčių pradėjome rimtą darbą. Šių metų kursų tema buvo "Žodis ateitininkų misijoj". Kursantai buvo padalinti į dvi grupes. Vieną grupę klausėsi vieno lektoriaus vienam kambarielyje, o po pietų keitėmės lektoriais ir kambariais. Iš viso turėjome šešis pašnekesius į dieną.

Apie "žodį" mums pradėjo aiškinti kun. St. Yla. Jis aiškino kodėl žodis yra svarbus. Kalbėjo apie "šneką ir kalbą", "balsą ir tarseną", "šnekos trūkumus", "žodį ir mintis", "žodį ir veiksmą".

Atrodo, kad mes čia tik dirbom, rašėm, diskutavom, gvil-denom problemas. Bet ne! Daug gražaus laiko praleidome beužiūždami ant "kartonų", "boboganu", rogėm ir vaikščiodami laukuose.

Daug juokavom, išdėdavom, dainavom ir prakaito liejom per vakarines programas. Turėjom savos kūrybos ir talentų vakarą, statėm sniego senius lauke, ėjom ir kitą pusę ežero prie laužo padainuoti, pasiklausyti šūkių aidų, piešėm plakatus, šokom pošką su raguoliais.

Naujus Metus sutikome su šokiais, o paskiau dėkojome Visagaliui už senuosius metus, prašėm Mišiose, kad naujieji metai būtų laimingi. Po Mišių ir vaisių vieni nukeliavo į kitą pusę Spygljo dainuoti, kiti pasiliko Baltuosiuose Rūmuose, norėdami praleisti šias kelias pasakines valandas kartu. Susėdė prie ugnies salėje, pritariant gitarom dainavome, atsimindami draugystes ir visus gerus momentus šiuose kursuose.

Štai jau ir rytas. Bėgioja moksleiviai. Lagaminų pilni koridoriai. Bet dabar nebesigirdi džiaugsmo šūksnių, matosi liūdni draugų veidai, net ir kelios asarėlės. Girdisi paskutinės dainos, pažadai rašyti laiškus ir tikrai pasimatyti ateinančiais metais.

Taip ir išsiskirstėme. Palikom Baltuosius Rūmus, apšalusi Spyglį, baltą mirguliuojantį sniegą. Palikome Dainavą, bet išvažiavome su džiugiais kursų atsiminimais, su naujomis idėjomis, grįžome į savo kuopas skleistis lietuviško ir ateitininkiško žodžio.

Dviem dienom buvo atvykusi pona Gražulienė. Vieną dieną ji kalbėjo apie rašybą: "Rašybos

muš" o L. Dambriūnas kalbėjo apie kalbos kilmę. Per sekančias dienas kun. St. Yla mums pristatė ir kitas temas: "Klausa ir girda", "Ausialogija", "Klausos trūkumai ir jos gydymas", "Akustikos problemos", "Kaip kurybiškai klausyti". Per vieną kun. St. Ylos pašnekesį apie iškalbą keli kursantai kalbėjo apie "Kalbos įrankius", "Gestus ir mimiką kalboje", "Kaio pradėti ir užbaigti kalbą", "Kalbos planą".

Buvo ir kitų lektorių. Algis Puteris mums pristatė temą "Žodžiavimas". Jis kalbėjo apie "Žodžio sofistiką", apie specialistų ir diplomatų kalbas, mokė kaip skaityti braižą — aiškino grafologiją. Kun. Jonas Staškevičius, stovyklos kapelionas, dėstė apie revoliucinių simbolių, propagandos bei disidentų kalbas, apie garsaus skaitymo reikšmę bei naudą ir t. t.

Dviem dienom buvo atvykusi pona Gražulienė. Vieną dieną ji kalbėjo apie rašybą: "Rašybos

Aukuriečiai ir birbyniečiai scenoje

Toronto jaunimo ansamblis "Birbynė" su savo vadove D. Viskontiene pradėjo pagirtiną koncertų eilę—kviečia į Torontą kitų vietovių lietuvių jaunimo meninius vienetų koncertus, kuriuose ir pati "Birbynė" dalyvauja. Tokie koncertai vyksta su dideliu pasisekimu. Jau buvo atvykę — Montrealio "Gintaras", Londono "Baltija" ir Klevelando "Aukuras". Pastarojo koncertas įvyko 1970 m. gruodžio 13 d. Prisikėlimo salėje. Žiūrovų buvo pilnutėlė salė. Ir ką jie matė bei girdėjo? Stebukla scenoje? Ne, stebuklo nematė, bet gerėjosi nepaprastom jaunimo pastangom lietuviškos liaudies muzikos ir dainos srityje. Liūto dalis scenoje buvo atiduota aukuriečiams — svečiams iš Klevelando. Jų grupė nedidelė, rodos, apie 15 asmenų, bet kanklių srityje toli pažengusi. Iš įžanginio Viliijos Nasvytės žodžio paaiškėjo, kad Klevelande veikia O. Mikulskienės vadovaujama kanklių mokykla, kurioje kursas išeinamas per ketverius metus ir prilygsta Vilniaus konservatorijos ketverių metų kursui. Scenoje matėme tos mokyklos mokinius, kurie pradžioje individualiai, paskui visi kartu atliko visą eilę kūrinių. Vyrąja mergaitės. Iškilniausios kanklininkės, kiek buvo matyti iš pasirodymo scenoje, yra R. Sniekuotė, D. Bankaitė, D. Januškytė, U. Stasaitė. Iš berniukų pažymėti broliai Bankaičiai. Skambino daugiausia A. Mikulskio kūrinius: "Siuntė mane motinėle", "Koncertina", "Tautos dainų fantazija", "Lietuviška rapsodija", "Nemuno šauksmas", "Ant ežerėlio rymojau" ir kiti. Programoje iš kitų kompozitorių pažymėti tik J. Svedas, J. Bertulis ir Pr. Stepulis. Atlikėjai gana gerai perdavė kompozitorių kūrinius, kurie nėra sudėtingi, bet jau toliau pakopė nei primityvus liudinis kanklininkas. Kanklių skambėjimas plaukė švelniai, tikėtai kietas brauktukas vietomis skambėjimą darė gana rėžiantį.

Žymiai išpuodingiau skambėjo visas kanklių orkestras, diriguojamas O. Mikulskienės. Jeigu individualus kanklių skambėjimas vietomis buvo vos girdimas, tai orkestro skambėjimas buvo pakankamai stiprus, juoba, kad grupė dalyvavo ir bosinės kanklės. Programą įvairino solistės I. Grigaliūnaitės dainos, palydimos kanklių orkestro. Tai

sudarė galbūt koncerto viršūnę. Liaudies dainos lietuvių širdžiai buvo labai mielos, nors kaikurios atrodė per ilgos. Kitataučių publikai reikėtų trumpinti — nedainuoti visų posmų.

Antrąją koncerto dalį sudarė "Birbynės" programa — labai trumputė, kad perdaug neišstėtų ir taip jau netrumpos programos. Ji atliko aštuonetas dalykėlių — trumpų, dinamiškų, originalių. Tarpais pasirodė skudučiai ir birbynės. Stipriausiai pasirodė "Birbynė" dainavime. Be to, ji scenoje imponuoja žiūrovams savo gausumu (apie 80) ir aprangos spalvingumu. Matyti tokį jaunimo būrį visiems malonu. "Birbynės" dainavimas ir kitos šakos dar labiau sustiprėtų, jeigu atsirastų daugiau balsingu berniukų. Šiuo metu mergaitės yra žymiai gausnės.

Žiūrovai negailėjo katučių, o rengėjai — gėlių. Visi atlikėjai buvo jomis apdovanoti. Aplamai, šis koncertas buvo maloni atgaiva vyresniesiems, proga pasitempti ir išeiti į viešumą jauniems. Bravo rengėjai ir atlikėjai! Torontietis

Sol. I. Grigaliūnaitė iš Klevelando dainuoja Toronte "Birbynės" sambūrio koncerte, palydima kanklių orkestro.

Nuotr. S. Dabkaus

Sol. I. Grigaliūnaitė iš Klevelando dainuoja Toronte "Birbynės" sambūrio koncerte, palydima kanklių orkestro. Tai

Lituanistikos kursai Fordhame

Tai bus šių metų vasarą • Numatyta 10 stipendijų

Jau keturioliktieji metai Fordhamo universitete ruošiami lituanistikos kursai vasaros semestro metu. Virš 300 studentų pasinaudojo tais kursais. 1971 m. kursai bus nuo birželio 21 d. iki rugpjūčio 6 d. Kursai ruošiami vasaros metu, kad studentai, būdami laisvi, galėtų jais pasinaudoti.

Paskutiniai įvykiai spontaniškai sukėlė lietuvišką jaunimą kovai už tautos teises ir laisvę. Tai džiugus reiškinys. Tačiau mūsų jaunimo laukia ir lietuvių kultūrinis darbas bei mūsų lietuviškos mokyklos. Bet šiam darbiui reikalingas pasiruošimas. Lituanistikos skyrius Fordhamo universitete ateina jaunimui ir pagalba. Tik iš jaunimo laukiamo pasiaukojimo — paskirti nors vienos vasaros atostogas savo gimtosios kalbos ir kultūros pažinimui.

1971 m. vasarą stengiamės suteikti stipriausias jėgas ir su-

burti didesnį klausytojų skaičių. Dėstytojai kviečiami profesoriai: dr. A. Sennas, dr. A. Salys, St. Barzdukas, dr. A. Kučas, dr. V. Maciūnas, dr. J. Puzinas, A. Masonis, dr. A. Šlepytė — Janušienė, dr. K. Ostrauskas, dr. A. Klimas, dr. A. Vasytis ir kun. dr. Vl. Jaskevičius, SJ.

Šią vasarą lituanistikos programą praplėčiame ir sustipriname. Bus šie kursai:

1. Lyginamoji baltų kalbotyra

2. Lietuvių kalba pradedantiesiems

3. Lietuvių kalba pažengusiems

Su lietuvių kalbos kursu pažengusiems jungiame lietuvių literatūrą, Lietuvos istoriją ir lietuvių kalbos dėstymo metodiką šeštadieninėse mokyklose. Metodikos paskaitos bus nuo birželio 28 d. iki liepos 2 d. Šių metų vasaros kursais turėtų pasinaudoti ir dabartiniai šeštadieninių mokyklų mokytojai. Metodikai vadovauja p. Masonis.

Studentams duodami kreditai, kuriuos galima perkelti ir į kitą universitetą. Priimami ir laisvi klausytojai. Šių metų lietuvių programą globoja ir finansuoja remia LB švietimo tarnyba. Todėl tikimės sudaryti studentams apie 10 stipendijų (iki \$300). Be to, bus paskirtos 2 premijos po \$50 už geriausius rašinius.

Paskaitų laikas nuo 1 iki 4.30 v. p., studentams pagėdaujant, galėtų būti pakeistas.

Kursų vadovybė yra numatysi visą eilę ekskursijų ir muzėjų Niujorko apylinkėse.

Apsigyventi galima čia pat universiteto bendrabučiuose, tik reikia skubiai užsiregistruoti, nes kambarių skaičius labai ribotas.

Apsigyvenimo reikalu kreiptis: Director of Housing, Fordham University, Bronx, N. Y. 10458, USA. Kursų informacijų reikalais kreiptis: The Lithuanian Program, Fordham University, Box AA, Bronx, N. Y. 10458, USA, arba: Prof. A. Vasytis, 8831 Winchester Ave., Philadelphia, Pa. 19115, USA.

PER SPAUDĄ Į LIETUVOS LAISVĘ, O LAISVEJE TIKROJI SPAUDA!

Detroito moksleivės Rita ir Daina demonstruoja, reikalaujamos laisvės Simui Kudirkai

Klevelando "Aukuro" kanklių orkestro kanklininkė D. Bankaitė koncerto metu Toronte

Rūta

ŽIBURĖLIAI mūsų mažiesiems

Mūsų tėvynė

Mūsų tėvynė
upėm išpinta
ir ežerėliais
melsvais dabinta.

Baltijos jūra
šalia banguoja,
balčiausiam smėly
gintarus kloja.

Tie gintarėliai
— tėvynės auksas,
lietuvio širdžiai
turtas bargiausias!

Nijolytė

Nijolytė mėgsta sniegą,
į pusnis ji tiesiai bėga,
nori sniege pasinerti,
net nespėja užsimerkti!

Sniego senį kai ji stato,
darbui galo nesimato:
sniego gabalus volioja
ir vis laizo, kai sustoja.

Jai skanu ledai šalti
ir pirktiniai ir tikri,
o gerklytė kai skaudės —
ji atostogas turės.

B. Vytienė

Kūčių mintys tėvynėje

Iš augštybių krinta baltų snagių
špiečiai. Žemė apsidengia
minkštu, baltu patalu. Gužiai
nuo šalčio pušynai, ir jų deimantais
apibarstyti kankorėžiai su
pasi šiaurės vėjais. Sodo gale
senasis žuolais amžiu pasaką seka.
Toliau, apsnigtas apleistas
mažinas girgžda, skundžiasi šaltu
vėju.

Naktį viskas nurimsta. Nebe-
sisvaisto snieguolės. Viskas nu-
tyla. Tik visur blizga tūkstančiai
briliantų.

Mintyse tą paslaptingą naktį
aš būnu senelių namuose. Ma-
tau Kūčių stalą, padengtą linine
staltiese, apdėliotą įvairiais val-
giais. Matau, kaip abu seneliai

palenkia savo galvas, ir girdžiu
senelį kalbantį maldą:

— Viešpatie, gražink mums iš
visų šalių išblaškytus mūsų vai-
kelius. Laimink mūsų šeimą šią
šventą naktį ir atleisk tiems, ku-
ria skriaudžia mūsų kraštą.

Matau, kaip senelių skruostais
nuriada ašaros. Ir man suskaut-
ta širdį. Girdžiu, kaip treksėti
Dievo pyragas, ir jaučiu, kad
mintimis jau reikia iškelti. Pro
sąnaušą aš senelius pabu-
čiuoju ir juos paguodžiu:

— Nepraraskime vilties. Kris-
tus vėl į mūsų žemę ateis.

Rita Balsytė,
Kleivlando moksleivių ateiti-
ninkų Maironio kuopa.

Kokias dovanėles gavau Kalėdų proga?

RASO HAMILTONO ŠEŠTADIENINĖS MOKYKLOS VIII SKYRIAUS MOKINIAI

Kūčių vakarą pavalgę visada
atidarydavome dovanas. Siemet
buvo kitaip. Mes Kučiom buvo-
me išvažiavę, tai turėjome pa-
laukti iki grįšimo namo. Pas mū-
sų draugus, kur valgėm Kūčias,
buvo atėjus Kalėdų senelis. Čia
man buvo padėta dovanėlė. Ati-
dariau ir radau laišką popie-
riaus su vokeliu ir piestuku.
Namiu radau daug dovanų po
eglaite. Iš mamytės ir tėvelio
gavau siuvimo dėžutę, šukas ir
šepetį su veidrodžiu. Iš draugės
gavau laišką popieriaus. Ga-
vau daug knygų ir kitokių mažų
dalykėlių. Iš savo kūmo — bro-
kę su auskarais. Dar gavau do-
vanėlių pinigais. Man labiausiai
patinka apsiaustas, kurį gavau
iš mamytės ir tėvelio. Esu labai
dėkinga už klases nuotrauką,
kuria gavau iš savo geriausios
mokytojos ponios Mikšienės.
Man labai patinka Kalėdos, nes
tada žmonės parodo savo širdį
dovanėlėmis.

Rūta Šiulytė

Kalėdų senelis atnešė man
gražiu dovanėlių — padovanėjo
pinigėlių, įvairių drabužių ir
stalo lampą. Man atrodo, kad ši
lemputė bus labai reikalinga
mano kambaryje, kai turėsiu na-
mų darbą ruošti.

Tomas Kochanka

Sėdėjom prie stalo ir valgėm
Kūčias. Po vakarienės atidarėm
dovanas. Iš tėvelio ir mamytės
gavau keturias knygas, gražų
rankinuką, mėlynas šluos, ke-
purę ir mažesnių dalykų. Iš te-
tės — žaislų.

Silvija Mačikūnaitė

Geriausios draugas yra mano
paukštis Nipp. Tai papugėlė. Ji
turi geltonas, mėlynas ir žalias
plunksnas, mažas, juodas, gyvas
akyles, kurios visuomet žiūri į
tave, kai tu darai ir ką tu sakai.
Jos mažytės kojytės vis lipa ant
piršto. Ji vis čiulba, kai yra
linksma, ir skundžiasi, kai pyksta.
Tokia geros draugės gal nie-
kad neteks turėti, nes ji klauso
visko, ką nori jai pasakyti, ir tu-
pi ant tavo piršto. Kartais kanda
net iki kraujo. Visuomet, kai
kalbi telefonu, ji čiulba ir kaž-
kuo skundžiasi. Jeigu nori ją
nuraminti, ji tik dar daugiau
triukšmauja.

Vida Dunderytė

Ji gali skraidyti kur tik nori.
Jai geriausiai patinka būti prau-
skyloje, kur ji mėgsta lupti sie-
nos popierių. Mat, ant to popie-
riaus yra nupieštos gulbės.
Mėgsta tupėti ant veidrodžio ir
savo žiūrėti. Kartais ji labai
pyksta ant savęs — ji sudaužė
tris veidrodžius. Su tokiu mielu
paukščiu niekad nenorėčiau
skirti.

Jonas Besasparis

Mėgstamiausias mano užsi-
ėmimas yra rinkti pašto ženklus.
Pašto ženklai yra labai vertingi
ir gali už juos daug pinigų gau-
ti, jeigu jie nėra sudraskyti. Aš
juos įdėju į tokia knyga, kur
negali jiems nieko atsitikti. Jei-
gu mano pašto ženklai dar yra
priklijuoti prie popieriaus, tai
aš juos įdėju į šiltą vandenį. Ta-
da aš juos nuvalau ir palaidu
kelias naktis tarp storų knygų.

Rita Markauskaitė

Mano mėgstamiausias mano užsi-
ėmimas yra rinkti pašto ženklus.
Pašto ženklai yra labai vertingi
ir gali už juos daug pinigų gau-
ti, jeigu jie nėra sudraskyti. Aš
juos įdėju į tokia knyga, kur
negali jiems nieko atsitikti. Jei-
gu mano pašto ženklai dar yra
priklijuoti prie popieriaus, tai
aš juos įdėju į šiltą vandenį. Ta-
da aš juos nuvalau ir palaidu
kelias naktis tarp storų knygų.

Vasario 16

Šešiolikta vasario
širdį kas metal švenčiam,
Tėvynė ten už jūrų
mes savo meilę siunčiam

Kol vieną dieną laisvės
ten varpas suskambės
ir iškelta trispalvė
visiems džiaugsma kalbės!

B. Vytienė

Vasario 16 yra lietuvių šven-
tė. Visi lietuviai kiekvienais me-
tais švenčia Vasario šešioliktają.
Šioji šventė yra toji diena, ka-
da Lietuva buvo paskelbusi lais-
vę nuo vergijos. Atgauti laisvę
Lietuvai nebuvo lengva. Reikė-
jo kariuoti su rusais, vokiečiais
ir lenkais. Zuvu daug Lietuvos
karių, bet Lietuva tapo laisva.
Tuomet gyvenimas Lietuvoje
labai pagerėjo. Žmonės buvo
laisvi. Vaikai mokyklose mokėsi
laisvai lietuviškai. Bažnyčiose
irgi galėjo melstis lietuviškai.
Laisvės truko neilgai. Užėjo II
Didysis karas ir rusai vėl žiau-
riai okupavo Lietuvą, daug jos
gyventojų išnaikino.

Marytė Kanopėskaitė,
Londono šeštadieninės mokyk-
los IV skyriaus mokinė.

Mano pasaulis

Man patinka pasaulis, koks
dabar yra. Tik vieno dalyko no-
rėčiau — kad nebūtų atominių
ginklų. Tada aš gyvenčiau kaip
dabar, nes kitoks pasaulis man
būtų labai neįdomus — be jokių
vargų ir sunkaus darbo. Nenorė-
čiau, kad pasaulyje būtų viskas
labai gražu ir gera, kad nebūtų
jokių blogų dalykų, nes tada visi
sėdėtų ir nieko neveiktų.

Aš nesakau, kad aš dabar kaip
angelas gyvenu ir visuomet esu
laimingas. Daug žmonių galvoja,
kaip būtų gera, kad nebūtų karų
ir neturėtų, bet jie nieko nedaro,
kad šį pasaulį pataisytų. Jiems
tai nelabai rūpi, nes jie daug
kalba ir nieko nedaro. O jie ne-
daro todėl, kad jiems nereikia
kariuoti ir vargti, kaip vargsta
neturtingieji.

Vytautas Pacevičius,
9 c sk., Toronto

Rudens šventė

Rudenį švenčiame daug šven-
čių. Pradedame su Lietuvių Diena
ir baigiame Kariuomenės šven-
te. Per Lietuvių Dieną Ka-
nados lietuviai suvažiuoja į pa-
skirtą vietą. Ką jie ten daro, aš
nežinau, nes dar niekad nesu
buvęs. Po Lietuvių Dienos grei-
tai ateina Padėkos Diena. Čia
kanadiečiai neapsieina be kala-
kuto. Po Padėkos Dienos atsku-
ba "Halloween". Man šita šven-
tė patinka daugiausia. Po Hal-
loween' sekanti diena yra Visu-
šventųjų šventė, o po jos — mi-
rusiųjų prisiminimo diena Vė-
linės.

Paskutinė rudens šventė yra
Lietuvos kariuomenės diena lap-
kričio 23. Tai diena mes prisime-
name visus kareivius, kurie žu-
vo per pirmąjį ir antrąjį karą, ir
Lietuvos kariuomenę.

Almis Ledas, 7 b sk., Toronto

Nenorėjau mokyti

As atsimenu, kad vieną kartą
tėvai turėjo barti mane, kad ei-
čiau į lietuvišką mokyklą. Aš
kartojau, kad nenoriu išmokyti
lietuvių gramatikos, literatūros,
istorijos, o ypač tų keistų tauti-
nių šokių ir dainų.

Bet laikas labai greitai praėjo
ir dabar viskas yra pasikeitę. Aš
dar nelabai galiu save priversti
mokyti gramatikos, dar tingiu
mokyti istorijos ir literatūros,
bet jau darosi idomiau, kai ka-
nors išmokstu. Dabar net labai
smagu šokti tautinius šokus ir
dainuoti lietuviškas dainas.

Per dešimtį metų aš sutikau
daug lietuvių draugų. Mes visi
kartu praleidžiam daug laiko ir
tai smagiausias dalykas.

Visi tingėjom, būdavo smagu
ir kartais nesmagu, bet dabar,
kai atėjo laikas baigti mokyklą,
aš atsimenu ir atsiminsiu daug
gražių dienų, ten praleistų.

Linas Čepas,
10 b sk., Toronto

Šaltis

Salta, balta,
net šurpu!
Zengia šaltis
takeliu.

Glosto medžių
šakelės,
užkabina
žvaigždeles...

Ka paliečia
tik pirštą —
viskas virsta
sidabru!

B. Vytienė

Sniegas

Sniegas yra baltas
ir visada šaltas.
Jis vaikams patinka,
nes žaidimams tinka.

Vaikai lipdo senį
sniego besmegenį,
su morkine nosim,
su šluota rankose.

Vidas Kairys,
11 m., Delhi šeštad. mokykla

Technikos amžiaus sniego senis Scarboro mieste 30 metų augščio
Nuotr. M. Pranevičiaus

Greičiau iš namų, toliau nuo tėvų

AL. GIMANTAS

Registruodami įvairius lietu-
viškojo gyvenimo reiškinius, ne-
galime negirdomis praieiti ir pro-
jau beveik kasdienybę tapusį
faktą, kad mūsų jaunosios kar-
tos atstovai stengiasi kiek galint
greičiau atsikirti nuo savo tė-
vų, pirmoje eilėje išeiti iš namų
aplinkybės. Visur turime daugybę
pavyzdžių, kai vos 18 metų suka-
kė jaunuoliai (neišskiriant ir
merginų) traukiasi iš namų, ku-
riais savarankiškai.

Savime suprantama, tie, ku-
rie, kad ir jaunesniame amžiuje,
sukuria šeimas, negyvena tėvų
pastogėje. Bet įvairias mintis
kelia faktas, kad dar gana "žali"
jaunuoliai panūsta kratyti, bet-
kurios (tikros ar įsivaizduoja-
mos) tėvų globos ar įtakos ir
skuba kiek galint greičiau skir-
tis nuo šeimos židinio. Tiesa, ne-
retu atveju aplinkybės tam bū-
na itin patogios ir palankios.
Pvz., akademinį studijų metai.

Nevienas išvyksta toliau nuo na-
mų mokyti ir gyventi bendra-
butyje ar keliose susimėtę nuo-
moti atskirai butą bei kambarius.
Pripažę atskirai gyventi ir tvar-
kytis, vargu ar grįš pas tėvus gy-
venti ir mokslus baigę. Dar kiti,
net ir tame pačiame mieste gy-
vendami ir studijuodami, keliai
iš tėvų pastogės, norėdami ar-
čiau būti ir gyventi kur nors
kolonijos ar universiteto aplin-
koje. Treti, kaip ir antrąjį kartą
neuzbaigę studijų, bet gavę ne-
blogas tarnybas, irgi kuriasi at-
skirai bei nepriklausomai. Vieni
jų dar galvoja vakarais tėti
mokslo, kiti mano, kad jau už-
tenka įgyto išsilavinimo, ir nori
atsidėti vien tik asmeniniam gy-
venimui.

Iš kur tas noras ir įsitikini-
mas kurtis atskirai, būti ir jaus-
tis nepriklausomais, tik sau at-
sakingais? Priežasčių gali būti
daug, bet ar ne pati pagrindinė
yra ši: jaunimas mano, kad tėvų
pastogę juos varžo bei verčia
skaitytis su tėvu autoritetu, o
kaikada ir nuolatiniu bei garsiu
po pabrėžimu. Esamas ir jaučia-
mas kartų skirtumas čia irgi vai-
dina nemaža vaidmenį. Tėvų ir
vaikų santykiai dažnai nėra jau
taip gilūs, greičiau paviršutini-
ki, besiremiant paprasčiausia ka-
dienybe. Skonis, mados, net ir
intelektualiniai nusiteikimai bi-
na labai skirtingi, tad ar gali bi-
ti nuostabu, kad jaunimas ir-
stengiasi atsipalaiduoti nuo to-
kios aplinkos, kuri, jo nuomone,

varžo, siaurina jo laisvę, galvoji-
mą, elgesį, įsitikinimus. Ne šio
komentatoriaus tikslas šioje vie-
toje moralizuoti, ką nors grau-
dinti ar priekaištauti. Neveiks-
mingi būtų ir receptai esamai
padėčiai taisyti. Pamokymai iš
viso nepopuliarūs ir mažai kas
jų bėpaso. Bet tėvai, kurie turi
savo namuose suaugusius vai-
kus, galėtų bandyti geriau su-
prasti savąjį prieauglį, geriau
pažinti jų turimas problemas ir
lūkesčius. Drastiški veiksmai ir
sprendimai šiuo atveju nieko ne-
padės, bet tarpusavio atvirumas
ir nuolatinė tarpusavio komu-
nacija gali padėti išsiaiškinti ir
suartėti abiejų kartų atstovams.
Gal tokiu būdu ir būtų galima
pasiekti, kad vaikai ilgiau pasi-
liktų savo gimdytojų pastogėje

Jaunas Suvalkų trikampio lietu-
vis Kružikas, tarnavęs dabartinės
Lenkijos kariuomenėje ir
žuvęs invazijos metu Čekoslo-
vakijoje.

ir nebandytų peranksti iškelti
savojo lizdo. Kaip ir tėvams
tai sudaro labai didelį smūgį ir
dar didesnius galvosūkius: ko-
dėl, už ką, ar blogi buvome savo
vaikams? Ne, ne, tame reikalo
esmė. Greičiausiai truko inty-
mesnio tarpusavio supratimo ir
išsiaiškinimo.

Toronto lietuvių darželio vaikučiai scenoje ruošiasi pasirodyti
plačiajai visuomenei

jaunimo žiburiai

Lėktuvu į kursus Putname

Visų lektorių paskaitų temos sukosi apie veiklą

Bostoną lėktuvu pasiekėm
ketvirtadienio vakarą ir apie 7
v. vakaro, gerų žmonių dėka, jau
valgėme pavėluotą vakariene
pas Putnamo seses, apsupti
būrio ateitininkų kursantų. Bu-
vo linksma. Tiek mokyti ir ne-
mokyti veidų, susirinkusių iš vi-
so rytinio Amerikos pakraščio.
Visi pasiryžę mokyti ir dirbti.

Vienų su kitais susipažinima
pradėjome linksmavakariu, o
penktadienį jau kibome į rimtą
darbą. Kursų tema buvo "Veik-
lumas". Taigi, iki sekmadienio
turėtume sužinoti visa apie tai,
kaip žmogus savo idėjas bei žo-
džius įgyvendina praktikoje ir
kokia to įgyvendinimo reikšmė.

Lektoriai

Kursų lektoriais buvo: kun.
St. Yla, prof. Simas Sužiedėlis,
Eligijus Sužiedėlis, prof. Česlo-
vas Masaitis, kun. Pranas Geis-
čiūnas ir sesuo Teresė. Kursų
vadovybę sudarė: p. Eivienė —
koordinatore, sesuo Marytė ir
Vaida Kuprevičiūtė — mergai-
čių vadovės, Antanas Razgaitis ir
Eugenijus Girdauskas — ber-
niukų vadovai, Daina Kojelytė
— sekretorė, Vytautas Maciūnas
— ūkvedys ir Antanas Razgaitis
— muzikos vadovas.

Po sunkių dienų darbų vaka-
rais susirinkdavome atsikvėpti ir
rėngdavome savos kūrybos bei
literatūros vakarus. Taipgi su-
rėngėme V. Mačernio poezijos
vakarą, pajavindami skaidre-
mis bei įterptiniais šokiais ir
dainom.

Veiklos pranešimai

Kursų metu vyko ir organiza-
ciniai posėdžiai. Sekmadienį
įvyko bendras visų Amerikos
rytų apygardos kuopų pirminin-
kų bei sekretorių susitikimas su
naująja centro valdyba iš To-
ronto. Paažiškoje, kad jaunu-
čiams ir jaunesiems ateitinin-

kams pagaliau nustatyta unifor-
ma. Mergaitės dėvės baltas blu-
zeles su emblemos, mėlynus
sijonėlius ir bus pasipuošusios
tautinėmis juostomis. Berniukų
uniforma: tamsi eilutė, svarke-
lyje įsiūta emblema, tautinis
kaklaraistis. Sužinojom, kad Fi-
ladelbijos kuopa globoja p. Gai-
lą, o jai pirmininkauja A. Ma-
ciūnas. Kuopoje yra 18 narių ir
6 jaunučiai. Niujorkiečiai vis
neturi pastovių globėjų. Kuopa
turi 20 narių ir leidžia laikraš-
tį "Jaunystės Kelio". Jie jau
spėjo įsigyti Tėvų pranciškonų
statomajame Kultūros Zidinyje
savo kambarį, o dabar ruošiasi
dalyvauti studentų ateitininkų
centro valdybos rengiamame
"blynų baliuje"; žada padaryti
ir bendrą susirinkimą su kaimy-
nine Filadelbijos kuopa. Vašing-
tono 10 narių kuopai pirminin-
kauja Linas Vaitkus. Baltimorės
kuopa turi 12 vyresniųjų ir 10
jaunųjų moksleivių. Bostono
kuopa taipogi pasidalins ir vy-
resniųjų ir jaunesniųjų grupes,
leidžia savo laikraštį "I Atei-
ti". Putnamo kuopa turi 9 na-
rius, kurių 2 yra berniukai iš
Marianopolio. Worcesterio ku-
pa pasiuntė Turkijos prezidentui
laiką lietuvių Brazilijos, pa-
bėgusių rusų lėktuvu, reika-
lu. Brocktono 8 moksleivių ku-
pa pardavinėja lietuviškas kny-
gas, nes niekas kitas tuo reikalu
kolonijoje nesirūpina.

Visų pranešimų išklausus su-
sitarė vaizdas, kad moksleiviai
ateitininkai gyvi rytiniame pa-
kraštyje, o po šių kursų, atsigai-
vinę dviasis ir įgavę daugiau en-
tuzizmo, tikriausiai dar labiau
pagyvins savo veiklą, apie kurią
tiek daug išmoko Putnamo kur-
suose.

Taip ir grįžom į Torontą pa-
tenkinti kursais ir juose dalyva-
vusiems moksleiviams. V. K.

PERMAŽAI PIKTINAMAS VYRAIS...

Rašo okupuotos Lietuvos studentė vietinėje spaudoje

Apie meilę pakalbėti (ir gra-
žiai pakalbėti!) visi gudrūs. Tik-
tai mylinčiųjų daug mažiau. O
kokie saldziaižiečiai būna vy-
rai, pastebėję, kad mergaitė yra
dar naivi... Tą patį teigia Č.
Rimeika, straipsnio "Jaunikius
renkasi... Tatjana" autorius:
"Trumpalaikiai draugystei vy-
rai neišrankūs", tik man rodos,
kad ir jis, ir kiti daugiau reika-
lauja iš dailiosios lyties, negu iš
stipriosios. Stiprijoji? Kokia iro-
nija!

Nelengva buvo išdrįsti, bet
rašau apie save. Man dvidešimt
treji metai. Nesu per daug graži,
kad masinčiau vyrus, nesu ir
biauri, kad jie manimi pasi-
slykštėtų ar nuo manęs nusig-
režtų. Ir vis dėlto man, viduti-
nei, teko daug iškentėti, norint
išlikti dorai ir tyrai.

Aš vis laukiau. Laukiau jo,
tikrojo, vienintelio, gyvenau vil-
timi, jog ateis, paims už rankos
ir nusives per gyvenimą, atvers
sielą ir apdovanos turtais, ku-
riuos sukauptė savyje, ieškodama
manęs. O ką aš jam atne-
šiu? Išblaškyta kavinėse ir res-
toranuose juoka? Prisiplaudytą
širdį?

Taip, iki jo aš mylėjau. Galė-
jau ištęsti, baigusi vidurinę
mokyklą, bet paklausiau moti-
nos. Manasis pažadėjo laukti,
kol baigsiu universitetą, bet...
po metų vedė kitą. Buvau ap-
stulbinta. Ne, ne, jis buvo doras,
neturėjo pikto kėslių, tik aš
labai norėjau mokyti, o jam
reikėjo ne tiek draugės, kiek
gaspadinės...

O, kaip dažnai mergaitės, at-
sidūrusios panašiose situacijose,
paklįsta! Ir aš norėjau parodyti,
kad esu ne iš kelmo spirytė,
mečiūsis prie kito, pamilau
ir... nepastebėjau klastos. Ivi-
lijo jis mane į savo butą ("Pa-
dėsim portfelį ir eisim į kiną"),
užrakino duris. Bet nieko nepa-
siekė. Mano nagų žymės pasili-
ko jo veide, gal būt, visam gy-
venimui.

Po šito įvykio buvau atsargi.
Pasiakė vaikinų, iš pažiūros
doru ir dženelmanišku, kurie
no keliu susitikimu pradėjo
kalbą suklipti prie reikalo, apsi-
metėdami, jog nebegalbė mane
gyventi, o kartais ir atvirai pa-
reikšdami, jog — jaunystė —
kvailystė, pakviliokim ir mes!
Biauru žiūrėti ir tokius, ka jau
čia bekalbėti apie meilę ir še-
imą...

Ar gi jie vyrai, jeigu šitaip su-
pranta vyriškumą? Kaip sako
mano motina — mazgotės. O dėl
jų įeidžių ir valios stokos nu-
kencia merginos, nudega spar-
nelius, ir nelaimė, ne, tragedija,
jeigu jos pasileidžia pasroviui.

Pažistu mergina, su ja teko
gyventi kartu bendrabučio kam-
baryje. Ji iš tų, kurios vadina-
mos "moderniomis" — ir iš dra-
bužių ir iš elgesio. Keičia vyrus

kaip kojines (o gal vyrai ją kei-
čia?!). Norisi paklausti ją: "Kaip
aukšles savo vaikus, jeigu pati
esi... tokia?" Bet juk šiaip sau,
be nieko, ji nepasidarė... to-
kia. Juk buvo tas, pirmasis, ku-
ris ją nuskrusta paliko likimo
valiai. Olimpo dievų sugebėjimu
dabar niekas nebetingi.

Tiesą sakant, mes per mažai
piktinamės vyrais, kaip bitelė
skraidančiais nuo žiedo prie žie-
do. O čia, žinoma, nenoriu ginti
merginų, ir jų yra visokių, bet
tikra donžuana dažniausiai lai-
kome tik pasisekimą turinčiu ir
net... pavydime tokiame. Gra-
žus iš pažiūros, o siela tuščia.
Pabarskink — skamba. Lyg sta-
tinė.

Netrukus mano vestuvės. Jei-
gu turėsiu dukterį, patarsiu jai
neskubėti. Tegu išsirenka žmo-
gų, kurio siela graži, tegu sūpė-
ja iki to laiko pasirodžiusi šeim-
niniam gyvenimui.

P. G. Šiauliai

("KT" 1970 m. 186 nr.)

Gimnazija, kurioje mokosi ir lietuviai

XIX šimtmečio pradžioje Ka-
nadoje garsėjo vysk. Michael
Power. Tada plaukė imigrantai
į Kanadą. Vieni laiku naujai at-
važiuosius airių tarpe emė
sauti baisi liga cholera. Vysk.
M. Power labai daug rūpinosi
emigrantų gydimu — juos slau-
gydamas ir mirė 1847 m.

Praėjus virš šimtmečio, 1957
m. buvo pastatyta jo garbei ber-
niukų gimnazija Michael Power
High School Islington, Ont.
Masysus, kuklus pastatas kaina-
vo 2.5 mil. dol. Šiais metais gi-
mnazijoje yra apie 800 mokinių.
Iš jos kasmet išleidžiama apie
110 abiturientų. Į gimnaziją pri-
imami tik iš katalikiškų mokyk-
lų mokiniai. Beveik pusė moky-
tojų yra kunigai. Už gimnaziją
pirmus ir antrus metus nereikia
mokėti — mokesčiai yra paden-
giamas valdžios ir šiek tiek pri-
sideda gimnazija. Už kitus
mokslo metus mokesčiai — \$825.
Bet tikruoju mokama \$475, o
likusią dalį padengia vyskupija.
Gimnazijos taisyklės griežtos:
reikalaujama nesivilioti ir ne-
apleisti pamokų be rimtos prie-
žasties, dėvėti uniformą, būti ge-
rais mokiniais, kad nenuskam-
bėtų blogas elgesys už gimnazijos
ribų.

"Nemunas teka per Atlantą"

DARIUS N. RAMONIS

Vytautas Alantas jau plačiai vaga įrežęs mūsų rašytojų autorius. Jis ne tik apysakininkas, bet ir romanistas, ir dramaturgas, ir publicistas, ir žurnalistas. Nuo 1931 metų pasirodžiusio pirmojo novelių rinkinio "Artisto širiai", jis išleido dar keturis novelių - apysakų rinkinius. Taigi, šis tolimas yra jau penktasis. Vytautas Alantas savo paskutiniame apysakų rinkinyje davė vienos iš novelių pavadinimą — "Nemunas teka per Atlantą."

Iš viso knygoje yra 5 novelės, kurios savo formatu siekia beveik apysakų dydžio.

Autorius mėgsta rašyti, žino novelės reikalavimus, tačiau įsigilinęs į intrigos detales taip ištraukia į jas ir, atrodo, lyg pervelai pastebėjus, kad novelė virsta jau kone romanu, skuba ją baigti... Novelėje paprastai siekiama kondensuoti aprašymu suintriguoti skaitytoją iki netikėtosti, tačiau netolimos ir logiškos atomazgos. Tokių netikėtų atomazgų autorius atranda kiekvienoje novelėje, tačiau kai kur ir iš anksto jos numatomos, pvz. "Viešpats ieško Viešpaties", istorinė apysakoj, Vaisvilko nudirimas.

"Ugry Lithuanian" novelėje netikėta atomazga logiškai nepagrįsta, nes nei viena lietuvių nesigriebė atsikęsti tuo pačiu, jeigu jos mylimasis pasirenka kitos rasės merginą. Novelėje "Renesansas Zemaitijoje" praleidžiama per daug įvykių, nespėjama pasakyti apie intymes meile, o pabaigoje neįmanoma patikėti dukters atsidarimu... Titulinėje novelėje draminis Norvainio atsikęsimas per daug negyvenimiškas, lygiai kaip visiškai nepagrįstas ir netikėtinas Sintijos tėvų sumanymas užmigdyti herojų pacijoje novelės pradžioje...

Vis dėlto reikia pripažinti Vytautui Alantui didelį žodinumą, ypač Lietuvos senovę vaizduojant. Tokie žodžiai, kaip skobinis, šešuras, vaimetis, tūzmingas, apgalvė, makalas, gentainiai, padaria, pasietė ir kt., ne kiekvienam skaitytojui žinomi, bet iš turinio suvokiami. Deja, 233 psl. randame tokią sakinį: "Protarpiais ant akmeninio priežindinio siūbeldavo žiežbrų paskliudoms." Be klaidingos žiežbrų rašybos (gal tai korektūros klaida?), panaudotas žodis paskliudoms nieko bendro neturi su žiežbomis! Paskliudą yra rytiocių vartojamas žodis ir reiškia rogū išmūšta, išvažinėta keliu duobė arba ir šiaip nusklesta, nuožulnia keliu vieta. Kaip ir kokių būdu autorius pritaikė šį žodį žiežboms, sunku suprasti.

Nesusiugaldymas kariniuose dalykuose matyti šiame sakinyje: "Jis, be abejo, ištuštintų savo kobūrą į mano išrištą krūtinę, ir tuo viskas pasibaigtų" (psl. 42). Atseit, paleistų visus sovinius iš pistoleto į žmogaus krūtinę. Kiekvienas bent kiek susipažinęs su rankiniais ginklais asmuo mato netikslumą. Nelietuviškas terminas "kobūras" buvo naudojamas tik pistoleto makščiai, taigi, iš "kobūro" arba iš makščies neįmanoma paleisti šūvių... Čia autorius vieton šovinių apkabos pavarto rusų atneštą makščies terminą. Netikslumų kariniuose dalykuose matyti ir kitur. Pvz. užuot vartojęs pistoleto terminą, jis mini liaudiškąjį "brauningą"... Taipogi kažkodėl pentinai rašomi klaidingai — pintinai...

Šie netikslumai taip ir liko "Dirvos" 1966 m. premijuotoj novelėj "Viskas galėjo ir kitaip susiklostyti". Dar atkarpoje skaitant premijuotą kūrinių, šis "kobūro" supainiojimas su ap-

kaba krito dėmesin, bet kai toji pati klaida atspausdinama knygoje, atrodo keista, kad net keli asmenys, per kurių rankas perėjo ši novelė, to nepastebėjo! Juk pradedant "Dirvos" novelės konkurso vertinimo komisija, tai galėjo pastebėti spaustuvinkai, korektoriai, redaktoriai, pagaliau ir pats autorius.

Galima būtų rasti knygoje ir daugiau klaidų, netikslumų ir net prieštaravimų, tačiau pakaks ir tiek. Tai rodo, kaip neatsidžia autorius paruošia rankraščius, o leidyklose iki šiol nėra apmokamų korektorių. Nuo to nuklencia raštija, skaitytojas.

Iš Vytauto Alanto laukiama tobulėjimo, kaip ir iš kiekvieno rašytojo, tačiau jis daug kur vartoja pasenusius, atgyvenčius savo amžių išsireiškimus,

Sudermanno "Lietuvių apysakos"

VYTAUTAS A. JONYNAS

Tuo pat metu, kai atklydo iš Lietuvos dailiai išleistas "Lituanistikos" bibliotekos" tomelis "Lietuviniškai", išsivijęs spaudos pasirodė Hermanno Sudermanno "Litauische Geschichten" vertimas. Dvi knygi apie tai patį kraštą — "Mažąją Lietuvą (kažkodėl "Lietuviniškai" vartojamas terminas Vakarų Lietuva) ir jos gyventojus. Abiejose Donelaičio ir Vyduono tėvynės buitis vaizduojama sveltinai, tačiau abiejų jėdomyos daugiau pažintinė prasme nei etnografinė.

Kas be ko, H. Sudermannas kažkada buvo laikomas (gal priešai ir tebe laiko) dideliu rašytoju. Stačiai netikėtina, kad jis vienu metu rungtyniavo su G. Hauptmannu. Šiandien, mūsų akimis, jo veikalai gerokai netekę blizgesio ir "Lietuvių apysakos" daugiau mus domina aprašymu, etnologiniu elementu nei pačiu turiniu, kuris, ypač antrojo apysakoj "Samdinė", gerokai nuobodus.

Sudermannas paprastai vadinamas kraštutinio realizmo, natūralizmo atstovu. Iš pateiktų vertimų sprendžiant, sunku suvokti kodėl. Kelionė Tilžen, kurią matėm ekrane, berods, su Kristina Soederbaum, yra veikiau idiliški nuotaikų apysakėlės, kuriai nestinga tikrovės spalvinimo. Kupina draminės įtampos, ji vaizduoja gėrio pergale.

Zvejys Ansas Balčius, kuriam susuko galvą fatališkoji Bušė, išplaukia su žmona Indre Tilžen, ketindamas ją pakelti pakandanti. Dievobaimingoji Indrė nutuokia kas jos laukia, tačiau pasiduoda likimui. Ir štai vandenų platybėj Ansas pastebi žmonos dvasingumą. Tilžiškių žvilgčiojimai ir Indrė įgalina jį pajusti, kiek ji patraukli. Žodžiu, jie pakeliui susiranda vienas kitą. Deja, laivelis apsisverčia. Ansas, gelbėdamas žmoną, paskęsta. Gal nusiskandina? Autorius palieka pačiam skaitytojui spėti. Epilogė Sudermannas dar papasakoja, kaip kad buvo įprasta ano meto rašytojų, kas toliau dėjos. Visa tai uždeda apysakaitė tam tikrą epochos štampos. Nežiūrint to, "Kelionė Tilžen" nėra visumoj prasidusi savo spalvingumo, nes psichologinė situacija yra tikra.

Mums, kurie nešiojamės Mažąją Lietuvą lyg nešimta iš kūno šrapneli, "Lietuvių apysakos" įdomios dar ir kita prasme. Gal Sudermannas ir buvo mažiau herrenvolkiškas, kaip kiti vokiečių stebėtojai, bet visumoj jo proza pasidaro Vokietijoj populiari dėlto, kad jis surado Ma-

žodžius, daug kur nepaiso ir kalbos grynumo. Visų šių penkių novelių stilius vienodas, pasakojimo formos. Vietomis moterų kūno aprašymai dviejai grubumu, visai netinkanti nei novelės fabulai, nei pačiam autoriui.

"Nidos" leidinys, kaip ir visada, pigios išvaizdos ir... su korektūros neišvengiamomis klaidomis. Taip pat su būdingu visoms lietuvių leidykloms eilučių netaupymu, paskutinę sakinio žodžio dalį perkeltiant į paskutinę eilutę... Dail. J. Paukštienės pieštas knygos viršelis gražus, bet nieko nesakančias.

Vytautas Alantas, NEMUNAS TEKA PER ATLANTĄ. Novelės. Viršelis dail. J. Paukštienės. "Nidos" Knygų Klubo leidinys. 79 nr. 1970 m., 263 psl. Kaina \$2.50 (nariams).

šios Lietuvos egzotika. Jis tapo "Heimatroman" — tėviškos romano dainiumi. Nesunku išvaizduoti, kad pvz. berlyniečiams toji autorius gimtinė buvo lyg kanadičiams indėnų rezervatai ar Kvebekas. Tenka pripažinti, kad Sudermann pieštas kampelį su didele meile. Apysakos įterpta net lietuviškų dainų:

Lytus lynoju, rasa rasoju,
O mudu, abudu, lova geleju.

Taip dainuoja sielininkai — dzimkiai. Tuose gabaleliuose skaitytojas jaučia pamario žemumos vėsa, žvaigždėto skliauto mižiniška svorį, didelę autoriaus lyryzmo dovana. Indrės charakteris, nors ir nupieštas keliais brūkšniais anglimi, pavergia skaitytoją savo tyrumu. Viršelio šalia ramių sodybų yra Bušė, gamtos gaivalas...

Kita apysaka — "Samdinė" — yra kur kas ilgesnė, labiau supainiota ir buitiškesnė, nors Sudermann saugotasi pabrėžti socialinį protestą. Tai istorija Marišės Tamošaitės, tarnavusios pas "viešpatį" (mūsų laikų terminu — junkerį), vėliau išmylejusios Juri, ištekejusios už Juzą. Tik į novelės pabaigą skaitytojas suvokia, kad "viešpatis" naudojo Marišę savo aištrams patenkinti, kad ji susilaukė iš jo vaiko. Sudermannas, žinoma, nepiešia kolonisto blogai, nors jis vaizduoja to krašto žmones kaip pusiau laukinius, valdomus kažkokių aištrų, pusiau pagonių, kurie juda nendrynuose, kaukų ir žemėpačių mistiškame pasaulyje.

Ar tokia buvo Mažoji Lietuva, sunku atsakyti. Ar tikrai būta tokių papročių, kaip kad aprašo Sudermannas, kas ten žino, bet autoriaus netikrumas, susidūrus su labai savitu kultūriniu pasauliu, įdomus.

Tenka apgailestauti, kad Volerto vertimas nepasijūti dideliu sklandumu. Ar tai todėl, kad Sudermann kalba labai kondensuota, šykšti žodžiais, ar todėl, kad Volertas silpnai valdo sakinį? Susidaro įspūdis, tarytum vertimas ištrauktas iš skaitytuvo (kompiuterio) gerkles. Raidės lietuviškos, žodžiai lietuviški, bet skaitydamos dardi tarsi per "germaniškes Barbarei Wortfolge" grindinį. Siuo klausimu turėtų pasisakyti kalbininkai.

Hermann Sudermann, LIETUVIŲ APYSAKOS. Išvertė V. Volertas. Chicago. Lietuviškos knygos klubas, 1970. Kaina \$3.00. Aplankas — Marijos Ambrozaitienės.

Negrįžusiam broliui Gediminui

Prabėgę metai tryš,
Ir kiek dar daug jų prabėgs?
Ir vienuoj nerami širdis,
Tyliai, tyliai kentės...

Tu išėjai kovot už laisvę,
Už paprastą laisvę žmogaus —
Negrįžai ir niekuomet negrįsi,
Sieloje aidės amžinai...

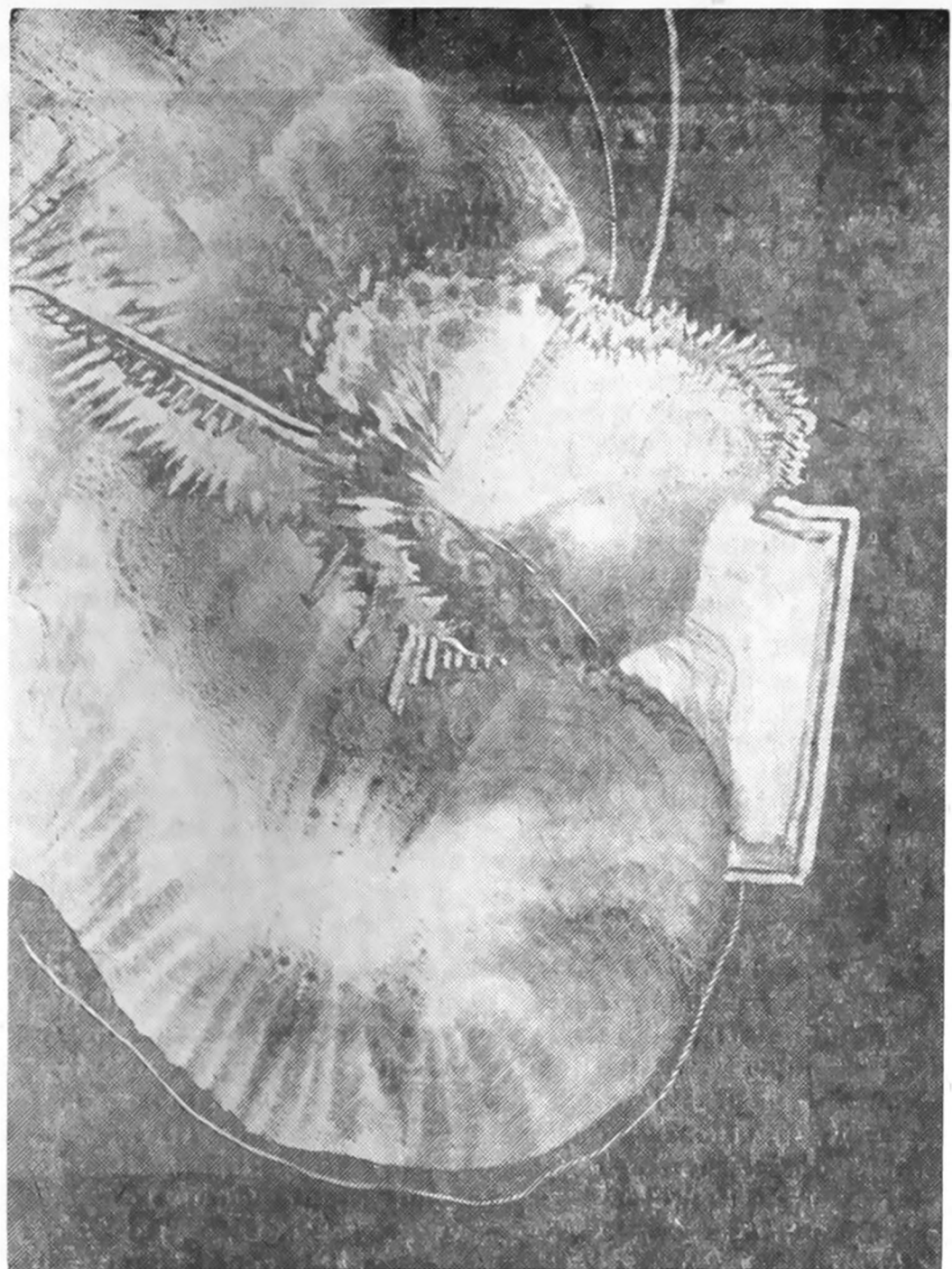
Tu negrįžai su pavasario vėju,
Su žydinčiais vasaros žiedais,
Negrįžai su aukso lapu šlamėjimu,
Su sraigėm baltom Tu negrįžai.

Tu negrįžai, o Broli, skausmas vis didėjo,
Kartais atrodė nesutyls jis širdy —
Paliko toks didis kaip audringas vėjas

Lydėt dienas gyvenimo kely...
SESUO JANINA

Lietuvių spaudos metraštis 1968. 118 psl. minkštai viršeliais. Tiražas 500 egz. Kaina \$2. Paruošė Užsienio Lietuvių Bibliografijos Tarnyba — dr. Z. Aškis, J. Svedas (red.), J. Valaitis. JAV LB Kultūros Fondo leidinys nr. 48. Chicago, 1970 m. Gaunamas pas red. J. Svedą, 1516 So. 49th Ave., Cicero, Ill. 60650, USA.

The Marian, October 1970. Religinis žurnalas anglų kalba, leidžiamas Tėvų marijonų, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629, USA.

Vienas naujųjų dail. Leono Urbono paveikslų iš ciklo A. Jo darbu paroda rengiama Toronto. Prisiškelimo par. Parodų salėje sausio 30 — vasario 7 dienomis

Atsisveikinimo paroda

Dailininko Leono Urbono laikinai įrengta studija aplankius ALFONSAS DOCIUS

Iš pasikalbėjimų su dail. L. Urbonu, spausdintų šiame laikraštyje, bei iš jo paties straipsnių ir reportažų, rašytų iš Australijos šiame kontinente įvairiems laikraščiams pažįstame Urboną kaip jautrų, pastabų, atvirą ir turinčią asmenį. Tai tas Urbonas, kurio ir išorės mes įpratę matyti — ramią, santūrią.

Tačiau tempas, kuriuo jis, kaip kūrėjas, šturmuoja šį kontinentą, mus stebina ir rodo antrašą Urbono pusę: dinamišką, intensyvią, užsispyrusią ir neatlaidžią. Septynios parodos su rengtos vienu metu laikotarpį, je įvairiuose S. Amerikos miestuose neabejotinai rodo jo energiją ir fizinę bei dvasinę ištvėrę.

Tad sunku buvo atsakyti dailininko pasiūlymo aplankyti jį jo laikinojoje studijoje (p. Kuzmo ištaiginguose namuose, netoli Maple prie Toronto). Rūpėjo pilniau suprasti "what makes him tick", kaip šis nepailstantis variklis pulsuoja. Radome dailininką visiškai pasiruošusį atsisveikinimo su Torontu ir šiuo kontinentu parodai Toronto Prisiškelimo parapijos galerijoje sausio 30 — vasario 7 dienomis. Taip pat radome jį besiruošiantį kelionei bei dviem parodom Australijoje.

Nusileidę į didžiulį "recreation" kambarį, radome galybę paveikslų — turbūt gerokai virš šimto. Ir kiekvienas jų — kaip negirdėta daina, nematytas vaizdas, naujas pergyvenimas. Nesakykite, kad lengvai pasiektas. Ne tik talento, bet ilgo ir komplikuoto darbo reikalauja išsivysčius individualaus dailininko tembro. Ypač abstraktinė kryptis neatsiejama nuo kūrybiškumo, išradimo, įvairumo, ku-

riuo, neabejojame, dail. Urbono paveikslai ir pasižymi. Nebūtų per daug, jei pridėtume virtuoziską tapybinę techniką, eleganciją, spalvingą kultūrą ir gera orkestraciją. (Pastarąjį terminą pasiskolinai iš paties dailininko leksikono). Tai anaipol nėra "pasidrabstymai", kaip kažkas prisidengęs P. Albos sijoną bandė Urbonui įgelti po parodos praeitais metais "N. Lietuvoje". Jis, išsibėgęs, net dadasio Kurt Schwitters žodžius priskyrė Davidui.

Bene 32 atsisveikinimo parodai skirti darbai jau įreminėti ir sugrupuoti atskirai. Visi nauji, niekur nerodyti, sukurti šiame kontinente. Atkreiptinas dėmesys į atskirų paveikslų spalvines nuotakas, mikliai sulaužomas plokštumas, skirtas sukurti pusiau iluziniam erdvės išpuidžiui. Pastebėtinas subėgancijai ir susikertančių formų turtingumas. Vizijos, mįslės, intriguojančios paslaptys.

Dvi Toronte seniau įvykusias dail. Urbono parodas man teko maloni pareiga aptarti šio laikraščio skiltyje. Abu kartų jo darbuose teko įvėlgti duomenis, dėl kurių Urbonas yra tarpauitinėje plotmėje garsėjantis dailininkas. Ši atsisveikinimo paroda patvirtins tą patį, tik gal dar ryškiau ir išpuidgiau.

Su dailininku peržvelgę likusius paveikslus. Kelį jį labai didelio formato ir visa daugybė mažesnių turės ruošti didėlen kelionė. Jie neturėjo laimės surasti šiame kontinente prietvė, kaip kad lengvai pasiektas. Ne tik talento, bet ilgo ir komplikuoto darbo reikalauja išsivysčius individualaus dailininko tembro. Ypač abstraktinė kryptis neatsiejama nuo kūrybiškumo, išradimo, įvairumo, ku-

Atsiųsta paminėti

neralekreter Adam Gruenbaum, 8 Muenchen 15, Lessingstr. 5, W. Germany.

Lietuvių Dienos nr. 9, 1970 m. lapkritis. Mėnesinis žurnalas lietuvių ir anglų kalbomis, 4364 Sunset Blvd., Hollywood, Cal. 90029, USA.

Ateitis nr. 8, 1970 m. spalio. Mokslinių Ateitininkų Sąjungos leidžiamas žurnalas, gaunamas pas administratorių J. Polikaitį, 7235 So. Sacramento Ave., Chicago, Ill. 60629, USA.

The Baltic Review 37. Šio numerio vyr. red. — Bronius Nemickas. Žurnalas adresas: The Baltic Review, 29 West 57th St., New York, N. Y. 10019, USA.

CHIESA IN LITUANIA. Situazione attuale. Lietuvių kunigų laikisai Sovietų Sąjungos vyrausybei ir dabartinė Katalikų Bendorijos būklė sovietų okupu. Lietuvoje. 32 psl. minkštai viršeliais. Išleido Kunigų Vienybė Romoje. Adresas: A cura dell'Unione Sacerdoti Lituani in Italia, Piazza Asti 25, 00182 Roma, Italy.

ELENCHUS SACERDOTUM LITUANORUM IR VARIIS STATIBUS PRO A. D. 1970. Lietuvių kunigų sąrašas, redaguotas kun. dr. Tito Narbuto, išleistas Kunigų Vienybės. 62 psl. minkštai viršeliais. Kaina \$1. Leidinys gaunamas pas redaktorių: Rev. T. Narbutas, 1922 Leo St., Dayton, Ohio 45404, USA.

Bronius Budriūnas, LIETUVIO GIESMĖ mišriam chorui, premijuota PLB valdybos tautinių giesmių konkurse 1968 m. JAV LB Kultūros Fondo leidinys nr. 47. Chicago, 1970 m. Kaina \$0.50. Gaunama pas autorius Br. Budriūną, 2620 Griffith Park Blvd., Los Angeles, Cal. 90039, USA.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

PROF. DR. R. SILBAJORIO veikalą apie keturiolika išsivijusių lietuvių rašytojų "Perfection of Exile: Fourteen Contemporary Lithuanian Writers" išleido Oklahomos universiteto leidykla, gavusi JAV Lietuvių Fondo \$3.000 finansinę paramą. Pirmąją recenziją prieš Kalėdas paskelbė Oklahomos universiteto Norman miesto laikraštis "The Norman Transcript", nušviesdamas dabartinę lietuvių tautos ir literatūros būklę, supažindindamas skaitytojus su knygyn įtrauktais rašytojais bei jų kūryba. Recenzijos antraštė — "Book Discusses Lithuanian Writers".

STEPO ZOBARSKO vadovaujama "Manyland Books" leidykla šiemet išleis dvi lietuvių autorių knygas anglų kalba. Vasario mėnesį iš spaudos išeis kun. Stasio Ylos Stutthof koncentracinės stovyklos atsiminimai "A Priest in Stutthof", kurių lietuviškoji laida yra žinoma kaip "Žmonės ir žvėrys dievų miške". Pavasarį skaitytojus turėtų pasiekti J. Tumo-Vaižganto apysakų rinkinys "Sin at Easter". Pagrindinė vieta jame tenka "Nebyliai".

MELBURNO LIETUVIŲ NAMUOSE moderniosios tapybos darbų paroda surengė du Australijos lietuvių dailininkai — Adomas Vingis ir Undinė Adamkavičiūtė-Padoms. Eilę jų darbų, kaip kalėdinę dovana, nusipirko lietuvių. Parodoje išstatyti paveikslai kainavo 20—50 dolerių.

DETROITO ALKOS DRAMOS sambūris, vadovaujamas rež. Justo Pusdėsio, sausio 30 d. 7 v. v. Lietuvių Namuose rengia Kazio Binkio kūrinių spektaklį, kuris bus pradėtas "Generalinės repetacijos" prologu ir baigtas humoristinių poemų bei eilėraščių skaitymu. Programoje dalyvaus gausus būrys jaunimo.

TELEVIZIJOS IR FILMU AKTORIUS Kaz Garas (Kazys Gaizutis) yra pakviestas atlikti pagrindinį vaidmenį ABC televizijos bendrovės kuriamam filme "The Sheriff". Jis taipgi vaidina NBC televizijos serijinėje programoje "Strange Report" ir yra dalyvavęs tos pačios bendrovės viename "Interns" programos epizode.

ŽIEMOS DAILES PARODA vasario 13—21 d. d. Brooklyno Kultūros Židinys rengia JAV LB Niujorko apygardos valdyba. Dalyvauti kviečiami visi Niujorko ir kituose Atlanto pakrančių miestuose gyvenantieji lietuvių dailininkai, ypač dailės studijas baigę jaunimas, kurie kartais lieka nepastebėti ir dėlto atitrūkta nuo lietuviško gyvenimo. Parodos ir registracijos reikalais prašoma kreiptis į dail. J. Bagdoną, 85-59 88 St., Woodhaven, N. Y. 11421. Tel. 441-2374.

KAUNIETIS PASTORIUS V. Vokietijoje Alfred Franzkeit išvertė į vokiečių kalbą Marijos Peckauskaitės - Satrijos Raganos novelę "Irkos tragedija". Vokiškos novelės vertimas jau atspausdintas Lietuvos vokiečių metraščio "Heimatgruss" 1971 m. laidoje.

DAIL. MAGDALENA STANKŪNIENE, laimėjusi eilę premijų grupinėse amerikiečių dailininkų parodose, Čikagos M. K. Čiurlionio galerijoje surengė individualią savo 40 darbų parodą. Lenkytojų dėmesio centre buvo jos 12 didelio formato medžio raizinių, vaizduojančių Lietuvos kaimo žmonių buitį, darbus, aplinkos grožį. Šis ciklas primena K. Donelaičio "Metus", nes jame taip pat atsispindi visi keturi metų laikai — pavasaris, vasara, ruduo ir žiema. Dail. M. Stankūnienė išstato ir keletą savo vitražų, susilaukusių nemažos dėmesio jos ankstyvesnėse parodose. Jos tapybos darbuose vyrauja šviesi, optimistinė žmogaus nuotaika.

KALBININKAS DR. PR. SKARDZIUS parądo du mokslinius darbus — "Ankstyvesnė ir dabartinė bendrinės kalbos vartoseną", "Lietuvių vandenvardžių su -ni". Pirmajame jis nagrinėja prieškarinės ir pokarinės mūsų bendrinės kalbos normas, kritėrijus, taisyms, vertimus, svietimas įtakas, antrajame svarsto tokių vandenvardžių, kaip pvz. Alantas, Alanta, Dabinta, Germantas, Miežinta, vartoseną, darybą ir ankstyvesnę reikšmę. "Ankstyvesnės ir dabartinės bendrinės kalbos vartoseną" išleis Algimanto Mackaus Fondo lėšomis Pedagoginis Lituanistikos Institutas, o darbas apie vandenvardžius bus paskelbtas Lituanistikos Instituto leidžiamoj trečiojo "Lituanistikos darbų" knygoj, kurią redaguoja Vincas Maciūnas.

MENO IR LITERATūros VAKARA Bradford, Britanijoje, surengė Vyčio Klubas, vadovaujamas St. Grybo. Beveik visą programą dalyviai pagrindinių dmesį skyrė poezijai — A. Bučys, E. Navickienė, lietuviškais motyvais rašanti anglė poetė Irene T. Dickinson ir kun. J. Kuzmickis-Gailius. Šis programos dalis buvo papildyta prieš dvejus metus mirusio poeto A. Dičpetrio eilėrašiais. Proza atstovavo savo paskutinio romano ištrauką skaitęs R. Spalis ir kun. J. Kuzmickis-Gailius autobiografiniu rašiniu "Skarelė ir as". Lygiagrečiai surengtoje meno parodoje savo piešinius buvo išstato A. Bučys, drožinius bei kitus tautodailės kūrinius — A. Steponavičius, J. Adamonis ir J. Siauka.

K. V. BANAICIO OPEROS "Jūratė ir Kastytis" klavyra paruošė spaudai muz. Jonas Zdanius.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

LIETUVOS RASYTOJŲ SĄJUNGA narių eiles papildė 10 literatūros kritikų, poetų ir prozininkų. Sąjunga priimti literatūros kritikai: 1927 m. gimęs Vilniaus pedagoginio instituto lietuvių ir užsienio literatūros fakulteto dekanas, docentas ir filologijos mokslų kandidatas Vitas Areska; 1940 m. g. Mokslių Akademijos lietuvių kalbos ir literatūros darbuotojas, filologijos mokslų kandidatas Kestutis Nastopka; 1935 m. g. to paties instituto darbuotojas ir filologijos mokslų kandidatas Ričardas Pakalniškis; 1925 m. g. gydytojas Jokūbas Skliutauskas. Oficialaus pripažinimo taipgi susilaukė 1933 m. gimęs mokytojas Juozas Glinskis — už apsakymų rinkinį "Verdenės", kun. A. Strazdelio atminimui skirtą dramą "Grasos namai"; 1939 m. g. Jonas Mačiukevičius — už apsaką "Laikrodžiai nesustoja", "Rojaus kampelis" ir poezijos rinkinį "Kraujo analizė"; 1946 m. g. žurnalistas Juozas Marcinkevičius — už eilėraščių knygą "Rudens šalis"; 1943 m. g. Kauno politechnikos instituto filosofijos katedros asistentas Vytautas Martinkus — už apsakymų rinkinį "Loterija" 1969 metų "Pirmosios knygos" applanke ir "Pergalėje" paskelbto romano "Akmenys" fragmentus; 1932 m. g. žurnalistas Pranas Raščius — už satyrinių eilėraščių knygas "Pirstai tarp durų", "Slegiam sūrį", su V. Griuckiu parašytą libretą B. Gorbulskio satyrinei operai "Frank Kruk"; 1942 m. g. žurnalistas Algimantas Zurbas — už apsakymų rinkinį "Svetimas pabučiavimas" 1965 metų "Pirmosios knygos" applanke ir atskiru leidiniu išleistas apsakymus "Viena prie stalo". Čia tenka paaiškinti, jog "Pirmąją knygą" sudaro kasmet debituojančių kelių poetų ir prozininkų kūrybos rinkinukai, sudėti į bendrą applanką.

VILNIAUS KONSERVATORIJĄ atžymėjo muzikologų tėvų vadinamo prof. Juozo Gaudrimo 60 metų amžiaus sukaktį. Jis yra muzikos istorijos katedros vedėjas ir meno mokslų daktaras, parašęs trijų tomų studiją "Iš lietuvių muzikinės kultūros istorijos", kuriai buvo paskirta 1968 m. respublikinė premija. Sukaktuvinkas, baigęs obojus ir karinio orkestro dirigento klases Kauno konservatorijoje, 1935-57 m. grojo radijo, filharmonijos, operos ir baleto orkestruose. I muzikos istorijos dirvoje prof. dr. J. Gaudrima atvedė Kauno universitete studijuotą klasiškinę filologiją, konservatorijoje įgys to žinios, orkestruose gauta patirtis, dėmesys lietuvių muzikos istorijai. Jo iniciatyva Vilniaus konservatorijoje buvo pradėti ruošti muzikologai, kurie šiandien darbuojasi įvairiose muzikinio gyvenimo srityse.

KAUNO POLITECHNIKOS INSTITUTO docentas Vytautas Plūnas, mechanikos katedros vedėjas, Maskvoje sėkmingai apgynė technikos mokslų daktaro disertaciją "Hidrotechninių užduočių virpesiai". Dr. V. Plūnas šioje disertacijoje teoriskai nagrinėja styrių sukūjimosis, lankstymosis virpesius skystyje, sukurė šių virpesių teoriją ir naujus jų skaičiavimo metodus.

DAINOS IR LITERATŪROS vakarą Alytuje surengė kompoz. J. Gaižauskas ir poetas A. Matutis. Jų sukurta dainas atliko Vilniaus televizijos ir radioj. sol. S. Laurinaitis, pianinu palydima G. Nūtautaitė. A. Matutis skaitė savo naujausius eilėraščius. Programoje dalyvavo ir Gaižausko šeimos kapela.

KLAIPĖDOS DRAMOS TEATRO vyr. rež. Povilas Gaidys paruošė pirmąją šiemetinę premjerą — dvi vėnavėsmes Kazio Sajos komedijas "Poliglottas" ir "Abstinencas", nagrinėjančias šeimos, moralės ir žmogaus santykio su visuomene temas. Scenovaizdžius sukūrė dail. I. Ivanovas, muziką — kompoz. T. Makaišas, pagrindinius vaidmenis — aktoriai M. Černiauskaitė, E. Gaigalaitė, N. Sabulytė, V. Paukštė ir V. Kancleris.

MOKSLŲ AKADEMIJOS centrinės bibliotekos rankraščių skyriuje baigtas tvarkyti Lietuvos pravoslavų konsistorijos ir dvasininkų seminarijos archyvas turi daug XVI—XIX š. dokumentų lotynų, lenkų ir senąją slavų kalba. Anuometinio mokslo lygi Lietuvoje atskleidžia seminarijos dėstytojų filosofijos, retorikos, matematikos traktatai, paskaitų konspetaki, disertacijos. Idomos medžiagos apie Vilnių bei jo ryšius su kitais miestais yra gerai išsilaikiusiame XVI—XVIII š. rankraščių knygų rinkinyje.

PANEVŽIO KULTŪROS RŪMUOSE parodą surengė liaudies dail. Petras Kalvelis, išstato 25 akvareles. Lankytojams praėjusią vasarą primena akvareles "Nidos uotė", "Gintaro įlanka", "Juodkrantė", "Vakaras Nidoje", "Kopos", "Audra", "Anykščiai", "Ilgailina" ir kt.

VILNIAUS DAILES PARODŲ rūmuose atidaryta dešimties kauniečių estampų paroda.

KLAIPĖDOS KULTŪROS RŪMUOSE pradėjo darbą jaunimui skirtas klubas "Jaunystė", kuriame bus rengiami pokalbiai apie dailę, muziką ir literatūrą. Jiems vadovaus meno ir mokslo veikėjai, vidurinių mokyklų dėstytojai. "Jaunystėje" bus suorganizuoti ir veiks atskirų meno sričių rateliai.

V. Kst.

Dail. Leonas Urbonas

Iš ciklo A

UNITED TRUST

QUEBEC — ANNETTE, \$2,900 įmokėti, 6 kambarių, dviejų augstų namas, įvažiavimas ir vieta garažui, 2 virtuvės. Atvira skola 7%. Tuojau galima užimti.

BLOOR — CLENDENAN, \$3,200 įmokėti, viena atvira skola 8%. Atskiras, mūrinis dviejų augstų namas. Dvi virtuvės ir dvi prausyklos. 7 dideli kambariai. Galima užimti už mėnesio laiko.

JANE — ANNETTE, \$25,900 prašoma kaina. Vienaugstis, mūrinis 5 kambarių namas. Įvažiavimas ir garažas. Tuojau galima užimti. Reikėtų gal \$4,000 įmokėti. Arti susisiekimo ir krautuvų.

BLOOR-WINDERMERE, \$28,500 prašoma kaina. 6 kambarių, atskiras, mūrinis namas. Garažas ir įvažiavimas. Tuojau galima užimti. Viena skola.

BLOOR — DUNDAS, \$2,500 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas,

garažas ir įvažiavimas, dvi virtuvės, gražiai įrengtas rūsys. Arti visu patogumų.

RONCESVALLES — DUNDAS, krautuvė ir butas antrame aukšte. Prašoma kaina \$27,900. Įmokėti \$6,500. Viena atvira skola 10 metų. Įvažiavimas ir garažas. Krautuvė bus tuščia už mėnesio.

BABY POINT, septynių kambarių, atskiras, mūrinis namas. Garažas ir privatus įvažiavimas, vandens - alyvos šildymas, dvi prausyklos ir dvi virtuvės. Kaina \$31,900. Tuojau galima užimti.

SMYTHE PARK, \$31,000 — 6 kambarių vienaugstis (bungalow), mūrinis namas. Garažas ir privatus įvažiavimas. Vandeniui alyva šildomas. Viena skola. Arti visko.

Reikalingi namai pardavimui

B. SAKALAS

2320 BLOOR ST. WEST TEL. 762-8255
Namų telef. 766-8479

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

Kasos valandos:

Pirmad. 10-3
Antrad. 10-3
Trečiad. uždaryta
Ketvirtad. 10-3
ir 4.30-7
Penktad. 10-3
ir 4.30-8
Šeštad. 9-12
Sekmad. 9.30-1

MOKA:

už term. indėlius 2 metams 7 3/4%
už term. indėlius 1 metams 7%
už taupomąsias s-tas (savings) 6%
už depozitus-čekių s-tas 5 1/2%

DUODA PASKOLAS:

asmenines — iki \$10,000 9%
nekiln. turto — iki \$30,000 8 1/2%

Nemokamas visų narių gyvybės draudimas pagal santuopų dydį iki \$2,000 ir asmeninių pasukų — iki \$10,000. Parduodame American Express kelionių čekius ir International Money Order — pinigines perlaides. Priimame mokėjimus už nekiln. turtą, telefoną, elektrą, vandenį ir dujas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS LIETUVIAMS

PROGRESS REAL ESTATE LTD. REALTOR

1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

BABY POINT — JANE ST. Įmokėti tik \$6,000, atskiras, mūrinis, 6 gražūs kambariai, didelė ir moderni virtuvė. Vandeniui alyva šildomas, garažas su geru privažiavimu. Prašoma kaina \$28,500, vertas apžiūrėti.

KEELE ST. — ANNETTE. Gerų pajamų namas. 10 didelių kambarių, 4 pirmajame aukšte ir prausykla. Trys atskiri butai, šoninis plotas įvažiavimas, dvigubas garažas. Namai arti krautuvų ir pirkau susisiekimo. Įmokėti tik \$7,000, geras pirkynys.

JANE — DUNDAS. Tik naujai pastatytas, gražų plytų, 6 dideli kambariai, moderniai įrengta virtuvė, didžiulis kiemas. Idealus pirkynys amatininkui, nes yra galimybė turėti savo dirbtuvę. Įmokėti apie \$7,000 — 8,000. Galima tuoj užimti.

DURIE ST. — ANNETTE. Patogus dviejų butų 10 kambarių namas per du aukštus. Mūrinis, atskiras, geras nuomojimui. Dvigubas garažas, įmokėti apie \$10,000. Namai be skolų.

DUODAS — RUNNYMEDE. Gelių krautuvė, gerai einanti prekyba ir 9 kambarių atskiras namas. Įrengtas rūsys, dvigubas mūro garažas. Įmokėti už viską \$25,000.

S. JOKUBAITIS

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI
Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

AUTOMASINŲ PARENGIMAS ŽIEMAI, pagrindinis patikrinimas ir sutaisymas, greitas ir sąžiningas patarnavimas.

Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College)
Sav. FRANK PETIT Tel. 531-1305

F. SENKUS REAL ESTATE
1997 Dundas St. W. . Tel. 533-4414

P. T. SERVICE CENTRE (Buvo — A. P. Garage)

5320 DUNDAS ST. W., ISLINGTON (priešais Canadian Tire)
Kviečiame visus klientus apsilankyti mūsų naują garažą ir gazono stotį. Gazonas, tepalai, padangos, baterijos ir visi automobilių remontai. Darbas atliekamas kuo sąžiningiausiai. Garantuoti naujos dalys, geras patarnavimas, nuosavas vilkikas ir t. t.

Savininkai: Antanas Paškevičius ir Juozas Tamošiūnas, oficialiai pripažinti mechanikai
Telefonas 239-6601. DARBO VALANDOS — nuo 7 v.r. iki 8 v.v.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

Vaistai, kosmetikos prekės, trejos devynerios ir kt.
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

Extra Realty Ltd.

758 DOVERCOURT RD., TORONTO 4. TEL. LE 1-1161

BATHURST — EGLINTON, \$10,000 įmokėti, mūro, atskiras, 12 kambarių, per du aukštus, 3 virtuvės, 3 prausyklos, 3 visai atskiri įėjimai, garažas, priv. įvažiavimas, sklypas 50'x150'. Metinės pajamos \$5,700. Liks viena skola 10 metų iš 9%. Prašoma kaina \$44,900. Savininkas išvyksta iš Toronto.

BLOOR — INDIAN RD., mūrinis, atskiras 6 kambarių per du aukštus namas, garažas, privatus įvažiavimas. Prašoma \$21,900.
J. KUDABA Namų telef. 783-2105

KANADOS ĮVYKIAI

Atkelta iš 1-mo psl.

Kas "Narodny Bank of London" planuoja atidaryti savo skyrių Kanadoje, kur finansinės operacijos būtų galima atlikti ir su amerikiečiais. Ši žinia tuo tarpu dar nėra oficialiai patvirtinta, bet ją skelbia patikimi šaltiniai. Naujasis skyrius bus atidarytas Montrealyje arba Toronte.

Kanada jau atidarė savo ambasadą Pekinge. Laikiniai jai vadovaus reikalų vedėjas John Fraser, kol bus paskirtas ambasadorius. Šiuo metu ambasadoje jau yra 12 kanadiečių diplomato ir trys žmonos. J. Fraser buvo priimtas Kinijos užsienio reikalų viceministerio Chiao Kuan-hua, kuriam yra tekę vadovauti Kinijos delegacijai, vedusiai pokalbius su sovietais sienų klausimu. Spėjama, jog Kinijos ambasadoriumi Kanadai greičiausiai bus paskirtas užsienio reikalų ministerijos pareigūnas Hsu Chungang. Pagal 1970 m. spalio 13 d. pasirašytą diplomatinį santykių užmezgimo sutartį ambasadoriai turi būti paskirti pusės metų laikotarpiu. Pirmasis Kanados ambasadoriaus uždavinys — pokalbiai su Kinijos vyriausybe dėl orinio

susisiekimo atidarymo. Canadian Pacific Airlines bendrovė tikisi gauti teisę savo keleiviniams lėktuvams nusileisti Pekingo ir Sanchajaus aerodromuose.

Ontario pilietybės ministerija pradėjo leisti imigrantams skirtą mėnraštį "Newcomer News". Jis siuntinėjamas anglų kalbos kursams lankantiems imigrantams. Mėnraščio puslapiuose skelbiamos iš laikraščių imamos žinios apie Ontario provinciją, jos paslaugas, pagrindinius įvykius. Jos yra perredaguotos į keturias versijas, atitinkančias imigrantų anglų kalbos mokėjimo lygį. Tikimasi, jog šio mėnraščio skaitymas padės imigrantams greičiau pramokti angliskai.

Kvebeko angliškose mokyklose nuo sekandžio rudens prancūzų kalba bus pradėdama dėstyti I skyriuje, kai tuo tarpu lig šiol prancūzų kalbos pamokos buvo privalomos tik nuo III skyriaus. Angliškų gimnazijų mokiniai turės laikyti prancūzų kalbos egzaminus ir įrodyti, kad jie pakankamai įsisavinę antrą oficialią Kanados kalbą.

DIPLOMATŲ GROBIMAI

(Atkelta iš 1 psl.)

riuomene ir policija dar vengia, bet pasilengvėję susidūrimuose ir jų kelioliuka krito. Apie tris šimtus jų yra už grobų, bet spėjama, kad šis subversyvinė organizacija su savo pagalbiniams šakomis dar turi arti poros tūkstančių aktyvistų, ju tarpe ir moterų. Verbuojami daugiausia iš prailavinusio jaunimo, studentų, moksleivių ir keisčiausia — iš pasiturinčių sluoksnių. Dalguma simpatikų, įvairių rėmėjų taip pat ne iš darbininkių. Turit artimus ryšius su panašiomis revoliucinėmis organizacijomis Argentinoje, Brazilijoje ir kitur.

Prie visų sunkumų, kuriuos pastaraisiais metais Urugvajaus gyventojai patyrė, teroristų

siautėjimas kelia daugiausia nerimo. Jei per trejus metus emigravo 50,000 jaunų urugvajiečių, šiokių ar tokių technikų, tai ne vien dėl didelių ekonominių sunkumų. Kiti nepasitikimi politinė padėtimi, prisibijo "kubanicizacijos", kaip jau darosi Bolivijoje, Čilėje ir kitur.

Diplomatinių atstovų turi pagrindo dar daugiau nerimti. Vieni augstesniojo rango diplomatai persikelia kitur, kiti dar lieka nežinodami savo nelaimingos dienos ir valandos. Išskyrus komunistinių kraštų diplomatus, visi kiti negali jaustis saugiai. Tokiose dramatiškose aplinkybėse diplomatinio korpuso dekanas apašt. nuncijus arkiv. A. Sepinski posėdžiavo su likusiais ambasadoriais bei atstovais. K.

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJE

Lietuvos moterų rankinio rinktinė viešėjo R. Vokietijoje, kur žaidė 4 rungtynes ir visas laimėjo. Pirmose rungtynėse lietuvaitės įveikė Leipziger SK 14-10. Toliau jos nugalėjo Hale 10-7, Magdeburgą 14-13 ir Blankenburgą 21-15.

Uždarytų patalpų lengv. atletikos rungtynės Vilniuje šuolininkai pasiekė gerų pasiekimų. K. Sapka šuolyje į aukštį perskoko 2.18 m. Tai geriausia šiuo metu pasiekė pasulėje. M. Starkutė šuolyje į tolį nusoko 6.16 m.

Vilniaus Statybos krepšininkai viešėjo R. Vokietijoje ir sužaidė 4 rungtynes. Vilniečiai dvejais rungtynėms laimėjo ir dvejais pralaimėjo Mokslių Akademijos komandai 90-86 ir R. Vokietijos rinkinii 74-71.

Krepšinio pirmenybėse, surengtoje Sov. Sąjungos, geriausiai laikosi Vilniaus Kibirkšties komanda, kuri yra III vietoje ir tik vienu tašku atsilikusi nuo pirmos vietos. Vyrų pirmenybėse Kauno Žalgiris ilgai laikėsi pirmąjį vietą, tačiau po kelių pralaimėjimų nusmuko į VI v.

AUSROS ŽINIOS

BC lygoj Ausros jauniai pralaimėjo Vyčio jaunims 57-46. Žaidė: E. Norkus, E. Stravinskas 9, L. Plačinskis 10, J. Vaskevičius 2, A. Janeliūnas, Bartusevičius 8, Faryniar 17. Treneris — D. Laurinavičius.

Jaunučiai (midgets) sužaidė 22:22 su Vyčio jaunučiais. Treneris — A. Nausėdas.

TORONTO MIESTAS 1971 METŲ NEJUDOMO TURTO MOKESČIAI

DALINĖS SĄSKAITOS

Pagal savivaldybės įstatymo reikalavimus ir nuostatą 9-71, priimtą miesto tarybos 1971 metais sausio 20 dieną, pirmieji trys nejudomo turto mokesčių mokėjimai 1971 metais yra taip išdėstyti:

visame mieste	pirmas mokėjimas	antras mokėjimas	trečias mokėjimas
	vasario 10 d.	kovo 31 d.	gegužės 19 d.

Čia minimi mokėjimai sudaro dalinę 1971 m. mokesčių sąskaitą, apskaičiuotą pagal paskutinį 6 mėnesių mokesčius praėjusiais metais. Sąskaitos mokesčių likučių bus paruoštos apie šių metų vidurį ir jos bus taip pat išdėstytos į tris mokėjimus. Tuo būdu mokesčiai mokami per šešis kartus vietoj buvusių trijų. Dabartinis mokesčių išdėstymas duoda žymiai daugiau laiko.

Visos dalinės nejudomo turto sąskaitos jau yra išsiųstos. Mokesčių mokėtojai, kurie iki šiol dar negavo mokesčių sąskaitų, turi tuojau kreiptis į mokesčių informacijos skyrių miesto rotušėje arba paskambinti telefonu 367-7115.

MOKESČIŲ MOKĖJIMAI

Mokesčiai gali būti sumokami tose vietose, kurios nurodytos prie mokesčių sąskaitų pridėtoje brošiūroje. Prašome įsidėmėti, kad bankai priima mokėjimus iki paskutinės mokėjimo datos. Tačiau norint gauti išankstinio mokesčių sumokėjimo pažymėjimus, reikia sumokėti miesto rotušėje asmeniškai arba pasiųsti paštu.

W. M. CAMPBELL,
City Treasurer

Ateitininkų žinios

Jaun. mergaičių ir berniukų susirinkimai įvyks sekmadienį, sausio 31 d., 2 v. Mergaičių susirinkimai vyks L. V. Namuose, berniukų — Priskelimo par. patalpose. Šį sekmadienį susirinkimai užtruks dvi valandas. Tėvai, kurie atvežė vaikus laukia, prašomi laukti kambaryje šalia klebono raštinės. Visi jaunesnieji berniukai ir mergaitės privalo būti na dalyvauti.

Vyr. moksleivių bendras ir svarbus susirinkimas įvyks taip pat sekmadienį, 5 v. p. p. Dalyvavimas būtinas.

Studentai ateitininkai rengia slidinėjimo savaitgalį — sausio 29 — 30 d.d. Savaitgalio metu taip pat rūšdinamas simpoziumas tema "Lietuviai studentai universitete". Studentai, kurie ruošiasi vykti, prašomi paskambinti Alg. Juzukoniui, tel. 231-6619.

Naujai išrinktas tėvų komitetas pasiskirstė pareigomis: pirm. J. Juzukonis, vicepirm. L. Nakrošienė, izd. L. Duda.

Ateitininkų Vasario 16 minėjimas — sekmadienį, vasario 7, tuoj po 10 v. Mišių.

Muzikos ir literatūros popietė, kurią kas metai organizuoja tėvų komitetas, įvyks kovo 14 d. Programa bus atliekama paties jaunimo.

Vyr. moksleivių ir jaunųjų bei jaunųjų susirinkimuose visi nariai bus tikrinami pagal sąrašus. Negalį d kokių nors priežasčių atvykti prašomi pranešti savo būrelio vadovams.

Skautų veikla

• Išvykos į Europą reikalauja Kanados rajono vadas S. K. Batūra sušaukę jau du pasitarimus. Nutarta kelionę organizuoti ir į sukaktyvinę stovyklą Vokietijoje, kur bus paminėtas 25 m. lietuviškos skautijos darbas išeivijoje. Stovykla įvyks Schwezingene liepos 19-31 d. Iš Toronto išvykstama bus 2 savaitės anksti. Numatyta aplankyti V. Europos valstybes. Suinteresuotus kviečiame sekėti šį "T2" skyrelį, kuriame bus teikiama visa informacija. Registraciją vykdyti sutiko S. M. Vasiliauskienė, tel. CL 1-5126.

• Jūrų skautės kiekvieną ketvirtadienį, 7.30 v.v., renkasi pas P. Vaitonienę, kur pradėdama ruošti Kazuko mugelį. Reguliarius sveikus, pradedant sausio 25 d., bus kas antrą sekmadienį, 3 v. p.p. pas vadovę ps. A. Biškevičienę.

• Mindaugo dr-ės sueiga — vasario 1, pirmadienį, 7 v.v., skautų būkle. Visi atsinėja namų darbus.

• LSB jūrų skautų skyriaus vedėjas jūr. ps. A. Empakeris sausio 16-17 d. lankėsi Čikagoje, kur turėjo eilę pasitarimų jūrinio skautavimo klausimais.

• "Satrijos" ir "Rambyno" tuntu skautų-čių draugovės su vadovais-vėmis ir tėvais dalyvauja šį šeštadienį, sausio 30 d., 12 v., prie miesto rotušės K. B. Bendruomenės ruošiamose demonstracijose, kuriose visi vieningai turi išreikšti protestą rusams-okupantams, nutiesusiems tautietį Simokaitį mirties bausmę už bandymą prasižvelti laisvėn. Dalyvaukime visi skautai-tėsi!

• "Satrijos" tuntu tuntu pavaduotoja sutiko būti S. D. Keršienė, C. S.

AUKOS TAUTOS FONDUI

Vertindami Beržinskų ir S. Kudirkos žygdarbius jau matome, kad Lietuva yra didvyrių žemė. Jie ne tik sukrėtė Sovietų Sąjungą, bet ir sudarė visą pasaulį. Tokių neatsirado net daug didesniės tautos. Būkim tikri tos žemės vaikai. Vasario 16 minėjimu prisideda Tautos Fondo 1971 metų vajus. Aukodami parodykim, kad mes verti to garbingo vardo.

Tautos Fondo Atstovybė

PAGREITINTI LAIŠKAI

Visuotinis nusiskundimas Kanados pašto lėtumu ir netvarka priverė vyriausybę pakviesti naują ministrį J. P. Côté, kuris pakeitė nesėkmingą J. E. Kierans. Naujasis ministris pakeičė pagreitinto pašto sistemos įvedimą, kurioje pirmos klasės paštas pasiekia adresatą sekandią dieną. Tos sistemos įvedimą ministris pakeičė atvykęs į Torontą, nes čia pradėdamos šis bandymas nuo š. m. vasario 1 d. Jeigu čia jis bus sėkmingas, sistema bus išplesta visoje Kanadoje iki 1972 m. Pagrindinis tos sistemos reikalavimas — įmesti laiška pašto dėžutėn iki 11 v. ryto arba specialion dėžutėn — iki 3 v. p. p. Specialios pašto dėžutės bus išdėliotos tankiausiai apgyventuose miestuose rajonuose prie didesnių kryžkelių. Jos bus atžymėtos horizontalinėmis baltomis — mėlynomis juostomis ir atitinkamai užrašais. Kol kas ši sistema apims tik didesnius miestus. Laiškai, įmesti pašto dėžutėn iki 11 v. r., sekandią dieną pasiekia centrinės, pietinės ir rytinės Ontario provincijos miestus ir šias vietas: Calgary, Edmonton, Halifax, Moncton, Montreal, North Bay, Quebec, Regina, St. John's, Saskatoon, Sault Ste Marie, Sudbury, Thunder Bay, Vancouver, Victoria, Winnipeg.

Laiškai, įmesti specialion pašto dėžutėn iki 3 v. p., sekandią dieną pasiekia adresatus didesniuose Ontario miestuose ir Montrealyje. Bet tai neličia šeštadienių ir sekmadienių.

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

Telefonai: LE. 6-2738 1611 Bloor St. W.
LE. 6-2664 Toronto, Ontario

JANE — BLOOR, jaukus 5 kambarių, atskiras, mūrinis vienaugstis; naujas šildymas, dvigubas garažas su šoniniu įvažiavimu; prašoma kaina \$26,500.

WINDERMERE — BLOOR, atskiras 7 kambarių mūrinis namas, kvadratinis planas, 2 virtuvės, augstas rūsys, garažas su plačiu įvažiavimu, puiki vieta, netoli Bloor gatvės; apie \$10,000 įmokėti, žemas išimokėjimo nuosimtis.

BLOOR — JANE, didelė krautuvė ir 5 kambarių butas, dvigubas garažas, puiki - jūdi vieta, tinka betkokiam verslui; dabar išnuomota už \$400 mėnesiui ir nuomininkas viską apsimoka; apie \$15,000 įmokėti ir viena atvira skola 10 metų 9%. Nepraieiskite progos. JANE — BLOOR, gražus rūpių plytų atskiras 7 kambarių namas, centrinis planas, vandeniui alyva šildomas, kilimai, moderni virtuvė, garažas; apie \$7,000 įmokėti.

KINGSWAY, puikus, modernus 6 kambarių vienaugstis, kilimai, gražiai užbaigtas rūsys, 2 prausyklos, garažas su privačiu įvažiavimu, netoli susisiekimo; prašoma kaina tik \$34,900. Nepraieiskite progos, kas įjėskote vienaugščio.

JANE — BLOOR, 4 atskirų butų mūrinis pastatas, vandeniui alyva šildomas; 4 garažai su privačiu įvažiavimu, netoli Bloor; apie \$20,000 įmokėti; puiki vieta nuomojimui.

Al. Garbenis, ARBA Pr. Kerberis,

namų tel. HU 9-1543 namų tel. LE 5-1584

Mūsų tikslas visų pirmiausiai pasitarnauti savo tautiečiams.

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

MOKA	IMA
5 1/2% už depozitus	
6% už šėrus (numatoma)	8% už asm. paskolas
6% už taupymo s-tas	
7% už 1 m. term. dep.	8% už mortgicijus
7 3/4% už 2 m. term. dep.	

Kapitalas virš keturių milijonų dolerių

ASM. PASKOLAS duodame iki \$5,000 ir MORTGICIJUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santuopų dydye, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5,000

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniai uždaryti). BUSTINE: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8723

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER

PELNINGAS PINIGŲ INVESTAVIMAS

QUEEN — EUCLID, palikimas, 11 didelių kambarių, atskiras plytinis namas, šiltu vandeniui šildomas, 2 prausyklos, privatus įvažiavimas, garažas, geras kambarių išnuomojimui namas, be skolų.

QUEBEC — DUNDAS, \$3,500 įmokėti, 6 šviežūs kambariai, 2 modernios virtuvės, nauja šildymo krosnis, įvažiavimas, prašoma \$19,900.

JANE — ANNETTE, vienaugstis (bungalow), prašoma \$26,500; plytinis, atskiras, nauja šildymo krosnis, garažas, didelis sklypas.

RONCESVALLES — GARDEN, prašoma \$33,900, atskiras plytinis namas, 7 dideli kambariai, poilsio kambarys, šiltu vandeniui šildomas, 2 modernios virtuvės, šoninis įvažiavimas, garažas, 8 1/2% paskola.

JANE ST., dvibutis (duplex) plytinis 10 kambarių atskiras namas, šiltu vandeniui šildomas, šoninis įvažiavimas, atvira paskola 8 1/2%; mėnesinės pajamos — \$175 ir \$180.

1082 BLOOR St. W., TORONTO 4,

Tel. LE 4-8459

Turime krautuvų, namų vasarviečių, viešbučių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. — — — Prašome tik kreiptis pas mus. Taip pat papūpiname geresnėmis sąlygom paskolų — mortgicijų. VYT. MORKIS, A. BLUDZIUS ALV

SYPSENOS

Dar sunkiau

— Nėra tokių sunkumų, sūnau mano, kurių užsipykus nebūtų galima nugalėti.

— Tu taip galvoji, tėtė. Tad pamėgink išspausdinti dantų pastą iš tubelės ir vėl ją atgal įstumti. Pokalbį girdėjęs kaimynas pridėjo:

— Arba įsprausti į rankas Pavergtųjų Tautų demonstracijos plakata, kurį jau lankėsi okupuotoje Lietuvoje arba rengiasi į ją vykti.

Ką norėtumėte išgirsti? Prancūzas notaro istaigoje rašydina testamentą. Be kita ko, jis pareiškė:

— Pageidaučiau, kad mano laidotuvis būtų labai geras smuikininkas.

— Puiku, taip ir padarysim. O ką norėtumėte išgirsti?...

• Išmok taip gyventi, kad kai mirsi, tavęs gailėtųsi net ir graborius (Mark Twain)

Tik vieną kartą...

Kelionėje laivu viena ponė pradėjo įkyrėti kapitoniui savo nebaigiamais klausimais.

— Ar nelaimės atveju pirmiausia gelbsti moteris ir vaikus?

— Taip.

— Ar dažnai laivai skęsta?

— Tik vieną kartą... Yra trys žmogai ištikimi draugai: sena žmona, senas šuo ir pinigai kišenėje (B. Franklins)

• Niekas nepasako geresnio pamokslų kaip skruzdė, kuri nesako nieko (B. Franklins)

Zemė sukasi

Ant šaligatvio sėdi girtas žmogus. Priena policininkas ir klausia:

— Ką čia veikiate?

— Sako, kad žemė sukasi, — paaiškino žmogus.

— Tai kas?

— Laukiu, kol priartės mano namas. Parinko Pr. Als.

KANADOS LIETUVIŲ FONDAS

1970 M. GRUODŽIO 31 D. APYSKAITA

Narių skaičius — 416.

Narių įnašai ir aukos — \$68,852.81

Palūkanos 1969 m. — \$1,406.91

Palūkanos 1970 m. — \$6,839.64

Iš viso palūkanų — \$8,246.55

1970 m. įstojo naujų narių — 55.

1970 m. gauta įnašų — \$10,780.83

(Naujų narių įnašai — \$5,800.00, papildymai — \$4,980.83)

ISLAIDOS:

Išmokėta pašalpų šeštad. mokykloms ir organizacijoms — \$3,000.00

Administr. reikalams (raštinės ir pašto išlaidos, susirinkimų salės nuoma, auditorijos) — \$331.36

Iš viso — \$3,331.36

Atskaitytos išlaidos, liko palūkanų — \$4,915.19

Iš viso Fondo lėdė yra — \$73,768.00

Bankų sąskaitose:

„Paramoj“ — \$50,580.30

Priskelimo par. — \$10,064.41

„Lite“ — \$6,900.72

„Talko“ — \$6,222.57

P. LELIS, KLF IZ.

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS

SAUSIO 16 — 17 SAVAITGALIS nebuvo labai malonus, nes abi dienos snigo ir žmonės turėjo vargo su automobiliais. Tačiau sniegas nesustabdė Čikagos lietuvių nuo dalyvavimo gausiose parengimuose. Gal kai kur nubyrėjo šiek tiek lankytų, tačiau jie visur netrūko.

Šeštadienį vakare Čiurlionio galerijoje buvo atidaryta dail. M. Stankevičienės darbų paroda. Ši nauja dailinė paroda išstatė 40 darbų: 12 medžio raizinių, 12 mozaikų, 6 kolažus, 6 akrilines tapybas ir 4 temperas.

Šeštadienį ir sekmadienį Jaunimo Centre įvyko Lietuvių Bendruomenės jaunimo teatro spektakliai. Režisuoja Juozui Valentiniui, buvo suvaidinta Kazio Binkio 5 veiksmų pjesė „Atžalynas“. Scenoje pasirodė apie 40 vaidintojų. Šalia vyresniųjų: Julius Balučiū, Edvardo Radvilos, Tito Antanaičio, Elenos Blandytės ir kt., buvo nemaža pačių jaunimo sceninio prieauglio: Regina Balutytė, Eugenijus Būtenas, Gintautas Būtenas, Nijolė Sparkytė ir kt. Pastatyto dekoratoriumi buvo J. Kiburas, o apšvietimą tvarkė V. Zygas. Šiuo teatru rūpinasi LB Kultūros Fondas.

Sausio 16 d. vakare gražių pobūvių surengė skautai ir skautės Cicero Sv. Antano par. salėje. Čia buvo vakarienė ir meninė dalis, kurioje pasirodė Jaunučių Puodžiūno baletų studija ir kt. menininkai. Sekmadienį Čikagos skautai ir skautės Gage Parko salėje surengė gražų Klaipėdos minėjimą.

ANKŠČIAU DIDŽIOJOJE SPAUDOJE skaitytojų pasiskaičiavimai buvo išimtinai palankūs bendram nusištamui jūrininko Simo Kudirkos reikalui. Dabar pasirodė vienas kitas laiškas, kuris bando pateisinti JAV pakrančių apsaugos, Valstybės Departamento elgesį. Sausio 17 d. „Chicago Tribune“ dienraštyje pasirodė rašinys, kuriame sakoma, jog sunkioje situacijoje pakrančių apsauga pasielgė teisingai. Laiško autorius Stanley Brownstein teigia, jog čia buvo iškeltas ne vien tik jūrininko likimas, bet ir amerikiečių žvejų ekonominė bei socialinė gerovė, kuri buvo nepaisoma ilgus metus. Jis teigia, kad rusai ilgus metus prie Amerikos pakrančių sugadavo daug žuvies, tuo tarpu šimtai Naujosios Anglijos žvejų gyvenimo nepaprastai vargingai. Todėl laiško autorius rašo, jog susitarimas, liečiantis žvejybos teises prie Amerikos krantų, gali būti naudingas tik amerikiečiams. Taip pat laiško autorius pareiškia, jog jam gaila Simo Kudirkos ir jo patirtų mušimų, tačiau primena, kad „mes turime rodyti daugiau susirūpinimo savo piliečiams, kurie yra vargė“.

ST. CATHARINES, ONT.

POPIEŽIAUS PAULIAUS VI PORTRETAS buvo 1970 m. pavasarį užsakytas Toronto lietuvių katalikų specialiam popiežiaus paminėjimui. Rudenį portretas buvo užbaigtas, dėtas į rėmus ir nugabentas į minėjimą Toronte. Šiam pasibaigus, buvo parvežtas į St. Catharines. Čia kilo klausimas, ką su tuo dideliu portretu daryti, nes nėra tinkamų patalpų. Laimė, tuo metu į St. Catharines atskėlė naujas klebonas kun. Juvenalis Liauba, OFM. Jis pasiūlė portretą įteikti vyskupui Tomui McCarthy Niagaros pusiasalio lietuvių vardu. Taip ir buvo padaryta. Iš anksto gavus vyskupo principinį pritarimą, portretas Kalėdų išvakarėse buvo nugabentas į vyskupo rūmus paties klebono kun. J. Liaubos ir portreto autoriaus S. Setkaus. Portretas vyskupui labai patiko ir tai jis išreiškė gražiausiais žodžiais, prašydamas padėkoti visiems lietuviams už kalėdinę dovaną ir palinkėti gražiausių Kalėdų ir N. Metų. Savaitė praėjus, vyskupas atsiuntė laišką, kuriame pareiškia, jog popiežiaus portretas yra laikomas talentingu meno darbu, užsimenama apie reikšmingą įnašą katalikybės reikalams šiame krašte. Gana ilgas ir labai malonus laiškas baigiamas nuostabią padėką bei linkėjimus klebonui kun. J. Liaubai ir visiems

SULAITIS

BUVO LAIKAI, kada Cicero lietuvių kolonijoje per Lietuvių Bendruomenės rinkimus tautiečiai varžydavosi dėl patekimo į valdybą. Būdamas išstatomi bent keli sąrašai ir vykdymo rinkiminis sąrašas. Šiemet per LB apylinkės susirinkimą to nesimato. Jame jautėsi apatija, kurios neišskaidė ir naujos valdybos rinkimai. Įdomu, kad žinomesniems veikėjams atsimant kandidatus, į valdybą pateko nauji žmonės ir tik vienas iš senosios valdybos (V. Zalatorius). Pritrūkus kandidatų į 7 asmenų valdybą, buvo nutarta valdybos narių skaičių sumažinti iki 5. Tuomet dar liko vienas kandidatas. Į valdybą buvo išrinkti: Vyt. Zalatorius (pasiūstas pareigomis, jis užėmė pirmininko vietą), Janina Skamienė, Jadviga Rudavičienė, Boleslovas Novickis, Hiacintas Suvaizdis. Kadangi toks abejingumas Bendruomenės veiklai jaučiasi tokioje gvyoje ir veikloje Cicero lietuvių kolonijoje, atrodo, jog visur tautiečiai vis labiau pavargsta ir daugiau pradeda rūpintis savais reikalais, o ne visuomenine veikla.

PASIRODĖ NAUJAS „LITUANUS“ numeris. Tai 1970 m. nr. 3. Šiame sąsiuvinyje daugiausia vietos skirta Alfonso Šešplaukio rašiniui apie šekspyriskuosius bruožus lietuvių literatūroje. Supažindinama su Danguolės Sadūnaitės poezija, kurios vertimams skirti šeši puslapiai. Taip pat rašoma ir apie foto meistrę kun. Al. Kežį, SJ, kurio nuotraukos puošia visą „Lituanus“ numerį. Šį žurnalą redaguoja dr. Antanas Klimas ir dr. Ignas Skrupskelis. Žurnalas adresas: Lituanus, P. O. Box 9318, Chicago, Ill. 60690, USA.

TRUMPAI IS ČIKAGOS. Jaunimo kongreso komitetas posėdžiavo sausio 10 d. Dar neįspėsta kongreso data. Jos nustatymas atidėtas vėlesniam laikui. Sekantis posėdis numatytas vasario 21 d. Windsor, Ont. — „Grandies“ tradicinis vakaras rengiamas sausio 30 d. Jaunimo Centre. Programoje pasirodys visi 78 šios tautinių šokių grupės šokėjai. — „Lituanikos“ futbolo komanda antrosios salės futbolo varžybų rungtynėse sausio 17 d. pralaimėjo „Slovak“ futbolininkams 2:2. Lietuvių komanda žais kiekvieną sekmadienį 9 savaites. — Cicero lietuvių kolonijoje gyvenantieji spaudos darbuotojai Vyt. Zalatorius ir J. Kreivėnas nuo šių metų pradžios įsijungė į „Vienybės“ redakcinį kolektyvą. — Švedų filmų festivalyje, kuris įvyks Lake Shore teatre sausio 28 d., 8.30 v. v., bus rodomas filmas „Baltic Tragedy“, kuriame vaizduojamas likimas latvių kareivių, išduotų sovietams.

LONDON, ONT.

„VAKARAS VILNIUJE“ įvyks sausio 30 d. 8.30 v. v. parapijos salėje. Visi — suaugusieji ir studentai kviečiami dalyvauti. Studentui kainuos \$1.00, su panele — \$1.75, su augusiam — \$1.75 ir \$3.00. Gros puikus lenkų orkestras. Dalyvaus dar nenumatyta tautinių šokių grupė. Bus užkandžiai, baras ir loterija. V.J.

TRADICINIS BLYNŲ BALIUS šiemet įvyks vasario 20 d. parapijos salėje, 1414 Dundas St. E. Sis K.L.K. Moterų Draugijos Londono skyriaus linksmavakaris visada susilaukia reikiamo dėmesio ir daug svečių, iš arti ir toli.

BENDROS KŪČIOS ir šiemet praėjo gražioje nuotakoje. Jas rengia K.L.K. Moterų Dr. Jono Londono skyrius nuo pat įsikūrimo 1964 m. Taigi, šios buvo septintosios. Į jas daugiausia širdies ir nuosirdaus darbo yra įdėjusi nepaįstancioji G. Mačienė, kuri ir šį kartą įstengė pasiimti sunkiausią našta, „pamiršusi“ savo anksčiau pareikimą, kad jai jau laikas „išėiti į pensiją“. Už jos didelį darbą Londono lietuviai ją visada su dėkingumu prisimins. Jai talkino M. Juodgalvienė ir kt. Abiem ta proga įteiktos simbolinės dovanėlės. Parapija įteikė dovanėles K. Brazlauskaitėi ir V. Petrašiūnaitėi, pasiūstusialai vargonuojantioms per rytines pamaldas ir per Sumą.

Kūčios — šeimos šventė. Bet... gausus lietuvių būrelis, į jas susirinkęs, irgi atrodė kaip viena darni šeima. Plotkelis iš Amerikos, Vokietijos ir... Lietuvos dar labiau sustiprino kalėdinę nuotaiką, primindamas, kad, nežinūnt, kur mes bebūtume, mes jaučiamės tos pačios šeimos sesės ir broliai.

L. BUTKUS — „TAURO“ PIRMININKAS. Sausio 17 d. įvyko L. S. Sporto Klubo „Tauras“ metinis narių susirinkimas. Vienas svarbiausių ir sunkiausių darbotvarkės klausimų buvo naujo pirmininko išrinkimas. Dabartiniam pirmininkui Daniliūnui, sr., atsisakius ir kitiems valdybos nariams sutikus baigti kadenciją, visas dėmesys ir nukrypo į suradimą asmens, sutinkancio pasiimti nelengvas pirmininko pareigas. Pagaliau L. Butkus sutiko pasivesti klubo laubai. Naujasis pirmininkas yra jaunosios kartos atstovas, studijuojas Vakarų Ontario universitete. Jis yra beveik vienintelis geras klubo metikas iš didesnio atstumo. Naujajam pirmininkui linkime visokeriopos sėkmės. „Tauras“, atrodo, yra pirmoji Londono organizacija, vadovaujama jaunolio ir turinti narių eilę ne tik jaunimą, bet ir suaugusius.

Daniliūnas, sr., dirbo su klubu nuo jo steigiamosios susirinkimo 1964 m., o pirmininkavo nuo 1966 m. Jo vadovaujamos valdybos įregistruoto klubo SALFAS Sąjungoje, pravedė dvejus Kanados varžybas, o klubo komandos dalyvavo keliose kitur rengtose varžybose. Taip pat Londono organizacijų ir asmenų duosnumo dėka įteigtos 4 vertingos taurės. Daniliūnas lietuviškoje veikloje Londone dirba 20 metų be pertraukos. Jo vieton dabar į „Taurą“ valdybą įėjo kandidatas Daniliūnas, jr. Be to, susirinkime pasikeista mintimis pirmenybių reikalu, parinkti atstovai į SALFAS suvažiavimą ir apsvartyti kiti klausimai. Susirinkimui labai gerai pirmininkavo A. Eimantas, sekretoriavo J. Butkus, sr. D. E.

BRIGHTON KINO TEATRAS

127 Roncesvalles Ave Tel. 532-2710

Rodo du lenkiškus filmus Pilno ilgio programos su angliškais parašais

ANDRZEJ WAJDAS pokario drama

„PELENAI IR DEIMANTAI“ Priedo — retas, satyrinis filmas iš Varšuvos gyvenimo

— „TURTAI“ — Tik šešias dienas — SAUSIO 28 iki VASARIO 2 d. Trečiadieniais uždaryta

Sekantys filmai: „TYKIAI TEKA DONAS“ ir „KAREIVIO BALADĖ“

ruošiamasi Lietuvių Dienai, kuri šiemet įvyks St. Catharines. Džiaugiesi matydamas tokių būrį nematytų, spėjusių puikiai išaugti lietuvių jaunųjų. Sėkmės ir išvėrmės! Kor.

GARSUS DIANA LAŠAI PALENGVINS NUSALIMUS BEI SLOGU NEMALONUMUS

Jeigu jautiesi nesveikas, skauda visą kūną, ir nori greitai atgauti gerą savijautą, paimk gerai žinomų vaistų DIANA DROPS.

DIANA DROPS vaistai tikrai jaus iš karto palengvins sunkų kosulį, sumažins karštį, galvos ir krūtinės skausmus, sloga, sustabdydys čiaudėjimą bei nosies gleives, palengvins kvėpavimą, astmą ir bronchitą. DIANA DROPS taip pat palengvina burnos bei dantų skaudėjimą, sumažina rūgštingumą, pašalina dusulį ir plavo skaudėjimą. Joks vaistas geriau nepažadės, kaip DIANA DROPS veikliai atgauti gerą savijautą.

ROXODIUM PALENGVINS REOMATIZMO, ARTRICIO SKAUSMUS

Juo ilgiau lauksite, juo ilgiau reikės jums kentėti skausmus ir nemalonumus. Trinkite ROXODIUM ir greitai pajusite palengvėjimą nugaros, nugarkaulio, kojų, pirštų sanarių skausmų, riešo, alkūnų, rankų, pečių, kelių ir blauzdų skausmų. Sutinimui, įdrėskimui, sustenkimui, žaizdų, susižeidimų atvejais trinkite ROXODIUM. ROXODIUM yra taip pat veiksmingas ir sėkmingai naudojamas nuo pilnuojančių žaizdų, nusiplikimų, spuogų, galvos ir odos niežėjimų, odos suerzinimų ir išbėrimų kakle, rankose ir visame kūne. Trinkite ROXODIUM. Joks kitas vaistas geriau neveiks, kaip ROXODIUM — greitai ir veiksmingai.

Šitie vaistai parduodami visose vaistinėse KANADOJE. Luscoe Products Limited 559 Bathurst St., Toronto 4, Ont. Canada

SIUNČIU "Tėviškės Žiburių" PRENUMERATA

ir prašau siuntinėti savaitraštį šiuo adresu (esu "TŽ" skaitytojas):

Vardas ir pavardė

Numeris ir gatvė

Vietovė (ir pašto zonos nr.)

(zip code number)

Provincija ar valstija

Metinė "T. Žiburių" prenumerata nuo 1971 metų sausio 1 dienos — \$7.00

UŽSAKAU "T. ŽIBURIUS" KAIP DOVANA

naujam skaitytojui

Vardas ir pavardė

Numeris ir gatvė

Vietovė (ir pašto zonos nr.)

(zip code number)

Provincija ar valstija

Metinė "T. Ž." prenumerata naujiem skaitytojams — \$5.00

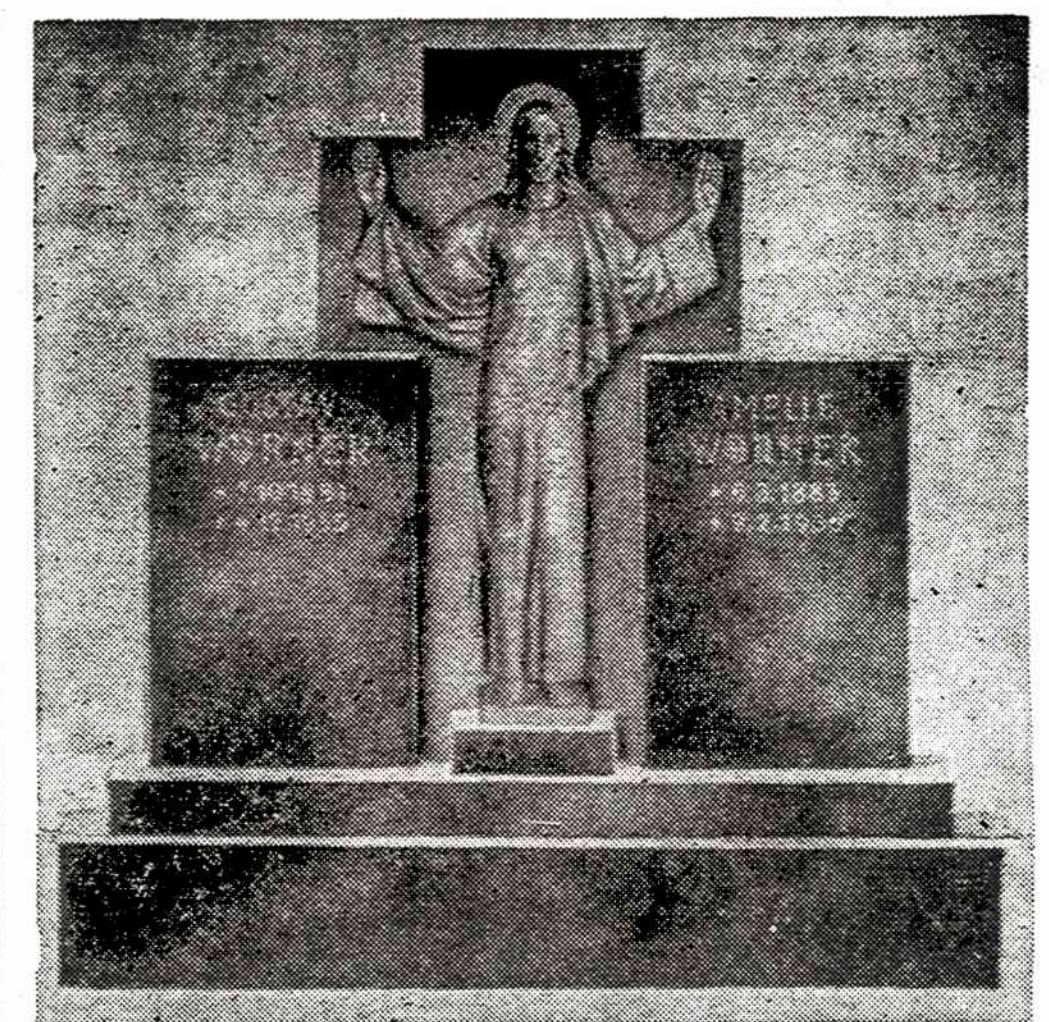
Pašto perlaidas arba čekius siųsti: "TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI" 941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont.

FRANK BARAUSKAS

INSURANCE AGENCY LIMITED

3828 Bloor St. W., Islington, Ontario

231-2661 231-6226

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ YONGE MEMORIALS LTD.

2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai

NOTARAS A. LIUDŽIUS, B.L.

421 Roncesvalles Ave. (Toronto Dominion Bank II aukštas)
Telefonai: įstaigos 537-1708 namų 279-7980
Priėmimo laikas pagal susitarimą telefonu.

DR. E. ZUBRIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA
1577 BLOOR ST. WEST
(prie Dundas)
Telefonas LE. 2-4108

DR. V. J. MEILUVIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA
184 ELLIS AVE
(prie Queensway)
Tel. 762-1009.

Priima pacientus pagal susitarimą.

PLUMBING and HEATING

J. LISAUSKAS, VALDŽIOS PRIPAZINTAS PLOMBERIS, ATLIEKA ĮVAIRIUS VAMZDŲ IR APSILUDYMO DARBUS.
Darbas sąžiningas ir nebrangus. 148 Westminster Ave., Toronto Metro Lic. PH. 136. Tel. LE 2-5191

VALAU FOTELIUS

IR ĮVAIRIUS KILIMUS
Automatinis elektrinis valymas. Sutaisau iširusius galus ir pradegintus kilimus. P. KARALIONAS.
Skambinkite LE. 3-4912.

ATLIEKU GRINDŲ ATNAUJINIMO

(sanding) poliravimo ir blizginimo darbus. Skambinti Alfonsui LE 6-2805.

OKULISTĖS

Rr. Bukowska-BEJNAR, R.O. Wiktoria BUKOWSKA, R.O. 274 RONCESVALLES AVE. (prie Geoffrey St.) TEL. LE. 2-5493

Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 6 v.v.

OKULISTAS

S. BROGOWSKI, O.D.

412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.) Kabineto telefonas LE 1-4251. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų. Vėlesniam ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTAS

L. LUNSKY, R.O. M. LUNSKY, O.D., M.S.C. 470 College St. Toronto Tel. 921-3924

Darbo valandos 9.30 v.r.—6 v.v.

Dei priėmimo skambinti telefonu

MEDUS -

reikalingas sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas Indonezijos koriguotės. Iš bityno: Eagles Nest 30 Dewson St., Toronto 4, Ont. Telefonas 534-0563

INSURANCE

DUDA 769-4612

2231 Bloor Street W.

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.

Savininkas V. BAČENAS

- teikia patarimus planuojantiems keliones
- sutvarko rezervacijų, nakvynių ir kitus reikalus
- be atskiro atlyginimo
- agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
- patarnauja atskirai giminės
- parūpina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
- parūpina eismo priemones ekskursijoms
- patarnauja atskirai giminės

Skambinti telefonu 278-7261 dienos metu arba vakarais

DIDYSIS "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" METINIS

SPAUDOS BALIUS

1971 m. vasario 6, šeštadienį, trijose Toronto Prisikėlimo salėse – didžiojoje, parodų ir vidurinėje

Baliaus pradžia – 7 valandą vakaro, meninės programos – 7.30 v. v.

BILIETAI – \$3, MOKSLEIVIAMS BEI STUDENTAMS – \$1.50. Stalai bei vietos rezervuojamos iš anksto "Tėviškės Žiburių" administracijoje

Kas laukia šių metų spaudos baliuje?

- Solistės GINOS ČAPKAUSKIENĖS koncertas iš Montrealio
- Iš Australijos atvykusio dailininko LEONO URBONO tapybos paroda

- Vertingų laimikių loterija: paveikslų, skulptūrų ir t.t.
- Judri D'Amico orkestro muzika ir šokiai
- Gaivinančių gėrimų bei užkandžių bufetas ir smagi nuotaika

ESATE VISI KVIČIAMI, VISI LAUKIAMI – IŠ ARTI IR IŠ TOLI

TORONTONT

Šv. Jono Kr. par. žinios

— Šį sekmadienį po 11 v. pamaldų muzikos studijoje įvyks liet. kat. moterų draugijos susirinkimas. Paskaitą skaitys med. dr. Gražina Girduškaitė.

— Lankomi parapijiečiai Baby Point rajone ir apylinkėse.

— Praėjusį sekmadienį pakartotinai buvo padaryta Bendruomenės solidarumo įnašų rinkliava, davusi pasigėrėtinų rezultatų.

— Mirus a.a. Mykolui Matušaičiui, jo žmonai ir visiems artimiesiems nuosirdi užuojauta.

— Vasario 16 10 v. pamaldose parapijos bažnyčioje organizuotai dalyvauja abiejų Toronto lietuvių tautų skautai.

— Pamaldos: šeštadienį, 8 v., už a.a. Petrą ir Teklę Jocius. Sekmadienį: 10 v. už a.a. Eleną Vyšniauskienę ir Vladę Martinaitienę; 11 v. metinės už a.a. Juozą Simonaitį; 12 v. už Gleiznių šeimos mirusius.

Lietuvių evangelikų liuteronų Išganytojo parapijos žinios

— Šį sekmadienį pamaldos 9.30 valandą ryto.

— Seštadienį, sausio 30 d., demonstracija prie naujosios rotušės. Visi kviečiami dalyvauti.

— Vasario 7, sekmadienį, 11 v., pamaldos, o po jų — visuotinis metinis parapijos susirinkimas ir val. šės.

— Šv. Jono Kr. Pašalpinės Draugijos valdyba 1971 metams: pirmin. J. Samulevičius, vicepirmin. A. Kuniutis, protokolų sekr. S. Balčiūnas, finansų sekr. V. Streitas, išd. A. Stankus. Revizijos komisija: V. Aušrotas, A. Bumbulis, P. Jarašiūnas.

— "Varpo" choras sausio 24 d. Šv. Jono Kr. par. salėje surengė vakarienę, kurioje dalyvavo ne tik choristai, buvę laikurie dirigentai, choro globėjai, bet ir naujas dirigentas Aleksas Ambrozaitis. Šia proga jis buvo pristatytas choro dalyviams ir tarė žodį. Taipgi kalbėjo choro globėjai ir valdybos nariai. Po ilgokos pertraukos "Varpas" vėl pradeda dirbti. Pirmoji repeticija — vasario 3 d. Pažymėtina, kad A. Ambrozaitis jau Lietuvoje reikišė muzikos srityje, kurį laiką gyveno Brazilijoje. Ten vadovavo lietuvių chorui ir buvo vieno simfoninio brazilų orkestro dalyviu. Atvykęs Kanadon, kurį laiką vadovavo Montrealio lietuvių parapijos chorams. Šiuo metu jis giliai studijas Toronto universitete.

— Audrius ir Regina Šileikos persikėlė gyventi į Torontą. Jie nusipirko namą West Hill rajone. Audrius yra baigęs biochemiją Toronto universitete ir dirba kaip "Ortho Pharmaceutical (Canada) LTD district manager".

— VIENINTELĖ KANADOS VALDŽIOS REGISTRUOTA NATŪRALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažai, gydymieji judesiai, elektronika, įvairūs spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M. N.P.L. R.N.A. natūralaus gydymo specialistas. 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. EE 3-8008.

ELEKTROS RANGOVAS
Fleet Electric Co. Ltd.
Atlieku visus elektros įrengimo darbus Toronte
923-7194. Sav. A. Ceponis

BARONESSA BEAUTY SALON
Sav. Alė Kerberienė Tel. 762-4252
2265 BLOOR St. W., kampas Bloor-Durie gatvių
Įvairaus stiliaus sušukavimai, pusmetiniai, dažymas, perukai ir t. t. Prienamos kainos

Prisikėlimo par. žinios

Mirus a. a. Mykolui Matušaičiui, žmonai Emilijai, vaikams ir jų šeimoms bei artimiesiems reikiame nuosirdi užuojauta. Velionis palaidotas sausio 23 d. Taip pat užjaučiame M. Kalinauskienę ir šeimą, mirus Lietuvoje jos tėveliui.

— Prašytos paskelbti Mišios: ketvirtad. 8 v. — už a. a. P. Valaitį, užpr. p. Blažienės; penktad. 7.30 v. — už a. a. Antaną ir Juozą, užpr. I. Kandrotienės kaip užuojauta švęsriui šiuo žiniui. Šeštad. 8.30 v. — už Sibire mirusį Antaną Česnavičių, užpr. I. Kandrotienės. Sekmad. 9 v. — už a. a. A. Ulinskienę, užpr. J. Urbaičio; 10 v. — už a. a. O. Apanavičienę, užpr. Znotinų. Antrad. 8 v. — už šeimos mirusius, užpr. Bernotaičių.

— Chorų repeticijos: trečiadienį, 7 v. v. — "Dainuojanti jaunystė", bendra. Ketvirtadienį, 7.30 v. — suaugusių choras. Vaikai repetuoja sekmadieniais po 10 val. Mišių prie vargonų.

— Pensininkų laisvakaris — šį trečiadienį nuo 6.30 v.

— Lituanistinis seminaras — penktadienį, 7 v. v.

— Dėkojame dail. L. Urbanui už parapijai padovanotą vertingą paveikslą.

— Religijos ir pirmosios Komunijos pamokos — sekmadienį po 10 val. Mišių.

— Religinio švietimo kursas suaugusiems vasario 3 d., 7.30 v. v., tema: "Nuomonių skirtumas Bažnyčioje".

— Visuotinis parapijos susirinkimas — vasario 7 d., 4.30 v.p.p. Bus pateikta finansinė apyskaita ir išrinkta taryba.

— Dėkojame Vladimirui Simonaičiui ir Juozui Vasieriui už nemokamai atliktus kaikiurius patalpų dažymo darbus.

— Šį sekmadienį bažnyčios prieangyje bus pardavinėjamas leidinis "Ontario Catholic Directory". Jame daug naudingų informacijų.

— Kurie negavo vokelių 1971 m., prašoma pranešti par. raštinei.

— Dėvėtų drabužių išpardavimas — kovo 6 d. Kas turi atliekamų vartotų drabužių, prašoma juos atgabenti į par. raštinę.

— Ateinančią savaitę lankomi parapijiečiai: Beresford Ave. ir Durie St.

— Pakrikštyta Mildos ir Russell Barnes duklė Elena Marija.

— Susituokė Albinas Puzeris su Virginija Bekeryte.

— St. Jagėla, medžiojimo ir žūklavimo mėgėjas, sulaukęs 65 m. amžiaus, užbaigė darbą Hydro įmonėje ir išėjo į pensiją. Tose įmonėse dirbo 22 metus. Ta proga jis sausio 23 d. Prisikėlimo par. Parodų salėje suruošė banketą, kuriame dalyvavo gausūs giminių ir draugų būrys. Ši požiūv Stasys Jagėla pavadino "vedybomis su senatve". Mat, Stasys tebėra viengungis.

— ISNUOMOJAMAS kambarys su baldais, galima naudotis virtuve. Kreiptis tel. 531-0954.

— ATLIEKU VISOKIOS RŪŠIES namų remonto darbus. Skambinti po 5 v. p.p. tel. 537-3942. J. Banylis.

— ATLIEKU VISUS NAMŲ REMONTO medžio darbus, taip pat darau ir naujus įrengimus. Tel. 533-5116. KAZYS CIBAS

— ATLIEKU VISUS NAMŲ MEDŽIO REMONTO DARBUS. Darau virtuvės spintėles ir įrengiu poilsio kambarius. Tel. 535-4724.

Akademikų Draugijos paskaita — sausio 30, šeštadienį, 8 v. v., Prisikėlimo par. muzikos studijoje. Paskaitą skaitys "NL" red. R. E. Maziliauskas. Valdyba kviečia dalyvauti studentus, akademikus ir Toronto visuomenę.

Dail. Leono Urbono dailės paroda atidaroma šį šeštadienį, sausio 30 d., 3 v. p. p., Prisikėlimo par. Parodų salėje. Atidarymo žodį tars dail. Tel. Valius. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti, juoba, kad dailininkas po šios parodos grįš Australiją. Paroda bus atidaryta du savaitgalius — sausio 30-31 d.d. ir vasario 6-7 d.d. Atsilankiusieji į "T2" spaudos balių galės taip pat pamatyti ir parodą.

Verslininkų susirinkimas — vasario 7, sekmadienį, 7 v. vak., Lietuvių Namuose (Dundas-Osington gatvių kampas). Patyrę Toronto biržos (Stock Exchange) žinovai padarys pranešimą. Besidomintieji šia sritimi kviečiami dalyvauti.

"T2" spaudos balius ruošia eina sklandžiai. Meninė programa jau galutinai nustatyta. Taipgi sutvarkytos visos tarnybos. Loterijos laimikių skaičius didėja. Be jau skelbtųjų laimikių, prisidėjo dail. A. Tamošaičio paveikslas, Mohawk firmos pastatomoji lempa, A. ir B. Bernšteinų dovana — vyriški marškiniai, Parkside Meat maisto gaminy. Vietos spaudos baliuje rezervuojamos iš anksto "T2" administracijoje. Paimtos trys Prisikėlimo par. salės, tad vietų užteks visiems.

"Tėvynės Prisiminimai" — lietuvių radijo programa pirmąją programą pradėjo 1951 m. sausio 27 d. Taigi, suėjo lygiai 20 metų. Programai nuo pat pradžios vadovauja J. R. Simonavičius. Sveikiname ir linkime geriausios sėkmės lietuviškojo gyvenimo tarnyboje.

Adelė Puzauskaitė-Cirušienė atskrido iš Suvalkų trikampio pas vyrai Kostą Cirusį, jau prieš porą metų apsigyvenusį Toronte ir taip at iš ten kilusi. Ta proga būrys draugų suruošė su-tiktuvę, kuriose dalyvavo apie 50 moterų.

A. a. M. Matušaitis mirė sausio 21 d. Šv. Mykolo ligoninėje. Velionis, 83 m. amžiaus, ir Kanadą atvyko 1907 m. Pradžioje gyveno Montrealyje o vėliau Toronte. Paliko žmoną, dukrą ir sūnų. Palaidotas iš Prisikėlimo par. Mount Hope kapinėse Toronte.

Vytautas Sinkevičius, muziko St. Gailevičiaus pianino studijos mokinys, išlaikė X kurso egzaminus Toronto konservatorijoje pažymiu labai gerai (honour). Jo bičiuliai sveikina jaunąjį pianistą, linki nepasitenkinti gražiais rezultatais ir siekti tolimesnės pažangos.

Advokatas G. Balčiūnas praneša klientams, kad atidare savo teisinę įstaigą 3828 Bloor Street W., Islington 678, Ont. (Six Points — Bloor ir Kipling gatvių sankryžoje) Prano Barausko patalpose. TELEFONAS 233-9632.

Advokatui nesant įstaigoje, gerb. klientai prašomi palikti savo pavardę ir telefono numerį.

TEAKWOOD
Salono, valgomio ir miegamojo kambario baldai tiesiog iš importo sandėlio. Atidaryta 1—9 v. v.
EINAR CLAUSEN, L.M.
Tel. 1-454-1388. Prie 7 kelių į rytus nuo 5 linijos, Bramalea

Apylinkės valdyba savo posėdyje nutarė įsijungti į tautybų karavaną, kuris įvyks birželio 24 — liepos 1 d. d. Tuo reikalu rūpintis valdybos narys inž. R. Stirbys. Karavanui užsakytos Šv. Jono Kr. par. patalpos. Nustatyta Vasario 16 meninė programa. Ją atliks Toronto jaunimo sambūriai, koordinuojami V. Baisienės. Vasario 16 minėjimas įvyks vasario 14, sekmadienį, 4 v. p. p., Central Tech. mokyklos salėje. Po minėjimo Prisikėlimo par. patalpose numatytas kanadiečiams svečiams ir programos atlikėjams kuklus priėmimas.

KLB Toronto apylinkės valdybos pirm. S. Skrinisko iniciatyva įvyko pasitarimas a.a. prel. M. Krupavičiaus, Lietuvių Bendruomenės kūrėjo, pagerbimo paminėjimo reikalu. Nutarta jo pagerbimą rengti Toronte Prisikėlimo salėje š.m. kovo 21 d. ir kviešti dalyvauti visas lietuvių organizacijas. Tam reikalui sudarytas komitetas.

Prof. A. Ramūnas sausio 22 d. skaitė pagrindinę paskaitą Ontario prancūzų mokytojų suvažiavime Toronto King Edward Sheraton viešbučio salėje. Otavos universitete, kur jisai profesorauja, studentų buvo išrinktas "man of the year".

Lietuvos operos 50 m. sukaktis minima sausio 30-31 d.d. Čikagoje. Iš Toronto joje dalyvavo P. Radzevičiūtė, St. Gailevičius, J. R. Simonavičius ir kt.

Hamiltono šaulių kuopa ir Toronto Šv. Jono Kr. Pašalpinės Draugija atsuntė "T2" auką po \$10. Leidėjai nuosirdžiai dėkoja šioms organizacijoms už paramą.

"Dance 71". Tokiu vardu buvo pavadintas Folk Art Council surengtas studijų savaitgalis Ontario Institute for Studies in Education patalpose. Posėdžiai buvo mokymo pobūdžio. Dalyvavo apie 200 atstovų iš 93 vietų. Visi buvo suskirstyti į mažas grupes, kurios turėjo diskusijas, dalyvaujant įvairių šakų profesionalams. Vadovai buvo supažindinti su įvairių tautų šokiais ir turėjo progos jų pasimokyti. Iš lietuvių pilnateisiais nariais dalyvavo "Gintaro" vadovai R. ir J. Karasiejai, o stebėtojų teisėmis — keletas vyresnių "Gintaro" šokėjų. Tose pačiose patalpose įvyko ir įvairių tautų drabužių paroda, kurioje išstatyta 20 tautų drabužių, jų tarpe ir lietuvių. Buvo surengti trys koncertai — vienas šeštadienio vakare ir du sekmadienį. Juose dalyvavo 31 tautinių šokių grupė. Mūsų "Gintaras" pasigėrėtinai atliko Kepurninę, Astuonytį, ir publikos buvo labai šiltai priimtas.

Paulius Sutkaitis, vyresniosios kartos ateivis, gyvenęs New Market, Ont., atsuntė "T2" \$5 auką ir taip pat nori užmokėti prenumeratą kurio nors nepasitūrinčio tautiečio.

Irena ir Jonas Birštonai

P A D Ė K A

Už mums suruoštą 20 metų vedybų sukakties paminėjimą — staigmeną nuosirdžiai dėkojame rengėjams: p.p. D. Puzerieriui, D. Keršienai, V. Birštonui, Mamytėi ir visai šeimynėlei. Dėkojame visiems už labai gražias dovanas, B. V. Karasevičiaus už geles, R. S. Bekerių už sveikintimus, J. Ignatavičiaus už gražią kalbą. Taipgi atiiu visiems, prisidėjusiems prie šios gražios mūsų šventės: p.p. S. Barščiūnui, P. Baikui, V. Bekerytei, J. J. Ignatavičiaus, K. J. Janulaičiui, A. R. Kutkoms, E. J. Kalad, D. A. Keršiams, A. V. Kazlauskams, A. Puzerui, D. V. Puzeriams, V. J. Plečkaičiams, Z. Z. Revams, I. A. Ramams, G. Romano-vienei, B. B. Simonaičiui, M. P. Sostakams, M. J. Tamošiūnams, S. V. Vaitkams, A. J. Zakams. Dar kartą visiems nuosirdus atiiu.

Irena ir Jonas Birštonai

PARDUODAMAS lietuviškos ilgo grojimo ploktelės, su lietuvišku raidynu rašomosios mašinėlės, ODINIAI LIET. ALBUMAI ir kt.

Priimu siuntinių užsakymus į LIETUVĄ ir kitur. Didelis pasirinkimas iš pavyzdžių — eilutėms, sukleidimams ir kt. Taip pat priimu rašomosios mašinėlės, akordeonams Honner ir kt. užsakymus.

Maisto siuntinių tiesiog iš DANIJOS.

Greitas ir sąžiningas patarnavimas. Kreiptis bet kada:

St. Prakapas

49 NORSEMAN Street,

Toronto 18, Ontario

Tel. 233-4486

Demonstracija prie rotušės

Nubaudimas Vilniuje mirties bausme laisvėn prasiveržti norėjusio tautiečio Vytauto Simokaičio vėl sujudino visos išeivijos lietuvių ir kitų tautybų žmones. Prieš tokį sovietinės valdžios žiaurumą okupuotoje Lietuvoje protestuoja visų vergijos nepakenčią žmonės. Vieningam protesto balsui pareikšti rengiama demonstracija su plakatais naujosios rotušės aikštėje sausio 30, šeštadienį, 12 v. Specialus komitetas kviečia dalyvauti ne tik lietuvių, bet ir kitų tautų žmones. Pagrindinę kalbą pasakys adv. A. Maloney. Demonstracija pasisakys prieš V. Simokaičio nubaudimą mirties bausme bei jo žmonos Gražinos — trejų metų kalėjimu, prašys Kanados vyriausybę intervencijos ir reikalavimų pavergtoms tautoms laisvės. Tikimasi ypač gausaus lietuvių — organizacijų ir paskirų asmenų — dalyvavimo, nes tai liečia mūsų tautiečių likimą. Dalyvausime visi ir parodykime vieningą, stiprų protesto balsą!

Ryšium su lietuvių rengiama demonstracija prie miesto rotušės Toronto Maironio mokyklos mokiniai šį šeštadienį, sausio 30, bus paleisti 11 v. Tėvai maloniai prašomi tuoj pat nuo mokyklos su vaikais vykti prie miesto rotušės demonstruoti.

Lietuvių Katalikų Centras po ilgokos pertraukos buvo susirinkęs posėdžio Prisikėlimo par. posėdžio kambaryje. Jame buvo apžvelgti atlikti darbai, išklaišyti komisijų pranešimai ir apsvaistyti planavimo komisijos pateikti ateities veiklos pasiūlymai. Platesnė informacija bus sekančiame "T2" numeryje.

Stayner - Wasaga Beach apylinkėje gyvenę lietuviai surinko \$32 Brązinskių bylos reikalams ir pasiuntė Tautos Fondo pirm. J. Balkūnui. Iš jo gavo gražų padėkos laišką.

P A D Ė K A

Už mums suruoštą 20 metų vedybų sukakties paminėjimą — staigmeną nuosirdžiai dėkojame rengėjams: p.p. D. Puzerieriui, D. Keršienai, V. Birštonui, Mamytėi ir visai šeimynėlei. Dėkojame visiems už labai gražias dovanas, B. V. Karasevičiaus už geles, R. S. Bekerių už sveikintimus, J. Ignatavičiaus už gražią kalbą. Taipgi atiiu visiems, prisidėjusiems prie šios gražios mūsų šventės: p.p. S. Barščiūnui, P. Baikui, V. Bekerytei, J. J. Ignatavičiaus, K. J. Janulaičiui, A. R. Kutkoms, E. J. Kalad, D. A. Keršiams, A. V. Kazlauskams, A. Puzerui, D. V. Puzeriams, V. J. Plečkaičiams, Z. Z. Revams, I. A. Ramams, G. Romano-vienei, B. B. Simonaičiui, M. P. Sostakams, M. J. Tamošiūnams, S. V. Vaitkams, A. J. Zakams. Dar kartą visiems nuosirdus atiiu.

Irena ir Jonas Birštonai

PARDUODAMAS lietuviškos ilgo grojimo ploktelės, su lietuvišku raidynu rašomosios mašinėlės, ODINIAI LIET. ALBUMAI ir kt.

Priimu siuntinių užsakymus į LIETUVĄ ir kitur. Didelis pasirinkimas iš pavyzdžių — eilutėms, sukleidimams ir kt. Taip pat priimu rašomosios mašinėlės, akordeonams Honner ir kt. užsakymus.

Maisto siuntinių tiesiog iš DANIJOS.

Greitas ir sąžiningas patarnavimas. Kreiptis bet kada:

St. Prakapas

49 NORSEMAN Street,

Toronto 18, Ontario

Tel. 233-4486

Solistė Gina Butkutė-Čapkauskienė, kuri vasario 6 d. atliks meninę programą "T. Žiburių" spaudos baliuje

MONTREALQUE

Kviečiame visus — atvykite į L. K. MINDAUGO ŠAULIŲ KUOPOS rengiamą

VAKARA

vasario 6, šeštadienį, 7 v. vakaro, AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS SALEJE.

PROGRAMOJE: vieno veiksmo komedija

"TEODOLINDA"

Šilta vakarienė, bufetas, šokiai, loterija.

Įėjimas — \$3.50, moksleiviams — \$2.00 Rengėjai

Vasario 16 šiais metais bus iškilmingai minima įprastinėms pamaldoms savos šventovės ir bendra iškilmė didžiojo Plateau salėje vasario 28 d.

Aušros Vartų parapija vasario 13 d. rengia 20-mečio minėjimą. Ta proga bus koncertas ir vakarienė. Vasario 14, sekmadienį, bus iškilmingos pamaldos ir bažnyčios fundatorių lentos atidengimas.

Žveju ir medžiotojų klubas "Nida" surengė sezoną uždarymo vakarą AV salėje. Meninę programą atliko jaunimas. Parapijų vadovybės ir Liet. Bendruomenės skundžiasi, kad negali patraukti jaunimo. "Nidos" vakaras parodė, kad jaunimas, jei kviečiamas, ateina. Programoje dalyvavo: "Gintaro" ansamblio jaunieji menininkai, akordeonistas, deklamuotoja, pianistė, baletos studijos studentė, gitaristas. Pabaigoje pasirodė naujutėlis AV par. mergaičių sekstetas, kurį paruošė sol. A. Keblys. Mergaitės nuostabiai gražiai padainavo lietuviškų dainų. Bravo J. Siaučiliui, kuris sugebėjo puikiai jaunimą pristatyti publikai.

Dailiojo žodžio ir dainos koncertas, kurį rengė K. L. Katalikų Moterų Dr. Jos Montrealio skyrius, įvyko Aušros Vartų par. salėje sausio 16 dieną. Programą atliko solistė O. Pliuškonienė iš Filadelfijos ir dr. H. Nagys. Solistė yra dainavusi visoje eilėje JAV miestų. Montrealyje ji pasirodė pirmą kartą. Ji turi malonų — gražų balso tembrą (mezzo-sopranas). Jos puiki laikysena scenoje, skoningai pri-taikyti drabužiai ir šukuosena sudarė pasigėrėtiną įspūdį. Dainavo lietuvių kompozitorių dainas ir operų ištraukas. Akompanavo ponis M. Roch. Poetas H. Nagys skaitė savo poeziją artist-iškai, kiekvienam eileraščiui duodamas savitą nuotaiką. Vieš-niai solistė O. Pliuškonienė ir H. Nagiui montrealiečiai nepa-gailėjo ovacijų. J. L.

Muzikas K. Ambrozaitis studijuoja Toronto universitete muzikinius ir pedagoginius mokslus.

Aušros Vartų parapijos narių visuotinis metinis susirinkimas įvyko sausio 17 d. Siemet

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA TEL. 727-3120

6695 — 35th Avenue, Montreal 409 Namų 376-3781

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus transporto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET

MONTREAL 205, QUE., TEL. 766-5827

MOKA UŽ:

DUODA PASKOLAS:

Einamasis s-tas 5.0% Asmenines 8.75%

Taupomasis s-tas 6.0% Nekiln. turto 8.75%

Term. ind. 1 metams 7.0% Čekių kredito 9.0%

Term. ind. 2 metams 7.5%

Duoda nemokamą gyvybės ap-

draudą iki \$2,000 už taup. s-tos

sumas. Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

Kasos valandos: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., darbo dienomis — nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskiriant šeštadienį; vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545: dieną — penktadieniais nuo 1 iki 6 val. ir vakarais — pirmad., trečiadieniais ir penktad. nuo 7 iki 9 v.

Sekmdieniais nedirbama vasarą nuo birželio 15 d. iki rugpjūčio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.